

“Varoluş tehdidiyle karşı karşıyayız”

Kadıköy Belediyesi'nin ev sahipliğinde yapılan Uluslararası Sürdürülebilir Kentler Zirvesi'nde konuşan Belediye Başkanı Odabaşı, “Kadıköy Belediyesi olarak ekolojik, sosyal, kültürel sürdürülebilirliği ciddiye alıyor ve politikalarımızı bu kavramlar ışığında belirliyoruz. Çünkü artık bir varoluş tehdidiyle karşı karşıyayız” dedi • Sayfa 2'de

Zirveye katılan CHP'li belediye başkanları hükümetin siyasi tercihi nedeniyle fonlara ulaşamadıklarını söylerken, CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Seyit Torun da, “Belediyelerimiz projeleri için kaynak buluyor ama hükümetin onayından geçmediği için kullanamıyor” dedi • Sayfa 2'de

Neyim var benim?

FIRAT BUDACI 11'de

Oysa spor ayırtmaz, birleştirir...

UĞUR VARDAN 13'te

Kadıköy'ün Kültür Atlası - 16

EMRE MUŞAZLIOĞLU 16'da

Kanal İstanbul'a karşı çıkmak için 13 neden!

» Ya Kanal Ya İstanbul Koordinasyonu, 24 Mart günü gerçekleşen Kanal Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) davası keşif ve bilirkişi incelemesi öncesi Kadıköy'de eylem yaptı. Koordinasyon kanala neden karşı çıktıklarını 13 madde halinde sıraladı • Sayfa 3'te

HPV aşısı davasında önemli kazanım

» Rahim ağzı kanserini önleyen HPV aşısının ücretsiz olması için bir süredir kampanya yürüten Önce Çocuklar ve Kadınlar Derneği, önemli bir yasal kazanım elde etti. Buna göre HPV aşısı için ödenen bedel geri alınabilecek • Sayfa 12'de

Suadiye'de yeni sanat alanı

Kadıköy'ün sanat mekanlarına bir yenisi daha eklendi:

“Decollage”. Ukraynalı mimar Viktoria Şahin'in Suadiye'de açtığı bu yer, Anadolu Yakası'nın çok yönlü yeni sanat alanı olmayı hedefliyor • Sayfa 7'de

Sinemalar, tiyatrolar Kadıköy

Esin Yüksel akademik tezinde, Kadıköy'ün kültür sanat alanındaki yerini tartışmaya açarken, semtin kültür sanat mekanlarının da izini sürüyor. Yüksel ile araştırmasının detaylarını ve sonuçlarını konuştuk • Sayfa 10'da

Kriz her şeyi lüks haline getirdi

İstanbul Planlama Ajansı tarafından yapılan araştırmaya göre İstanbullular temel gıda ürünleri dışında alışveriş yapmıyor, kirasını ödeyebilmek için evdeki eşyalarını satıyor, bebek bezini taneyle alıyor. Krizin yükünü omuzlamak zorunda kalan kadınlar, evde yalnızken doğalgazı açmıyor • Sayfa 8'de

Genç işsizlerin oranı artıyor

BETAM ve İPA'nın iş birliğiyle hazırlanan rapora göre, İstanbul'da genç işsizlik oranı erkeklerde yüzde 22,8'e kadınlarda ise yüzde 30'a dayandı. Üniversite mezunu kadın işsizlerin toplam işsizler içindeki payı yüzde 42,8'e ulaştı • Sayfa 9'da

Kira artışı, enflasyonu ikiye katladı

İstanbul'daki kiralık konut fiyatlarındaki artış hız kesmiyor. BETAM'ın raporuna göre Türkiye genelinde ortalama kiralık konut ilan metrekare fiyatındaki yıllık artış oranı şubatta yüzde 84,2, İstanbul'da ise yüzde 112,3 oldu • Sayfa 9'da

Kadıköy Belediyesi'nin ev sahipliğinde yapılan Uluslararası Sürdürülebilir Kentler Zirvesi'nde konuşan Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı, "Kadıköy Belediyesi olarak ekolojik, sosyal, kültürel sürdürülebilirliği ciddiye alıyor ve politikalarımızı bu kavramlar ışığında belirliyoruz. Çünkü artık bir varoluş tehdidiyle karşı karşıyayız" dedi

Kadıköy'de Sürdürülebilir Kentler Zirvesi

Kadıköy Belediyesi ve Uluslararası Sürdürülebilir Kentler Birliği (ICLEI) işbirliğinde düzenlenen "Uluslararası Sürdürülebilir Kentler Zirvesi", Kadıköy Belediyesi Kozyatağı Kültür Merkezi'nde yapıldı. Zirve kapsamında yeşil şehir yatırım finansmanı, iklim krizi ile mücadele, döngüsel yaşam ve uluslararası girişim konuları ele alındı.

KİMLER KATILDI?

Zirveye CHP Genel Başkan Yardımcısı Seyit Torun, CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar, Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan, Çankaya Belediye Başkanı Alper Taşdelen, İzmit Belediye Başkanı Fatma Kaplan Hürriyet, Burdur Belediye Başkanı Ali Orkun Ercengiz, Kartal Belediye

Başkanı Gökhan Yüksel, ICLEI Avrupa Bölge Direktörü Wolfgang Teubner, ICLEI Genel Sekreteri Gino Van Begin, ICLEI Dünya Sekreteryası Küresel Savunuculuk Direktörü Yunus Arıkan, Mannheim Belediye Başkanı Peter Kurz, ICLEI Birinci Başkan Yardımcısı ve İsveç Malmö Belediye Başkanı Katrin Jammeh, EBRD Türkiye Başkan Yardımcısı Şule Kılıç, Avrupa Yatırım Bankası (EIB) Türkiye Temsilciliği Başkanı Umberto Del Panta, AFD Türkiye Direktörü Tanguy Denieul, Dünya Belediyeler Birliği Kültür Komitesi Koordinatörü Jordi Pasvual, yazar Buket Uzuner, İKSV Genel Müdürü Görün Taner'in aralarında olduğu onarca kişi katıldı. ICLEI Başkan Yardımcısı ve Finlandiya Turku Belediye Başkanı Minna Arve ise online katılım sağladı.

Zirvede açılış konuşması yapan Odabaşı, kentsel nüfusun her geçen gün artması ile ihtiyaçların ölçeğinin büyüdüğünü, dinamik kent hayatının yarattığı yeni ihtiyaçların oluştuğunu söyledi.

"KRİZE KRİZ GİBİ DAVRANMALIYIZ"

Odabaşı, "Biz sosyal demokratlar olarak pandemi, iklim krizi, dirençlilik, kalkınma ve diğer tüm gelişmeleri kentlerin sürdürülebilirlik ilkeleri etrafında değerlendiriyoruz. Küresel, bölgesel ve ulusal düzeyde yaşanan ekonomik, politik, ekolojik ve sosyal krizlerin beraberinde getirdiği tüm sorunlar kaçınıl-

maz olarak yerelde bizi de etkiliyor ve bu anlamıyla biz yerel yöneticilere daha fazla sorumluluk yükleniyor. Bu nedenle biz, Kadıköy Belediyesi olarak ekolojik, sosyal, kültürel sürdürülebilirliği ciddiye alıyor ve politikalarımızı bu kavramlar ışığında belirliyoruz. Artık krize kriz gibi davranmalıyız. Çünkü artık bir varoluş tehdidiyle karşı karşıyayız ve zamanımız yok." dedi.

Odabaşı, "Bugün burada Kadıköy Belediyesi olarak siz farklı paydaşları buluşturmaktan ve sürdürülebilir kentler zirvesine ev sahipliği yapıyor olmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Kentlerin krizleri tek tek ele alma lüksü yok. Özellikle iklim krizi. Geri dönüşü olmayacak bir noktaya gelmeden önlemleri acil olarak hayata geçirmeliyiz. Bu yönde atılacak adımlarda sorumluluk sadece yerel yönetimlerde değil. Kentlerin kendine özgü ihtiyaçlarını gözeterek üst politikayı belirleyecek merkezi yönetimlere de çok iş düşüyor. Krizlerle gerçekten mücadele edeceksek, öncelikle yerel yönetimlerin önündeki yapısal engelleri aşmamız şart." dedi.

Odabaşı konuşmasını şöyle bitirdi: "Bir konuyu daha önemle vurgulamak istiyorum: Öncelikle cevaplamamız gereken soru, 'İklim krizi ile mücadele edebilir miyiz?' değil; 'İklim krizi ile mücadele etmeye hazır mıyız, mücadele etme konusunda kararlı mıyız?' olmalı. Var olmayı sürdürmek istiyorsak, her

çabalarında önemli bir ortaklık. ICLEI, Türkiye belediyelerinin 2030 ve 2050'ye yönelik sürdürülebilirlik taahhütlerini desteklemek için büyük bir potansiyel sunmaktadır. Hiçbir şehir, belediye başkanı veya ülke, küresel zorluklarla tek başına yüzleşemez. Türkiye belediyelerini ICLEI ile işbirliği yapmaya davet ediyoruz. Son olarak, bu belgede listelenen hedeflerin etkin biçimde uygulanması, yaygınlaştırılması ve takibi için Türkiye belediyelerini 11- 13 Mayıs 2022 tarihlerinde Malmö'de yapılacak ICLEI Dünya Kongresi'ne, aktif olarak katılmaya davet ediyoruz."

alandan doğa ile uyumlu olmaktan ve farklı paydaşlarla işbirliği sağlamaktan başka çaremiz yok. Biz Kadıköy Belediyesi olarak hizmet politikalarımızı katılcılık, kapsayıcılık, şeffaflık, ekolojije duyarlılık, sürdürülebilirlik ilkeleri etrafında şekillendiriyoruz. Bizim bu yönetim politikamızı üyesi olduğumuz ICLEI'nin tüm yerel yönetimlere yaymaya çalıştığını biliyoruz. ICLEI ile birlikte ülkemizde attığımız bu adımın devamının da geleceğinden eminim."

TUNÇ SOYER'DEN DAVET

Zirvenin çağrıcılardan İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer ise yaptığı konuşmada zirveye katılan tüm il ve ilçe belediyelerini ortak çabayla büyüyen ICLEI'ye katılmaya davet etti.

Soyer, "Hiçbir şehir, belediye başkanı veya ülke, küresel zorluklarla tek başına mücadele edemez. Bugün 70'in üzerinde belediyenin, uluslararası kuruluşların ve kentlerin temsilcisi olarak buluşmamız, iklim kriziyle mücadeledeki kararlılığımızın yegane göstergesidir. Doğayla uyum. Birbirimizle uyum. Geçmişle uyum. Ve son olarak, değişimle uyum. Döngüsel kültür bu dört ayak üzerinde yükseliyor. Biz doğayla aramızdaki adaleti yok etmiş durumdayız. Krizler, savaşlar, felaketler bu yüzden giderek tırmanıyor. Önce doğa ile olan adaleti sağlamak zorundayız" diye konuştu.

"HAYATİ ROLÜMÜZ VAR"

Zirve kapsamında "Başkanlar Paneli" yapıldı. Pande, İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, Mannheim Belediye Başkanı ve Küresel Belediye Başkanları Parlamentosu Başkanı Peter Kurz, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı, Burdur Belediye Başkanı Ali Orkun Ercengiz, İzmit Belediye Başkanı Fatma Kaplan Hürriyet ve Bozoktur Belediye Başkanı Birsan Çelik birer konuşma yaptı. Finlandiya Turku Belediye Başkanı Minna Arve de yolladığı video kaydı ile panele katıldı.

Konuşmasında iklime bağlı olarak ciddi bir risk döneminde olduğumuzu söyleyen İmamoğlu, "Tedbirli davranmazsak gerçekten dünyanın geleceği büyük sıkıntıda. Özellikle bilim insanları, dünyadaki sıcaklık artışı 1.5-2 derece ile sınırlandırmadığımız takdirde çok büyük felaketlerin kapıda beklediğini bizimle paylaşıyor. Bugün yapılan bilimsel araştırmalarda, dünyanın çok riskli bölüme dayandığını ve alarm seviyesine ulaştığını ifade ediyorlar. Küresel ısınma 2 dereceyi aştığı takdirde geri dönüşü mümkün olmayan bir sürecin başlayacağını da altını çiziyorlar. Küresel ısınmanın bütün dünyayı etkisi altına aldığı ve dengesini alt üst ettiğini hepimizin bilmesi lazım. Dünyanın neredeyse yüzde 80'i kentlerde yaşıyor. Çok hayati rolümüz var" dedi.

İKLİM EYLEM PLANI

Göreve geldikten sonra İstanbul'un iklim eylem planı sürecini başlattıklarını söyleyen İmamoğlu, "İstanbul'un dirençliliğini artırmak adına yön verici bir plandır. Tabiri caizse biz, aslında bir iklim anayasası hazırlama gayreti içerisinde olduk." dedi.

SONUÇ BİLDİRGESİ

Gün boyu süren zirvenin ardından katılımcı belediyeler zirvenin sonuç bildirgesini açıkladı

"Krizler çağında sürdürülebilir bir kentsel dünya için köprüler kurmak" başlıklı 5 maddelik sonuç bildirgesini İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı ve ICLEI Küresel Yönetim Komitesi İklim Eylemi Eş Başkanı Tunç Soyer ve Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı okudu.

Sonuç bildirgesi özetle şöyle: "Yerel yönetimler, demokrasi, barış, sosyal adalet, sağlık, refah ve sürdürülebilirlik için kritik öneme sahiptir. Küresel nüfusun çoğunluğunun kentlerde yaşadığı dikkate alındığında, her düzeyde yönetimler arasında işbirliğini içeren 'çok katmanlı eylem' vizyonunun bir umut ışığı olarak hizmet edebilmesi için yerel ve bölgesel yönetimleri güçlendirmeye, yetkinleştirmeye, ilişkilendirmeye ve süreçte dahil etmeye kararlıyız. ICLEI, Türkiye belediyelerinin sürdürülebilirlik

CHP'li başkanlar: Fonlara ulaşamıyoruz

Kadıköy Belediyesi ve Uluslararası Sürdürülebilir Kentler Birliği (ICLEI) tarafından organize edilen Uluslararası Sürdürülebilir Kentler Zirvesi'ne katılan CHP'li yöneticiler ve belediye başkanları, iktidarın siyasi tercihleri nedeniyle maddi kaynak yaratmakta zorlandıklarını söylediler

Geçtiğimiz hafta Kadıköy Belediyesi Kozyatağı Kültür Merkezi'nde yapılan zirveye katılan CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Seyit Torun ve belediye başkanları, iktidarın siyasi tercihleri nedeniyle ulusal ve uluslararası fonlara ulaşmada büyük sıkıntılar çektiklerini, ürettikleri projeleri hayata geçirmek için kaynak yaratmakta zorlandıklarını anlattı.

CHP'li yerel yönetimlerin yurt dışından ucuza bulduğu fonların hükümet tarafından imzalanmadığını belirten Seyit Torun, "Hükümet bu fonları imzalamadığı için onlara ulaşamıyoruz. Yurt içinde de kamu bankaları ve bakanlıklar hiçbir projemizi onaylamıyor. Hatta İller Bankası, belediyelerin bankası teminat bile vermiyor. Belediyelerimiz projeleri için kaynak buluyor ama maalesef bunlar hükümetin onayından geçmediği için kullanılmıyor ve vatandaşımız da bu hizmete ulaş-

amıyor. Ama her şeye rağmen, öz kaynaklarımızı kullanarak, her türlü zorluğa rağmen bazı fırsatları değerlendirerek bu projeleri de hayata geçirmeye çalışıyoruz." dedi. Belediye başkanları da finans kaynaklarına ulaşmada yaşadıkları zorlukları anlattı.

"İKTİDARLA ÇATIŞMA ALANI"

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer konuşa ilişkin şöyle konuştu: "Ürettiğimiz hizmetin iktidara olan çatışması var. İktidarın bunları hoş görmemesi gibi sorunlarla karşılaşıyoruz. Bir iş yapmanın bir, yapmanın bin bir sebebi vardır. Biz o bin sebeple ilgilenmiyoruz. Bizim için o da aklıla bağlı olduğumuz memleketimiz, insanlarımız ve bu bağlamda üstlendiğimiz görev. Gereğini yapmaya devam edeceğiz."

"BASKIYLA DİĞERLERİNE GİDİYOR"

Zirveye ev sahipliği de yapan Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı, fonlar ve

yardımların hükümetin baskısıyla iktidar partisi belediyelerine aktarıldığını söyledi. Odabaşı, "Uluslararası finans ve yatırım kuruluşları sadece büyükşehir belediyelerine kaynak aktarabiliyor, onların projelerini destekleyebiliyorlar. İl ve ilçe belediyeleri bu kaynaklardan yararlanamıyor." dedi. Merkezi hükümetin sadece belediyelere karşı değil, kendisi gibi düşünmeyen hiçbir

oluşum ve kişiye çalışma alanı tanımadığını kaydeden Odabaşı şu ifadeleri kullandı:

"Sosyal demokrat belediyelere verilmeyen ama iktidarı yöneten siyasi partinin içindeki diğer belediyelere verilen yüzlerce kaynak var. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yardım bütçesinin yüzde 97'sinden fazlası iktidar partisine ait partilerin belediyelerine gidiyor. Türkiye Belediyeler Birliği'nden yapılan yardım keza yine öyle. Dışişleri Bakanlığı vasıtasıyla dağıtılan AB fonları yine öyle. Yurtdışından gelen BM fonu Türkiye'ye geldiği zaman hükümetin baskısıyla iktidar partisinden belediyelerine gidiyor. Bunları çoğaltmak mümkün. Sosyal demokrat belediyeler bunlara rağmen onlara nasıl belediyeçilik yapıldığını da yaptıklarıyla gösteriyor."

"KREDİLERDEN HABERİMİZ OLMUYOR"

Kartal Belediye Başkanı Gökhan Yüksel de özetle şunları söyledi:

"Sosyal demokrat belediye başkanlarının yaşadığı bazı zorluklar oluyor tabi. Maalesef işin içine siyaset girebiliyor. Nedir bu? Bazen ortaya çıkan fonlar ya da yararlanılması gereken eşit koşullarda her birimizin faydalanması gereken kredi unsurlarından bazen haberdar olamıyoruz. Bazen başvurularımız gerçekleşmiyor. Bu anlamda siyaset üstü bakmayı öğrenebilmeliyiz. Fon sağlayıcıların, kredi sağlayıcıların dünyaya yaydıkları bu fondan adil bir şekilde Türkiye'deki belediyelerin de faydalanması gerekiyor."

Kanal İstanbul'a karşı çıkmak için

Ya Kanal Ya İstanbul Koordinasyonu, 24 Mart Perşembe günü yapılan bilirkişi incelemesi öncesinde Kadıköy'de eylem yaptı. Koordinasyon, kanala neden karşı olduklarını 13 madde halinde sıraladı

● **Simge KANSU**

Ya Kanal Ya İstanbul Koordinasyonu, 24 Mart günü gerçekleşen Kanal Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) davası keşif ve bilirkişi incelemesi öncesi Kadıköy'de eylem yaptı. "Kanal'ı yaptırmayacağız, Yenişehir'i kurdurmayacağız" ve "Yaşamı savunuyoruz" yazılı pankartların açıldığı eylemde Kanal İstanbul Projesi'nin zararlarının sıralandığı dövizler taşındı. Eylemde sık sık "Sana kanal yaptırmayacağız" sesleri yükseldi.

“HALK PROJİYİ ONAYLAMİYOR”

Kadıköy'de yapılan basın açıklamasında şu ifadeler yer verildi: “İstanbul Büyükşehir Belediyesi projeye karşı çalıştaylar yaptı, itiraz etti. Bölgede yaşayan halk hem imar planlarına itirazlarıyla hem eylemleriyle hem günlük hayattaki çığlıklarıyla beton kanalı istemediklerini söyledi. İktidara yakın araştırma şirketleri bile İstanbul halkının bu projeyi onaylamadığını söy-

13 neden

lüyor. Bütün bu itirazlara kulağını tıkayan iktidar ne yapıyor? Ülke yoksulluktan kırılırken ‘Kanalı yapacağız’ demeye devam ediyor. Bu halk düşmanlığına, bu doğa düşmanlığına, bu İstanbul düşmanlığına tek bir yanıtlımız var: Sana kanal yaptırmayacağız.”

“BİLİMDEN YANA OLMANIZI İSTİYORUZ”

Yapılan basın açıklamasında bilirkişiye de seslenildi: “Aranızdan bazılarının kadrolu bilirkişi olduğunu, bazılarının nükleer projesine, 3.Havalimanına onay verdiğiniz, bazılarının kanal konusunda kamuoyuna olumlu görüş açıklayıp tarafsızlığınızı yitirdiğinizi biliyoruz. Bir kez olsun bilimden yana olmanızı istiyoruz. Ve biliyoruz ki aranızda bu yaşam düşmanı projeyi bilimsel verilerle değerlendirecek olanlarınız da vardır”

Ya Kanal Ya İstanbul Koordinasyonu, kanala neden karşı çıktıklarını 13 madde halinde sıraladı:

- 1- Kanal İstanbul projesiyle 82 milyonun sırtına en az 110 milyar liralık bedel yüklenecek.
- 2- Kanal ile İstanbul'un nüfusu en az 1,5 milyon artacak. Kanal yüzünden en az 3,4 milyon kişilik trafik oluşacak.
- 3- Kanal projesiyle İstanbul susuzluğa mahkûm olacak. İstanbul, 8 bin 500 yıldır var olan Avrupa yakasındaki tatlı su kaynaklarını kaybedecek.
- 4- Kanal, İstanbul için bitki ve hayvan soykırımı demek. Bu proje yüzünden 23 milyon metrekare orman, 136 milyon metrekare çok verimli tarım alanı

sonsuz dek ortadan kalkacak.

- 5- Kanal İstanbul projesi binlerce yıllık kent belleğine ihanet edecek. Zira 17 milyon metrekarelik SİT alanı bu projeden etkileniyor.
- 6- Kanal İstanbul ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne 35 milyar liralık yük gelecek.
- 7- Proje yüzünden Avrupa Yakası'nda adaya dönüşecek kesim ile Trakya arasındaki trafik altı karayolu köprüsü ve iki demiryolu köprüsü ile bağlanacak.
- 8- Kanaldan kazı nedeniyle ortaya çıkacak en az 2 milyar metreküp hafriyatın nasıl taşınacağı çözilemeyen bir sorun.

9- Kanal İstanbul projesiyle 8 milyon nüfus bir adaya hapsedilecek.

- 10- Bu proje hayata geçerse Marmara Denizi ve balıkçılık yok olacak.
- 11- Kanal ile maneviyat da büyük bir darbe alacak çünkü bu proje ile onlarca mezarlığın nakledilmesi gerekecek.
- 12- Kanalin yarattığı sorunlardan biri de bu projenin Montrö Sözleşmesi'ni tartışmaya açma olasılığı.
- 13- Kanalı, Süveyş ve Panama kanalları ile kıyaslayarak geçen gemilerden yüksek bedel kazanacaklarını iddia ediyorlar ancak bu bedellerin alındığı Süveyş Kanalı bir gemi için yolu 6 bin kilometre, Panama Kanalı ise 13 bin kilometre kısaltıyor. Kanal İstanbul ise böyle bir avantaj sağlamıyor.

Kadıköy'de ırkçılık karşıtı eylem

Hepimiz Göçmeniz Irkçılığa Hayır Platformu, “21 Mart Uluslararası Irk Ayrımı İle Mücadele Günü” dolayısıyla Süreyya Operası önünde basın açıklaması yaptı

● **Seyhan KALKAN VAYIÇ**

Hepimiz Göçmeniz, Irkçılığa Hayır Platformu, “21 Mart Uluslararası Irk Ayrımı İle Mücadele Günü” dolayısıyla “Irkçılığa ve savaşa karşı ses çıkaralım” çağrısıyla Süreyya Operası önünde basın açıklaması yaptı.

“Irkçılığa ve savaşa karşı ses çıkaralım” pankartının etrafında bir araya gelenler, “yaşasın halkların kardeşliği” sloganı attı; “savaşa hayır”, “sınırları açın göçmenlere özgürlük” dövizleri taşıdı. Katılımcılar adına basın açıklamasını Dilara Güzel okudu.

“UKRAYNA HALKI BÜYÜK ACI YAŞIYOR”

“Birleşmiş Milletler’in 56 yıl önce aldığı kararla, 21 Mart Uluslararası Irk Ayrımı İle Mücadele Günü olarak ilan edilmişti” diyen Dilara Güzel, “Yıllardır buna denk gelen haftada dünyanın onlarca ülkesindeki yüzlerce noktada ırkçılık karşıtları olarak sokaklara çıkıyor ve taleplerimizi haykırıyoruz. Bu yılki eylemimiz savaşın ve silahların gölgesinde gerçekleşiyor. Farklı emperyalist blokların arasındaki çekişmenin sonucu olarak Ukrayna halkı bugün büyük bir acı yaşıyor. Yaklaşık bir ay önce Rusya ordusu, Ukrayna topraklarına girerek fiili bir işgal başlattı. Savaş, kapitalizmin yarattığı diğer tüm sorunları besliyor ve bü-

yütüyor. Militarizmin yarattığı nükleer silah tehdidi tüm dünyayı tehdit ediyor” dedi.

Ukrayna’da görüldüğü gibi savaşın milyonlarca mülteci yarattığını dile getiren Güzel şöyle devam etti: “Yıllardır Suriye’den, Afganistan’dan, Irak’tan, İran’dan gelen tüm göçmenlerin yanında olduğumuz gibi Ukrayna’dan göçmenlerle de dayanışma içerisinde olduğumuzu ilan ediyoruz. Putin’in savaşına ve işgaline hayır diyoruz. Ukrayna halkının ve göçmenlerin trajedisini, Ortadoğu’daki savaşlardan ve yoksulluktan kaçan insanlardan farklı gören ırkçı argümanları reddediyoruz Türkiye’nin ve Avrupa devletlerinin tüm sınırlarının tüm göçmenler için açılmasını talep ediyoruz. Türkiye’de yaşayan milyonlarca göçmenin yeterli ve insanca yaşamalarını sağlayacak bir statüleri yok. ‘Mülteci’ statüsü tanınmıyor. Göçmenler geçen yıl Altındağ’da olduğu gibi kitlesel linç girişimlerine ve İzmir’de olduğu gibi ırkçı saldırılara maruz kalıyor, en ufak bahane ile

sınır dışı ediliyor, iş cinayetlerine kurban gidiyor.”

“İHTİYAÇLAR İÇİN KAYNAK ARTIRILSIN”

“Dünyadaki ırkçılık karşıtlarıyla birlikte sesimizi yükseltiyoruz. Irkçılık bir insanlık suçudur. Hiçbir göçmenin ayrımcılığa maruz kalmaması için ülkeyi yönetenler etkili politikalar üretmekle yükümlüdür” diyen Güzel, taleplerini şu şekilde sıraladı:

- Göçmenlerin uğradıkları tüm haksızlıklara karşı hukuk ve adalet çerçevesinde tedbirler alınsın,
- Hem Türkiye’ye gelmek hem de buradan gitmek isteyen göçmenler için uygun koşulları oluşturacak şekilde sınırlar açılсын,
- Burada kalmak isteyen göçmenlerin insanca yaşamalarını sağlayacak politikalar üretilsin,
- Göçmenlerin sağlık, eğitim, barınma, beslenme gibi temel ihtiyaçlara erişimi konusundaki kaynaklar artırılsın,
- Çalışma hayatında en ağır sömürü koşullarına yol açan uygulamaların düzeltilmesi için adımlar atılsın,
- Irkçı saldırılara karşı yaptırımlar sertleştirilsin,
- Bütün bunların zemininin oluşturulması için göçmenlerin “mülteci” statüsü tanınsın.

Kentsel dönüşüm mobil ofisi Kadıköy’de

İBB Deprem Risk Yönetimi ve Kentsel İyileştirme Dairesi Başkanlığı’nın kentsel dönüşüm mobil ofisi 28 Mart-1 Nisan tarihleri arasında Kadıköy Rıhtım’da hizmet verecek

Binanızın sağlamlığını nasıl anlarsınız? Evinizi nasıl yenileyebilirsiniz? İmar hakkınız var mı? Nereye başvurmanız gerekli? İBB Deprem Risk Yönetimi ve Kentsel İyileştirme Dairesi Başkanlığı, İstanbulluların sorularına cevap vermek için mobil iletişim ofislerini açtı. Vatandaşların kentsel dönüşüm süreci hakkında sağlıklı bilgi almasını sağlamak için İstanbul’un farklı ilçelerini gezen mobil ofisin 28 Mart – 1 Nisan tarihleri arasındaki durağı Kadıköy olacak. Kadıköylüler 5 gün boyunca, kentsel dönüşümle ilgili sorularına yanıt bulabilecek. Alanında uzman görevliler vatandaşların kentsel dönüşümle ilgili sorularını yanıtlayacak. Yüz yüze gerçekleştirilecek görüşmeler, anketler ve benzeri çalışmalarla elde edilecek verilerin de kentsel dönüşüm sürecinde kullanılması planlanıyor. Kentsel dönüşüm mobil ofislerin 2022 yılı içerisinde İstanbul’un tüm ilçelerinde hizmet vermesi amaçlanıyor.

“Aramızdaki Fikret”

Genç yazar Sonat Yurtçu, ilk kitabı “Aramızdaki Fikret”te, toplumun içinde barınamayanları, şemsiyelerinin altında gizlenerek gezenleri, yaşamaktan yorulanları anlatıyor...

k i m ?

● Gökçe UYGUN

Kadıköy’ün genç kuşak yazarlarından Sonat Yurtçu, İskenderun’da doğup büyümüş, Kıbrıs’ta yetişmiş ve kendi ifadesiyle “muhtemelen Kadıköy’de yaşlanacak” biri. Yine anlattığına göre merakı yüzünden başı derde giriyor, insanlarla iletişim kurmaktan çekindiği için dinliyor, iyi bir okur olmaya çalışıyor ve mütemadiyen yazıyla meşgul halde... Sonat Yurtçu, bugünlerde ilk kitabının heyecanında. Zira “Aramızdaki Fikret” artık aramızda, kitapçılarda, okurların evlerinde... İthaki Yayınları’ndan çıkan bu öykü kitabının editörlüğü Beyza Ertem’e, kapak tasarımı da Hamdi Akçay’a ait.

Sonat Yurtçu ile yazmaya ilk başladığı yer olan Moda Çay Bahçesi’nde buluşarak, yazma serüvenini ve Aramızdaki Fikret’i konuştuk.

• **30’larının başındaki bir genç olarak yazmaya karar vermeniz nasıl oldu?**

Herkes gibi yazar olma hayalim yoktu; ama herkes gibi bir şeyler yazıyordum. Birçok dergide, fanzinde yazılarım yayımlandı. Bir vakitten sonra dertler, hayat ve getirdikleri değişti. Haliyle yazdıklarım da başka yöne doğru yünü çevirdi.

• **Ve bir kitap hayali mi doğdu?**

Bir kitap dosyası hazırlamak için yazmadım; ancak yazdıklarım biriktiğinde bir dosya haline geldi. Otuzlarımın başında bir yazar olarak kendimi rahatsız hissediyordum, umuyordum ki bu rahatsızlık bende daimidir; çünkü problemlerin çözümünü en azından bir nebze olsa da nefes almayı, yazmakta buluyordum.

“YAYIM SÜRECİ SANCILIYDI”

• **Yayımlatma süreci nasıldı? Bunu iki aşamada soruyorum; genç bir yazarın ilk eserinin yayınlanması ve son günlerdeki ekonomik krize bağlı matbaa sektöründe yaşanan maddi sorunlar açısından...**

Sancılı oldu. Bu süreçten geçen herkesin hemfikir olduğu şey; yayınevlerinin e-posta adreslerini ezberlemeleri. Birkaç yayınevi belirliyorsunuz, yazdığınızın görünür olmasını istiyorsunuz. Sektörün yerli ilk dosya kabul oranlarını da bilen biri olarak bazen “olmayacak sanırım” umutsuzluğuna düşüyorsunuz. Güzel olduğuna inandığım için mücadele ettim ve nihayetinde İthaki Yayınları tarafından dosyam kitaplaştırıldı. Kâğıt sıkıntısı, doların yükselmesi birçok yayınevinin yayın programında değişikliğe gitmesine sebep oldu. Yayımlayacakları kitap sayılarında büyük bir düşüş yaşadılar, yaşayacaklar. Tabii ki öncelikle bir okur sonra bir yazar olarak kitaplardaki fiyatların yükselmesi olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Şöyle bir baktığımızda kapanan yayınevleri oldu, yıllardır yayımlanan dergiler artık çıkmayacaklar ya da zar zor ayakta duru-

yorlar. Güzel şeyler dilemekten başka bir şey gelmiyor aklıma. Umarım bu hassas durumumuzu dergilere, butik yayınevlerine destek vererek gösteririz.

• **Henüz okumamış kişilere Aramızdaki Fikret’i anlatır mısınız biraz?**

Toplumun içinde barınamayanlar, şemsiyelerinin altında gizlenerek gezenler, tanıdığımızı zannettiğimiz belki de yüzlerine dahi bakmadığımız komşularımız, yaşamaktan yorulanlar, ailelerini kaybedenler ve pencereden sokağı izleyen o çocuk...

• **Kitaptaki 10 öykü birbiriyle ilintili mi yoksa bambaşka şeyler mi anlatmak istediniz?**

Kitabın kendisi bir şey söylüyor: Her şeye rağmen

yaşamak zorundasın. Bir öykünün karakteri diğer öyküye konuk olabiliyor ya da onun hakkında yeni bir şey öğrenebiliyorsunuz. Hepsı birbiriyle değil; fakat politik olarak ötekilerle, kabul edilmeyenlerle, yanınızdan geçen o silik yüzlerle ilintili.

“FİKRET’İ YOK SAYMIŞSIZDIR”

• **Fikret kimdir, neden aramızdadır?**

Fikret, aslında benim arkadaşımdır. Yeri geldiğinde apartmanda huzur kaçıran olarak bilinen, ailesinin reddettiği, uzun yıllar gizlice yaşamak zorunda olan rengarenk biridir. Fikret aramızdadır; çünkü onu yok saymışsızdır. Her şeyiyle yargılamışsızdır. Fikret’in aramızda olduğunun farkında olmak istemeyiz. Ama orada, aramızdadır (gülüyor).

Aramızdaki Fikret, Kadıköy sokaklarına bir kapı aralıyor. Orada, “varlığını kendine kanıtlamak için” okurlarını bekliyor.

KADIKÖY İNSANLARI DEĞİŞTİ”

• **2013 yılından beri Kadıköy’de yaşıyorsunuz ki kitapta Kadıköy izlerine rastlanıyor. Öykülerinizde Kadıköy’ü nasıl kullanıyorsunuz?**

Babamdan kaynaklı bu Kadıköy sevdam. Onun hayatının bir bölümü Yeldeğirmeni’nde geçtiği için merak sardığım bir semtti. Sonra kalktım buraya geldim. İlk oturduğum yer de bir çıkmaz sokaktı: Özpark Çıkmazı. Ben Kadıköy’ü bir bütün olarak, içindeki iyi ve kötü unsurları katarak kullanıyorum. Her sokağında farklı bir insan tipiyle karşılaşıyoruz. Vaktiyle Yoğurtçu Parkı’nda kalan evsizlerden tutun da ara bir sokağın ufak bir kafesinde kulak misafiri olduğunuz sohbe ve sokak müzisyenlerine kadar çok zengin bir semt burası. Moda Sahil’de ya da Yeldeğirmeni’nde bir kahvede otururken sohbet ettiğiniz birden çok ilginç bir yaşam öyküsü dinleyebilirsiniz.

• **Dokuz senelik Kadıköylü olarak buranın değişimine de tanıklık ettiniz bir nevi. Gözlemlerinizi merak ediyorum...**

Evet dokuz yıldır buradayım; ama babamın anlattığı hikâyeler yüzünden 29 yıldır yaşıyordum gibi hissediyordum. Kadıköy çok hızlı değişime uğradı. Babamın zamanında ve hatta onun öncesinde bile bulunan binalar hâlâ dimdik ayakta duruyorlar; ancak insanları değişti. Bir de bunu söylemek bana düşmüyor, ben de sonradan buraya geldim. Ama biliyorum ki bir anda kahveciler açıldı, barlar çoğaldı, Rexas kapandı, Akademi Kitabevi kapandı, Babil Sahaf taşınmak zorunda kaldı. Sokaktaki tavır değişti. Moda Sahil her yaz bir öncekinden daha kalabalık bir hâle geldi. Geceleri tekinsiz olmaya başladı. Aslında buraya ben ilk değişim zamanı: Gezi Direnişi sırasında geldim. 1996 yılından beri böyle bir müdahalede bulunmayan polis, Kadıköy’e çıkmıştı. Değişimle geldim ve

hâlâ değişmeye devam ediyordum. Sonrasında yıkımlar, yeni eğlence mekanları, kiralılar... Sanırım anlatmakla bitmeyecek olumsuz bir değişim devam ediyor.

• **Kadıköy edebiyatçısı bol bir yer geçmişte de günümüzde de. Siz bu mirastan nasıl faydalanıyorsunuz?**

Haldun Taner, Hulki Aktunç, Nezihe Meriç, Müfid Ekdal, Sabahattin Kudret Aksal, Arif Atılgan, İzel Rozental, Melih Cevdet... Saymakla bitmeyecek yazar, şair var. Ben bu mirastan onları okuyarak faydalanabiliyorum. Hulki Aktunç, Bir Kadıköy’öğlü kitabında sokaklarını, balıkçılar çarşısının maskotu Kaz Rodi’yi anlatır. Müfid Ekdal konakların tarihinden bahseder, İzel Rozental Moda’lı olmanın ve Moda’nın o özlemini hissettirir. Haliyle ben de Kadıköy’ün sokaklarında gezerken belleğimde bu okuduklarımın sağlamasını yaparak, bilerek geziyorum.

• **Günümüzün Kadıköylü kalemlerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Aynı kuşaktan olduğunuz Kadıköylü isimlerle herhangi bir şekilde temas halinde misiniz?**

Kadıköy’de temas halinde olmadığım; ama tanış olduğum Behçet Çelik var. Behçet Bey’in kitaplarını, yazdıklarını Gazete Kadıköy’de de takip ediyordum. Kendisiyle aynı yürüyüş yolundayız bildiğim kadarıyla. Yolda olmasa bile bir gün oturup birkaç bira içip uzun uzun sohbet etmek isterim. Aynı dönemde, aynı semtte Behçet Çelik’le bulunmak benim için güzel bir his.

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyüklüğünüz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler:

- 24 Saat Doktor Hizmeti
- 24 Saat Hemşire Hizmeti
- Fizik Tedavi Merkezi
- Diyaliz Hizmeti
- Laboratuvar Hizmeti
- Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti
- Konaklama Hizmeti
- Temizlik Hizmeti
- Yemekhane Hizmeti
- Medikal El Ayak Ve Tırnak Bakımı
- Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler

Hizmet Grubu:

- Alzheimer
- Demans
- Geriatri
- Palyatif (Yatağa Bağımlı)
- Parkinson
- ALS
- NG (Nazogastrik Sonda) İle Beslenme
- PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi)
- Bakımı

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ

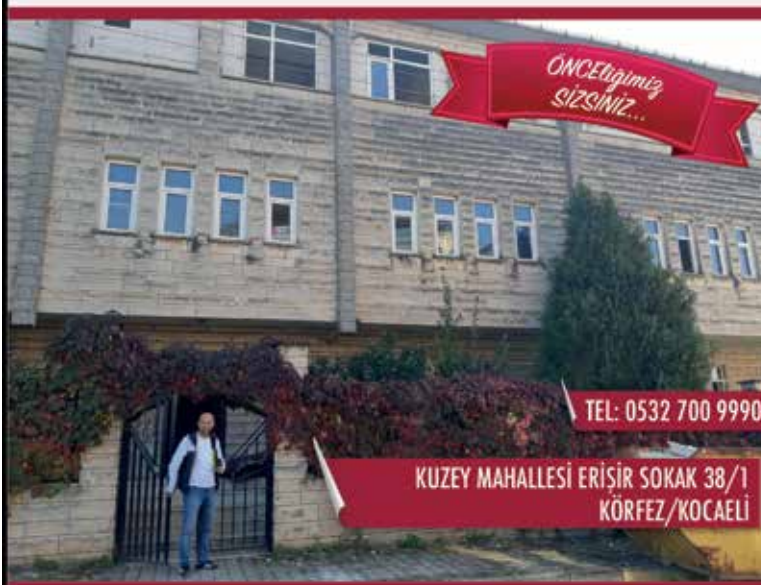
Altıntepe Mah. Galipbey Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

ÖNCE YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ

Yeşillikler içerisinde ikinci baharınızı yaşamaya ne dersiniz?

İzmit Körfez’de restorasyonu devam eden **Önce Yaşlı Bakım ve Huzur Evi** çok yakında hizmet vermeye başlıyor.

Yeşillikler içinde 3 katlı ve 40 yatak kapasiteli butik bir tesis, sağlık başta olmak üzere tüm hizmetler verilecektir.

KAYIP İLANI

Şirketimize ait Ingenico marka JH20043425 Sicil No’lu yazarkasa pos ruhsatnamemiz kaybolmuştur. Hükümsüzdür. **MOT GİYİM SAN. TİC. LTD. ŞTİ.**

Ülkemizde Yaşlılara En İyi Hizmette Öncü, Önder ve Örnek Kuruluş

KASEV Vakfı

Dinlenmeevi-Huzurevi-Özel Bakım Bölümü Tesisleri

- ✓ Felçli, Alzheimer, Parkinson gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemleri,
- ✓ Hastane sonrası tıbbi bakımevi ve sosyal-psikolojik destek çalışmalarıyla,
- ✓ Ayrıca tatile giderken aile büyüklüğünüzü gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz,
- ✓ Yaşlılarınıza güvenli ev sahipliği yapacak kurum olarak yanındayız.

www.kasev.org.tr

Tel: (0216) 493 57 21 (5hat) - GSM: (0533) 657 73 78
Fax: (0216) 494 33 57 - E-mail: info@kasev.org
Adres: KASEV Vakfı Kamil Çetin Oraler Kampüsü
Edebali Caddesi No:1 Aydıntepe - Tuzla / İSTANBUL

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR - 157

alıntılara yer verdiğimiz “Edebiyat Hayatından Hatırlamalar” köşesi bu hafta Sadık Hidayet ile devam ediyor.

Hazırlayan: Leyla ALP

SADIK HİDAYET

(18 Şubat 1903– 9 Nisan 1951)

17 Şubat 1903'te Tahrân'da doğdu. Soylu bir ailenin çocuğuydu. Ortaöğrenimini Tahrân'da tamamladıktan sonra mühendislik okumak için Belçika'ya gitti. Ancak edebiyata ilgi duyduğundan öğrenimini yarıda bırakarak Paris'e geçti. Bu sırada Avrupa'nın önde gelen

aydınlarıyla tanıştı. Fransız dili ve edebiyatını yakından inceleme fırsatı bulan Hidayet, ilk öykülerini Paris'te yazdı. Dört yıl sonra Tahrân'a döndü. 1936'da Hindistan'a giderek Sasâni Pehlevisi ve Sanskritçe öğrendi. Budizmi inceledi ve Buda'nın bazı yazılarını Farsçaya çevirdi. İran'a döndükten sonra bir süre devlet memurluğu ve tercümanlık yaptıysa da bu görevlerinde uzun süre çalışmadı. 1950'de tekrar Paris'e giden ve zaman zaman bunalımlar geçiren

Hidayet, 9 Nisan 1951 günü, yine böyle bir bunalım sonrası, havagazıyla intihar etti. Sâdık Hidayet, Seyyid Muhammed Ali Cemalzâde'den sonra, Bozorg Alevî ve Sâdık-ı Çûbek ile birlikte İran edebiyatında modern öykücülüğün kurucularındandır. Yazarın *Yapı Kredi Yayınları* tarafından yayımlanan “Aylak Köpek” isimli öykü kitabından aynı isimli öyküyü paylaşıyoruz.

AYLAK KÖPEK

Verâmin (Tahrân'ın 42 km. güneydoğusunda bir şehir) meydanını açlık gideren ve günlük yaşantının basit gereksinimlerini karşılayan birkaç ekmek fırını, kasap, atar, iki kahvehane ve bir berber oluştuyordu. Meydan ve kavurucu güneş altında yarı çıplak, yarı çıplak dolaşan insanlar kurup vaktinin ilk esintilerini ve gecenin bastırmasını bekliyorlardı.

(...)
Dikkat çeken tek yapı, konik başlı yarısına kadar şahrem şahrem yarı içindeki silindirik duvarıyla ünlü Verâmin burcuuydu. Dökülmüş tuğlaların oluşturduğu oyukları yuva edinmiş serçeler bile aşırı ısıktan seslerini kesmiş uyukuyorlardı. Arada bir sessizliği bozan tek şey bir köpeğin iniltisiydi.

Kirli saman sarısı burunlu ve ayaklarına kadar siyah benekli İskoç cinsi bir köpekti bu. Bataklıkta koşmuş da üstünde çamur lekeleri kalmıştı sanki. Kıvrık kulakları, kıvrık kıvrık kirli tüyleri, parlak bir kuyruğu vardı. Kılı suratında insaninkilere benzer cin gibi iki göz ışıldıyordu. Gözlerinin derinliklerinde insana özgü bir ruha sahip olduğu seziliyor, geceleri

hayatın tüm canlılığını üstünde hissettiğinde gözlerinde engin bir şeyler dalgalanıyordu. Anlaşılması imkansız bir mesaj vardı bunlarda. Ne aydınlıktı bu, ne bir renk. İnanılamayacak, bambaşka bir şey. Hani yaralı ceylanların gözünde görülen şeylerden. Onun gözleriyle insaninkiler arasında benzerlikten çok, bir tür eşitlik görülüyordu adeta. Acı, ısırap ve beklenti dolu iki siyah göz. Bunlar sadece aylak bir köpeğin suratında görülebilir. Onun yakarış dolu dertli bakışlarını ne gören oluyordu ne de anlayan. Fırınının çırağı dükkânın önünde onu dövüyor, kasabınki taş atıyordu. Bir otomobilin gölgesine sığınacak olsa soförün, kabaraklı ayakbaskısıyla attığı tekmelere maruz kalıyordu. Herkes onu hırpalamaktan yorulunca, sütlaç satan çocuk ona işkence etmekten ayrı bir haz duyuyordu. Her iniltisi beline isabet eden bir taş demekti ve hayvan inledikçe çocuğun kahkahası yükseliyor ve çocuk “seni imansız!” diyordu. Herkes çocukla elbirliliği emtişti sanki. Sinsi sinsi çocuğu fitillileri sonra kah kah gülüşmeye başlıyorlardı. Allah rızası için dövüyorlardı. Mezhebin lanetlediği, yedi canlı, pis bir köpeğe eziyet etmek çok doğal geliyordu onlara.

Sütlaç satan çocuk o kadar çok üstüne gitti ki hayvancığz sonunda burca giden sokağa doğru kaçtı. (...) Vücudu yorgundu, sinirleri sızlıyordu. Su yolunun nemli havasında tüm vücudunu bir rahatlık kapladı. Yarı canlı sebzelerin, nemli eski bir ayakkabı tekinin, ölü veya diri nesnelerin çeşit çeşit kokuları karmakarışık ve uzakta kalmış anılarını canlandırdı burnunda. Tarlaya her dikkatli bakışında içgüdüsel bir istek baskın çıkarak anılarını ta başından canlandırıyorlardı. Ama bu kez öylesine güçlüydü ki bu duygu sanki bir ses onu harekete, oynayıp zıplamaya çağırıyordu kulağının dibinde. Yeşilliklerde koşup zıplamak için karşı konulmaz bir istekti bu duygu.

Genetik bir duyguuydu bu. Çünkü tüm ataları İskoçya'da çayırlarda özgürce yetiştirilmişlerdi. Ama o kadar halsizdi ki bedeni kımlıdamasına

bile izin vermiyordu. Baygınlık ve güçsüzlükle karışık acı bir duyguya kapıldı. Unutulan yitip giden bir avuç duygu heyecana dönüştü. Eskiden türlü türlü görevleri ve gereksinimleri vardı. Sahibinin evinden yabancı birini ya da yabancı bir köpeği kovmak için sahibinin sesine koşmalıydı; sahibinin çocuğuyla oynamalıydı; görüp tanıdığı kişilere nasıl davranacağını bilmeliydi; zamanı gelince yemeğini yemeli, belirli zamanlarda okşamayı beklemeliydi. Ama şimdi bu sorumlulukların tümü alınmıştı ondan.

Artık bütün işi gücü korku içinde titreyerek çöplüklerden yiyecek kırıntıları bulmak, gün boyu dayak yemek, inlemektii.

(...)
Bu cehenneme düşeli iki kış geçirmiş, şöyle doyasıya bir şey yememiş, gözü rahat bir uyku görmemişti. Şehveti duyguları körelip gitmiş, bir Allahın kulu onu okşamamış, gözlerine bakan olmamıştı. Buradaki insanlar sahibine benzemesine benziyorlardı ama duyguları, huyları, davranışları yerden göğe kadar sahibininkinden farklıydı. Eskiden içli dışlı olduğu insanlar onun dünyasına daha yakındılar sanki; acılarını hislerini anlıyor, onu daha çok himaye ediyorlardı.

Aldığı kokuların arasında en çok başını döndüreni, oğlanın önündeki sütlaçların kokusuuydu. Tıpatıp annesinin sütüne benzeyen ve çocukluk hatıralarını anımsatan bu sıvı ansızın bir uyuşukluk hissi uyandırdı.

(...)
Eski ahşap yuvasını hatırladı. Yeşil bahçede kardeşleriyle oynadığı oyunları.

Onun kıvrık kulaklarını ısıtır, yere düşer, kalker, koşarlardı. Sonra bir oyun arkadaşı daha bulmuştu: Sahibinin oğlu. Bahçede onun peşinden koşar, havlar, gıysısını ısırdı. Hele hele sahibinin okşayışlarını, onun elinden yediği şekerleri hiç unutmamıştı. Ama sahibinin oğlunu daha çok severdi. Çünkü hem oyun arkadaşıydı hem de asla dövmezdi. Sonraları birden kaybetti annesiyle kardeşini. Sahibi, oğlu, karısı ve yaşlı uşağı kalmıştı geriye. Her birinin kokusunu nasıl da ayırdı, ayak seslerini ta uzaktan tanırdı. Öğle ve akşam yemeği vakti masanın çevresinde dolardı, yiyecekleri koklardı. Kimi zaman sahibinin hanımı, kocasının muhalefetine karşı sevgi dolu bir lokmacık ayırırdı onun için. Yaşlı usak gelince ona seslenirdi: “Pat...Pat...” Ve yemeğini koyardı ahşap yuvasının yanındaki özel kaba.

Pat'ın mest olması onun bedbahtlığını hazırladı. Çünkü sahibi Pat'ın evden çıkıp dışı köpeklerin peşine takılmasına izin vermiyordu. Bir sonbahar günü sahibi önceden tanıdığı, eve sık sık gelen iki kişi ile birlikte otomobille otururken Pat'ı çağırdılar ve öne oturtular. Pat birkaç kez sahibi ile arabada yolculuk yapmıştı ama o gün mestti, farklı bir heyecan içindeydi. Birkaç saat gittikten sonra bu meydana indiler. Sahibi o iki kişiyle birlikte bu burcun yanından geçti.

Tesadüf bu ya bir dişi köpeğin kokusu Pat'ın kendi cinslerinde aradığı çok özel bir koku, onu deli divane etti birden. Arada bir kokladı, kokladı sonunda bir bahçenin su yolundan bahçeye daldı.

(...)
Sahibinin sesinin onun üzerinde garip bir etkisi vardı. Çünkü kendisini borçlu hissettiği tüm görevlerini ve sorumluluklarını hatırlatıyordu. Yine de dış dünyadaki güçlerin ötesinde bir güç onu dişi köpeklerle birlikte olmaya zorlamıştı. Kulağının, dış dünyadan gelen sesleri duymamaya başladığını, ağırlaştığını hissetmişti. İçinde şiddetli duygular uyanmıştı. Dişi köpeğin kokusu başını döndürecek kadar keskin ve güçlüydü.

Tüm kasları, vücudu, duyguları kontrolünden çıkmıştı. Ama çok geçmeden sopayla, kürele sapıyla kovalamaya gelip, girdiği su yolundan geri çıkardılar onu.

Pat şaşkın yorgun ama kuş gibi hafiflemiş rahatlamış olarak sahibini aramaya başladı. (...) Bırakıp gitmiş olabilir miydi acaba sahibi? İstirapla karışık tatlı bir korkuya kapıldı. Pat sahibi efendisi olmadan nasıl yaşayabilirdi? Çünkü sahibi onun için tanı demektii. Yine onu aramaya geleceğinden emindi. Korku içinde birkaç caddede koşmaya başladı. Ama boşunaydı zahmeti.

(...)
O günden beri bu insanlardan tekme taş ve sopadan başka bir şey görmemişti. Kanlı bıçaklı düşmanlıydılar ve ona işkenceden zevk alıyorlardı sanki.

(...)
Pat'a en çok işkence eden şey, kimse tarafından okşanmamaktı. (...) Gözleriyle dileniyordu okşamayı; sevgisini gösterip eliyle başını okşayana canını vermeye hazırdı.

O da sevgisini, bağlılığını gösterme, fedakârlık etme ihtiyacını hissediyordu kendinde. Görünüşe bakılırsa kimsenin onun bağlılık gösterisinde bulunmasına ihtiyacı yoktu. Kimse onu himaye etmiyor hangi göze baksa kin ve kötülükten başka bir şey okumuyordu. Bu insanların ilgisini çekmek için yaptığı her hareket onları daha da öfkeliendiriyordu sanki.

(...) bir otomobil tozu dumana katarak Verâmin

meydanına girdi. Otomobilden bir adam indi, Pat'a doğru yürüyüp başını okşadı. Bu adam onun sahibi değildi. Yanılmamıştı. Sahibinin kokusunu iyi tanırdı çünkü. Ama nasıl oldu da onu okşayacak biri çıktı. Pat kuyruğunu sallayıp tereddüd içinde adama baktı. Aldanmamış mıydı acaba? Okşanmasına neden olacak tasması da yoktu. Adam geri dönüp yine başını okşadı. Pat peşine düştü adamın. Şaşkınlığı iyice artmıştı. Çünkü o adam iyi bildiği ve içinden güzel yiyeceklerin çıktığı odaya girmişti. Duvar kenarındaki kanepeye oturdu adam. Ona sıcak ekmek yoğurt ve başka yiyecekler getirdiler. Adam ekmek parçalarını yoğurda bulayıp onun önüne atıyordu. Pat yiyecekleri önce aceleyle sonra ağır ağır yiyordu. Sevimli ve acizlik ifade eden kara gözlerini adama dikmiş kuyruk sallıyordu. Uyanık mıydı yoksa düş mü görüyordu? Pat dayak yemeden doyasıya karnını doyurdu. Yeni bir sahip bulmuş olması mümkün müydü? Sıcağa rağmen

adam kalktı burca giden sokağa girdi. Biraz bekledikten sonra dolambaçlı sokaklardan geçti. Pat da kasabanın dışına kadar onu izledi. Sahibinin gittiği birkaç duvarlı harabeye gitti. Bu adamlar da kendi düşlerini kokularını arıyorlardı belki. Pat duvarın gölgesinde adamı bekledi. Sonra başka bir yoldan meydana döndüler.

Adam yine onun başını okşadı, meydana küçük bir gezintiden sonra Pat'ın tanıdığı otomobillerden birine bindi. Pat arabaya çıkmaya cesaret edemiyordu. Kenarda oturmuş ona bakıyordu.

Otomobil birden toz kaldırarak hareket etti. Pat da arabanın peşinden koşmaya başladı hemen. Hayır bu defa adamı elinden kaçırmaya niyeti yoktu. Dili sarkmıştı ama vücudunda hissettiği tüm acılara rağmen var kuvvetiyle koşuyordu. Otomobil kasabadan uzaklaştı, kırlardan geçti. Pat iki üç kez arabaya yetişse de yine geride kaldı. Tüm gücünü toplamış umutsuzca koşuyordu. Ama araba ondan hızlı gidiyordu. Yanılmıştı; üstelik koşarak otomobile yetişeyim derken iyice yorgun düşmüştü. Baygınlık geçirecek kadar fenalaşmıştı. Tüm organları kontrolünden çıkmış en küçük bir hareket etme yetisi kalmamıştı. Niçin koştuğunu nereye gittiğini bilmiyordu. Durdu; soluk soluğaydı. Dili sarkmış gözleri karamaya başlamıştı. Boyunu bükük zar zor yolun kenarına gitti; bir tarlının yanından akan suyun başında karnını sıcak ve nemli kuma koydu. Hiç aldanmadığı içgüdüleriyle artık buradan kımlıdayamayacağını hissetti. Başı döndü. Düşünceleri, hisleri silinmeye, birbirine karışmaya başlamıştı. Karnı çok kötü ağrıyordu. Gözlerinde hiç de hoş olmayan bir parlıltı vardı. Kasılmalar kıvrımlar arasında elleri ayakları yavaş yavaş hissizleşiyor, mülayim ve keyif verici bir serinlik getiren soğuk terler döküyordu. Akşama doğru Pat'ın üzerinde üç aç karga uçuyordu. Uzaklardan almışlardı Pat'ın kokusunu. İçlerinden biri ihtiyatla yanına kadar geldi, dikkatle baktı. Pat'ın tamamen ölmediğine emin olunca uçtu gitti. Bu üç karga Pat'ın iki iri kara gözünü oymak için gelmişti.

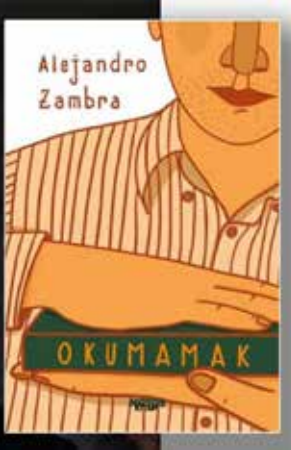
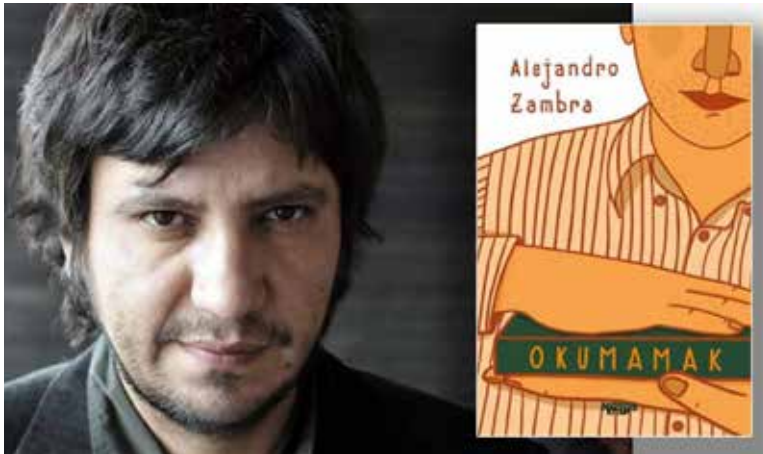
Alejandro Zambra: Okumamak

● Kadir IŞIK

Alejandro Zambra, “Okumamak” adıyla Türkçeye çevrilen son kitabında yazma ve okuma deneyimleri üzerine düşüncelerini okurla paylaşıyor. Kitapta adı geçen birçok yazarı tanyoruz, çoğu daha önce okuduğumuz Latin Amerikalı yazarlar. Zambra ile pek çok ortak yanımız olması kitabı okurken alınan hazzı katlıyor. Dili ağdalı, akademik ya da felsefi değil, yalın, okurla sohbet tadında.

“Zorunlu Okumalar” adlı ilk denemesi eğitim sisteminin bize okul sıralarında mecbur tuttuğu kitaplar üzerine. Üstelik sadece bizde ya da onlarda değil, dünyanın her yerinde benzer sorunların yaşandığını duymak bir yanıyla yüreğimize su serpiyor bir yanıyla rahatsız ediyor. Sonuçta okulda öğretilenlerin çoğunu unutarak geç de olsa doğru kitaplar üzerinden yolumuzu bulmak bize kalan tek seçenek. Milli eğitim müfredatının okunması zorunlu, öğrencileri kitapların soğutan temel(siz) eserleri, bazen de öğretmenlerin okumadığı ama hacmine bakarak öğrencilere okuttuğu kitaplar ister istemez öğrencinin okumaktan haz almasını engelliyor. Hepimiz eğitim sisteminin yaraladığı bireyleriz, farkındalığımızı oluşturduğumuz noktada düzelme başlıyor ama bazen bir ömür sürebiliyor.

Bir grup lise öğrencisinin elinde Dostoyevski'nin “Yeraltından Notlar” kitabını görmüştüm yıllar önce.

Öğrenciler kitabın inceligidinden memnun ama kitabın ana karakterinin bunalımını, takıntılarını, her şeyden bağımsız narsizmini kavrayabilecek ya da karakterin davranışlarıyla kendilerini özdeşleştirebilecek yaşta değil, bu durum kitabı sevmelerine değil de okumaktan sıkmalarına neden olacak elbette.

Okumamak okuru, yazarın sözünü ettiği birçok kurmaca metinden daha geniş hayal dünyasına sürüklüyor. Okuduğumuz kitaplar üzerine yeniden düşünmemizi sağlıyor. Kitabı okurken zaman zaman kaybolduğum yolları tekrar yürütem gerektti. Hem okur hem de yazar olarak aktımı kurcalayan birçok sorunun cevabı denemelerde çıktı karşıma. Mesela çocukken okumanın hazzını aldıktan sonra artık geri dönülmez bir yola gir-

diğinin farkında olmuyor insan. Okumak bazen içinde bulunduğu çevreden kaçış, çoğu zaman öğrenme hevesi ya da sıkıntıdan kurtulma aracı, nadiren başkalarının dünyalarına ortak olma, onlarla hemhal olup duygularını paylaşma merakından kaynaklanıyor.

Kitaplarla Seyahat Etmek adlı denemesi bir yazarın kitaplarla ilişkisini anlamaya yönelik içten bir anlatı. Hepimiz benzer yolları denedikten sonra öğreniyoruz yazmasını, sırtımızda bir çanta, içinde bir, bazen iki kitap. Okusak da okumasak da kitaplara yakın olduğumuzu bilmek, boş bir anımızda ya da keçileceğimiz bir köşede kendimize yarattığımız küçük bir dünyaya sığınmak bizi rahatlatıyor. Mehmed Uzun'un “Yitik Bir Aşkın Gölgesinde” kitabını üniversite öğrencisiyken on iki saatlik otobüs yolculuğunda cebimde kalan son parayla aldığımı hatırlıyorum. Yanımda bir de Yaşar Kemal kitabı. Doksanlı yıllar doğuya giden bir otobüsteniz, elinizde kitap varsa, o kitaplardan biri Yaşar Kemal, öbür de Mehmet Uzun ise, belli aralıklarla arabayı durdurun yarı sivil giyimli asker mi polis mi ya da o günlerde oldukça görünür olan Jitem mi olduğunuzu bilmediğiniz devlet görevlileri, önce elinizdeki kitaba, sonra da size bakması içten bile değildi. Ama siz korkuyu gençliğin verdiği cesaretle yok sayıyorsanız, onlardan gözleminizi kaçıracağınız anlar da oluyordu.

Zambra'nın geçmişte okumadığı kitaplar yıllar sonra tekrar karşısına çıktığında onları okumamanın hazzı-

nı en az okumak kadar yaşadığına değiniyor. Yazı serüveninde başından geçen olaylar, kitaplarla, okumayla ilişkisinin aktarıldığı denemelerinde kendimizi hem yazar hem de okur olarak satır aralarında görüyor ve ona katıldığımız, karşı çıktığımız noktalar üzerine düşünüyoruz. Yıllar önce okurken hayran olduğumuz, daha sonra bize yavan gelen kitaplar olduğu gibi, geçmişte okumadığımız ya da okurken anlamadığımız, kötü olduğunuzu düşündüğümüz kitaplarla yıllar sonra tekrar karşılaştığımızda ve zevkle okuduğumuzda yaşadığımız değişim okuma serüvenimizin vazgeçilmez bir parçası.

“Bazen bir edebi eserinki ancak yüksek sesle okuma sınavından geçebilirse, başkalarının sabırlıyla ya da insanın kendi nazik kulağıyla sınırınsa iyi sayılabileceğini düşünürüm,” diyor Zambra, bu yüzden sesli kitapları sevdiğinden söz ediyor. “En iyi kitaplar okumak istediğimizi bilmediğimiz kitaplardır,” diyor, peki, o kitaplar nasıl ulaşacağız. En çok okumaktan zevk aldığımız kitapları tesadüfen buldum, birilerinin önerileri doğrultusunda aldığım birçok kitapta hayal kırıklığı yaşadım.

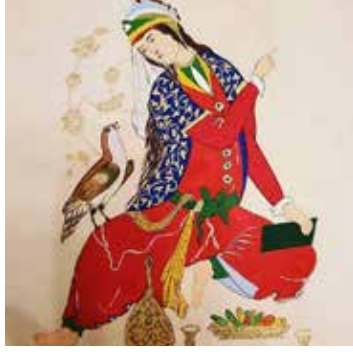
“Birinin söyleyecek bir şeyi olduğunu düşünmesi elbette aşırı kibirlili bir tutum. Bu nedenle çoğu kez sayfa temiz, kitap da boş kalıyor.” diyor bir başka denemesinde. Bir okur olarak hepimiz sayfaları tıka basa dolu, içeriği boş kitaplarla karşılaşyoruz. Eskiden başladığım bütün kitapları sonuna kadar okur, mutlaka bana katacağı bir şeyler olduğunu düşünürdüm, şimdi kattığı şeylerin aldığı zamandan daha değersiz olduğunu düşünerek ilk sayfalarda bırakıyorum elmden.

Sosyal medyaya sirtını dayayan kötü edebiyatın zamanla yok olduğuna da değiniyor yazar. Sanata, edebiyata ve yaşama dair birçok konuda düşüncelerini biz okurlarıyla paylaşıyor. “Okumamak” her yazarın ve okurun okuma listesinde olması gereken bir başucu kitabı. (Notos Kitap, 326 sf)

SERGİ

Leyla Aybar Resim Sergisi

Emekli olduktan sonra İstanbul Nakışhanesi'nde, Tülin Gönültaş'tan öğrencisi olarak minyatür ve tezhip dersleri almaya başlayan Leyla Aybar, şimdiye kadar üç sergi açtı. Dördüncü kişisel sergisini ise 25 Mart'ta Caddebostan Kültür Merkezi'nde açıyor. Sergi 31 Mart'a kadar görülebilir.

“Altamira Güncesi”
Resim Sergisi

Yaklaşık 10 yıldır birlikte resim çalışmalarını yürüten Altamira Sanat Grubu ressamlarının son dönem işleri “Altamira Güncesi” sergisinde görülebilir. 26 Mart'ta Barış Manço Kültür Merkezi'nde açılacak olan sergi 8 Nisan'a kadar görülebilir.

Kültür merkezlerinde bu hafta

Kadıköy Belediyesi'nin kültür merkezlerindeki etkinliklerden bir seçki...

TİYATRO

Cyrano De Bergerac

Tiyatro tarihinin unutulmaz karakterlerinden Cyrano de Bergerac uzun bir aradan sonra yeniden sahnede. Çöken imparatorluklar ve kapitalizmin ilk ayak seslerinin duyulduğu zamanlarda yazılıp erdeme, iyiliğe, aşka, dostluğa dair ne varsa hatırlatan bu oyun, Kumbaracı50 tarafından bir kabarenin danslı, müzikli dünyasında Cyrano'nun sivri diline, mizahına, ruhuna yaraşır şekilde arz-ı endam edecek. Oyun, 25 Mart Cuma 18.00'de Alan Kadıköy'de.

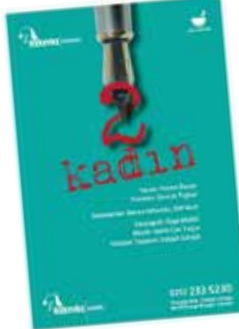
Bülent Beyin Hikâyesi

Tiyatro Bal Porsuğu tarafından sahnelenen olan Bülent Beyin Hikâyesi, insan beyninin içerisine giriyor ve sırrı halen tam olarak çözülmemeyen 'Beyin'in organlarla verdiği yönetim mücadelesini tiyatro sahnesine taşıyor. Beyin karakterine Bülent Emrah Parlak'ın hayat verdiği Bülent Beyin Hikâyesi'ni Uğraş Güneş yazdı, Murat Eken yönetti. Bu iki perdelik komedi, barkovizyon teknolojiyle tiyatronun iç içe geçtiği bir sahneleme tekniği kullanarak izleyici karşısına çıkıyor. Oyun, 26 Mart Cumartesi 20.30'da Caddebostan Kültür Merkezi'nde.

İki Kadın

Kadın mı? Erkek mi? Yoksa insan mı? Ne zaman giydik bu şeffaf fötrleri kafamıza? Ne zaman bir erk gözüyle bakmaya başladık birbirimize? Bu köhne dünyanın bir yüzünlünde beraber avlanıp beraber savaşırdık. Niye bu kadar ayrı düştük birbirimize? Tatavla Tiyatro'nun sahneye taşıdığı "İki Kadın", bu soruların cevabını arıyor. Oyun 27 Mart Pazar günü 20.00'de CKM A Salonu'nda.

Toz

Betonların göğü henüz delmediği zamanlarda büyük şehrin sokaklarında, apartman önlerinde büyüyen bir kız çocuğu. Güzeller güzeli ev kadını anne ile titiz avukat babanın tek kızı: Handan. Murat Mahmut Yazıcıoğlu'nun kaleminden çıkan, çok kişiyle kesişen bu tek kişilik kadın oyunu, Hira Tekindor'un yönetiminde, Zerrin Tekindor'un performansıyla seyirciyle buluşuyor.

Oyun 28 Mart Pazartesi ve 29 Mart Salı saat 19.00 ve 21.00'de Alan Kadıköy'de sahnelenecek dört performansla izleyici karşısına olacak.

Delibo

Kaybolmuş bir gençlik, unutulmaya çalışılan bir aşk ve bir telefonla geri gelen geçmiş, baba ocağı, hatıralar, dostluklar, kahramanlar ve İzmir... Tiyatro Alesta'nın Murat Uyurkulak'ın bir hikâyesinden sahneye taşıdığı oyunda Mehmet Şerif Tozlu tek kişilik bir performans sunuyor. Müziklerini Melike Şahin'in yaptığı oyun, 29 Mart Salı 20.30'da Barış Manço Kültür Merkezi'nde.

VENÜS'te “5'li Buluşma”

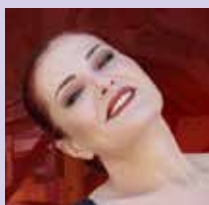
Venüs Sanat Galerisi “5'li Buluşma” karma resim sergisine ev sahipliği yapıyor. 26 Mart Cumartesi günü açılacak olan sergi 7 Nisan 2022 tarihine kadar ziyaret edilebilecek. Sergide Ayşe Yavuzdoğan, Hülya Mercan, Nilgün Kurtuluş, Sadriye Onur ve Şenim Erkan'a ait farklı tekniklerde 50 adet çalışma yer alıyor. VENÜS Sanat Galerisi Mustafa Kaya Sokak No 2 Göztepe'de. Tel: 0216 565 3572

Anadolu Yakası'na yeni mekan

Anadolu Yakası'nda kültür, eğlence ve sanat anlayışına yeni bir soluk getirecek “JJ Arena” açıldı

Anadolu Yakası yeni bir eğlence ve sanat mekanına daha kavuştu. JJ Arena, 18 Mart Cuma günü Watergarden Ataşehir'de Hakan Altun konseriyle açıldı. Yerli ve yabancı konserlerden müzikallere, tiyatrodan stand-up gösterilerine, yeni nesil dijital sergilerden, e-spora kadar farklı pek çok etkinliğe ev sahipliği yapmaya hazırlanan JJ Arena 3 bin 500 kişilik izleyici kapasite-

sine sahip. Jolly Joker kurucusu İbrahim Sayın, “Bugüne kadar açtığımız en büyük mekanımız JJ Arena sahnesinde sanatın her dalına ev sahipliği yapacağız, diğer mekanlarımızdan ayrılan en önemli özelliğimiz de bu.” diyor. JJ Arena'da önümüzdeki günlerde gerçekleştirilecek ve Biletix.com'dan temin edilebilecek konserler şöyle:

- ◆ 25 Mart Cuma Yüzyüzyken Konuşuruz
- ◆ 26 Mart Cumartesi Candan Erçetin
- ◆ 15 Nisan Cuma Cem Adrian
- ◆ 23 Nisan Cumartesi Adamlar

KONSER

Ece Göksu – Beatles Şarkıları

Gelmiş geçmiş en özel şarkıların sahibi The Beatles, caz müzisyenlerinin repertuvarlarında yer verdikleri grupların başında gelir. Ece Göksu bu konserde içinde “Yesterday”, “Come Together”, “While My Guitar Gently Weeps” gibi sevilen The Beatles şarkılarını, gitarda Eylül Biçer ve basta Alper Yılmaz'ın eşlikleriyle seslendirecek. Konser 25 Mart Cuma 20.00'de Yeldeğirmeni Sanat'ta.

Kahve Konserleri: Nil Kocamangil & Cem Babacan

Kahve Konserleri, Pazar sabahları saat 11.00'de Süreyya Operası'nda devam ediyor. Kahve kültürünün ülkemizdeki en eski temsilcisi olan Kurukahveci Mehmet Efendi, 150'nci yıl kutlamaları kapsamında sanata katkıda bulunmak amacıyla Süreyya Operası Kahve Konserleri'ne destek veriyor. 27 Mart saat 11.00'deki konserlerin konuk sanatçıları ise Nil Kocamangil (viyolonsel) & Cem Babacan (piyano).

Bozok Quartet

Ankara'da yakın geçmişte kurulan bir yaylı dördtlü evlilikten bile daha zor bir birlikteliği yürütmenin olmazsa olmazı sayılan idealizmi sanatlarının önüne koymuşlar. Özel yaşamdaki dostluğu ve uyumu bir yaylı dördtlüde müziğe yansıtmak için, çoğu müzisyenin kısa sürede pes edeceği,

zorlukları aşarak düzenli çalışmalarla güçlü bir repertuar geliştiriyorlar. Tayfun Bozok (1. keman), Derya Bozok (2. keman), Evren Bilgençoğlu (viola), Şafak Atakır (viyolonsel)'in vereceği konser 28 Mart Pazartesi 20.00'de Süreyya Operası'nda.

Danica Stojanova Piyano Resitali

Piyanist Danica Stojanova, İstanbul'daki resitalinde renkli bir repertuar ile karşımıza çıkıyor. Chopin ve Rachmaninov'dan yola çıkarak, Makedonya'nın çağdaş bestecilerinden Türkiyeli bestecilere uzanan bir seçkiyle Yeldeğirmeni Sanat'ta klasik müzikseverleriyle buluşacak olan Danica Stojanova, çağdaş bestecilerin eserlerini de ilgiyle takip ediyor. Konser, 30 Mart Çarşamba 20.00'de Yeldeğirmeni Sanat'ta.

Hüsnü Arkan & Mazlum Çimen

Türkülerin, şarkıların iki ustası yan yana. Mazlum Çimen, “seherde kalkardım gözlerinin masasından” diyor. Hüsnü Arkan, “ne sevmekten korkmak, ne zulümden korkmak; bize yakışmaz”... İki usta yan yana yürüyenlerin dilini konuşuyor. Konser, 30 Mart Çarşamba 20.30'da Caddebostan Kültür Merkezi'nde. Süreyya Operası'nda.

GÖSTERİ

Sermet Erkin – Çocuklar İçin İllüzyon

Türkiye'de bu zamana kadar 2 bin 500'den fazla sahne alan efsane illüzyonist Sermet Erkin, interaktif illüzyon gösterisini sergilemeye devam ediyor. Çocuklarınızın hayal dünyasını daha da genişletecek, gözlerinizi bir an bile sahneden alamayacağınız gösteri, 26 Mart Cumartesi 13.00 ve 15.00'te Barış Manço Kültür Merkezi'nde.

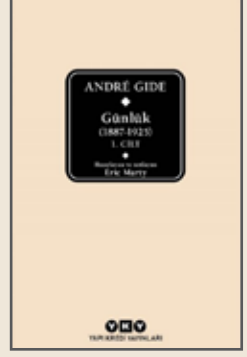
DANS

Uyanıştan Özgürlüğe

Çocuk ve yetişkin 50 kişilik bir dansçı kadrosu ile Mercan Selçuk Dans Topluluğu, Uyanıştan Özgürlüğe adlı eserde, insanlığın gelişen modern dünyada, doğadan kopuşunu, kendi özünden kopuşunu ve kaybetmeye başladığımız duyguları, aşkı, zerafeti ve naifliği yeniden bulma yolculuğunu anlatıyor. Uyanıştan Özgürlüğe dans gösterisi, 26 Mart Cumartesi 20.00'de Kozyatağı Kültür Merkezi'nde.

HAFTANIN PUSULASI KİTAP

Günlük (1887-1925) 1.Cilt

Fransız edebiyatının usta kalemi André Gide'in kurmaca yapıtlarının önüne geçen devasa eseri, neredeyse 60 seneye yayılan bir yazma eyleminin ürünü olan “Günlükler”in ilk cildi, ilk kez eksiksiz olarak Türkçede... “Şimdi üç aylık kuraklıktan sonra fırtına. Yağmuru bir gösteri gibi izlemek için eve döndüm. Gördüğüm şeyi betimlemeyi sevmiyorum artık; işin tadını kaçırıyor. Yalnızca bakmayı daha çok seviyor, böylece hiçbir şeyi kaçırmadığımı, her görüntünün ona gereksinim duyduğum anda yeniden ortaya çıkacağını biliyorum. Bunun tadını daha da çok çıkarmak isterdim. Kısa süre içinde, farklı farklı yaşam biçimlerini tanımak, her birinde bir başkasının özlemiyi kabaran kaygı bulmak istiyorum.” “Dar Kapi”dan içeri girin, “Pastoral Senfoni”nin ezgilerini dinleyin, “Dünya Nimetleri”nden yararlanın, “Kalpazanlar”ın masasına oturun; Günlük’ü okuyun... (Tanıtım Bülteninden) YKY Delta / 1528 sf / 235 TL

Remzi Kitabevi’nden aldığımız bilgiye göre haftanın çok satılan kitapları şunlar oldu:

- İnsan Geleceğini Nasıl Kurar? / İliber Ortaylı / Kronik Kitap
- Tiamat / İhsan Oktay Anar / Everest Yayınları
- Deneyimler / Ömer Aras / Remzi Kitabevi

ALBÜM

Eren Ali Gül / Mütenâhi

Mütenâhi, Eren Ali Gül’ün ilk albümü. İki eserden oluşan çalışma, ana saz olarak tanburla icra edildi. Müzisyen Kurtuluş Cengiz’in gitar ve bendir desteğiyle, Viya Müzik Stüdyosu’nda başlayan çalışmalar Viya Müzik Yapım tarafından yayımlandı. Eserler alışlagelmış dışında, tanburla enstrümantal biçimde yorumlandı. Eren Ali Gül “Ayletme Beni” ve “Sabahın Seherinde Ötüyor Kuşlar” türkülerinin ardından, yeni eserler üzerinde çalışıyor. Albüme adını veren ve Arapça “nihâ-yete eren” anlamına gelen “mütenâhi”, tanburun icra ve ifade biçimi bir protesto biçimi olarak ortaya çıktı. Geleneksel sözlü ifadenin yerini, tanburla anlatmaya başlayan bu çalışma dizisi yakında yerini çeşitli etnik eserlerle de çeşitlendirecek. Mütenâhi albümü, dijital tüm müzik platformlarında yayında!

Ruhu doyuran şarkılar:

- Dawn / Çağrı Sertel
- Lonely Girl / Avi&Omer Avital
- Özledim / Dolunay Obruk

DİZİ

Succession

Yayın hayatına 2018 yılında başlayan Succession, yapım ekibinde Adam McKay gibi isimlere yer veriyor olması, başrol-lerini Brian Cox, Jesse Armstrong gibi isimlerin canlandırması ve müziklerini ise Nicholas Britell'in bestelemesiyle izleyiciyle buluştuğu ilk günden itibaren dikkat çekici bir yapıma hâline geldi. İlk iki yılı içerisinde toplamda 18 Emmy ödülüne aday olan dizi, bunlardan pek çoğunun kazananı oldu. Şimdilerde 3. sezonu gündemde olan dizi, Waystar Royco isimli çok büyük bir şirketin sahibi olan Roy ailesine odaklanıyor. Şirketin sahibi ve ailenin babası Logan Roy bir sağlık problemi geçirinca kardeşler arasında çok geçmeden yönetim koltuğuna oturmak üzere bitmek bilmeyen bir savaş başlıyor. Bu savaş, Logan Roy yeniden sağlığına kavuştuğunda bile devam ediyor. Para ve güç bağımlılığının ailevi değerleri nasıl etkileyeceğine odaklanan dizi, 4.sezon için de onay oldu.

Sergi, 19 Nisan'a dek Suadiye Mahallesi, Müzeyyen Sokak, No:4/1 adresinde görülebilir

Ukraynalı mimar Viktoria Şahin, sürdürülebilir ve ulaşılabilir bir sanat ortamı yaratmak için Suadiye'de "Decollage" adlı bir sanat alanı açtı

● Gökçe UYGUN

Kadıköy'ün sanat mekanlarına bir yenisi daha eklendi; "Decollage". Ukraynalı mimar Viktoria Şahin'in Suadiye'de açtığı bu yer, Anadolu Yakası'nın çok yönlü yeni sanat alanı olmayı hedefliyor. 12 Mart'ta ilk sergisi "Başka Yer" ile açılan Decollage'ı, Viktoria Şahin'e sorduk.

• **Öncelikle Viktoria Şahin kimdir?**

Eğitimimi Ukrayna Kiev'de KNU-BA Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nde tamamladım. 26 yıldır profesyonel olarak mesleğimi sürdürüyorum. Eşim de mimar; Seyfi Şahin ve onun hayalime olan inancı ve değerli desteği ile Decollage'da sizi karşılamaktan mutluluk duyuyorum. Son 12 yıldır devamlı Türkiye'de yaşıyorum.

• **Ekip hakkında bilgi verir misiniz?**

Benim kuruculuğumda hayata geçen Decollage'da, Genel Koordinatör olarak Bükre İkizer, Sanat Danışmanı olarak Begüm Güney ve hepsi içinde profesyonel, büyük bir ekip yer alıyor.

YÜKSELİŞ MİSYONU

• **Decollage yani kolajın tam tersi. Bu isimle neye işaret ediyorsunuz?**

Geleceğe umutla bakan deneyim merkezi, isminden de ilhamla "yükseliş"i misyon ediniyor.

• **Buranın nasıl bir sanat çizgisi olacak?**

İnşaat sektöründe faaliyet gösteren aile şirketimiz devam ederken, uzun zamandır hayal ettiğim bu projeyi hayata geçirmeye karar verdim. Kendimi bildim bileli sanat, resim, heykel, müzik ve genel anlamda

sanatın tüm dallarına ilgi duyuyorum. Yetenekli ve sıra dışı vizyonları olan yaratıcı gençler için buluşma alanı olarak adlandırdığımız bir sanat merkezi oluşturmanın heyecanını yaşıyorum.

Eminiz ki, sanat merkezimizi ziyaret eden herkes mutlaka farklı keşiflerde bulunacak, yeni deneyimler yaşayacak ve kendi içinde yeni perspektifler açacaktır. Her ziyaretçimiz sanatın çeşitli dallarında kendi yeteneklerini keşfetme, deneyimleme ve geliştirme imkânına sahip olacaktır. Bizim asıl hedefimiz, multidisipliner deneyimleri genç nesillere aktararak, içinde yaratıcı ve sanatsal yeteneklerini keşfetmeye ve geliştirmeye motive etmek, ilgilerini çekmek.

• **Tanıtımda "Anadolu Yakası'nın çok yönlü yeni sanat alanı" diyorsunuz. Neler olacak burada, sanat-severleri neler bekliyor?**

Merkezimizde önceliğimiz gençler olmak üzere tüm sanatseverlere hitap etmeye çalışacağız. Decollage'da, farklı sanat dallarında faaliyet göstermeyi planlıyoruz. Müzik, tiyatro, resim, heykel, mimarlık ve sanat tarihinin yanı sıra, uzmanların ve usta sanatçıların yer alacağı etkinlik ve atölye çalışmaları düzenleyeceğiz. Ziyaretçilerimiz için rahat ve hoş bir ortam tasar-

lamaya çalıştık. İç mekânımızı kitap, heykel ve çeşitli sanat eserleriyle zenginleştirdik. Bu ambiyansa nefis taze kahve kokularının da çok yakışacağını düşündük. Art Shop ile birlikte düşündüğümüz kafe konsepti içinde ziyaretçiler beğendikleri ürünleri de Decollage Art Shop'tan satın alabilecekler. Decollage içinde, sanat etkinlikleri dışında vakit geçirmek isteyenler için Art Shop ve VKoffee alanları herkesin kullanımına açık. Bu iki alanın ziyaretçiler için, sergiler, performanslar ve atölyeler dışında da yeni bir buluşma noktası olacağını düşünüyorum.

• **Açılışı "Başka Yer" ile yapıyorsunuz. Bu sergi hakkında bilgi alabilir miyim?**

"Başka Yer" adlı ilk sergimizde yeni, ilgi çekici, sıradışı ve cesur yaklaşımları sentezleyip modern sanatı temsil etmeyi hedefliyoruz. Sergide; aralarında genç ve usta sanatçıların yer aldığı 18 katılımcının (Tolga Akbaş, Suat Akdemir, Orkide Akkoç, Turan Aksoy, Ozan Atalan, Ahmet Civelek, Ece Eldek, Buğra Erol, Tom Fellows, Dilara Göl, Bora Güney, Nazlı Gürlek-Hodder, Serra Duran Paralı, Merve Ünsal, Kemal Tufan, Ferhat Tunç, Nergiz Yeşil, Kerim Yetkin) eserlerini sergiliyoruz. "Başka Yer" modern sanatı, genç sanatçıların yorumuyla farklı bir açıdan değerlendirmeye imkân sunuyor. Bu etkinlik, bizim "çok yönlü sanat merkezi" olarak kendimizi tanıtmaya anlamında ilk adımımız, modern sanatla ilk buluşmamız.

"Unutulmuş Zaman ve Şimdi"

Mine Sanat Galerisi
Deneyisel,
sanatçı Nazan Azeri'nin
"Unutulmuş Zaman ve Şimdi"
adlı sergisini
izleyicileriyle
buluşturuyor

● Gökçe UYGUN

Mine Sanat Galerisi, Kadıköy Caddesinin 24 Mart - 23 Nisan 2022 tarihleri arasında sanatçı Nazan Azeri'nin el yapımı kağıt üstüne mavi ve kırmızı akrilik mürekkebi ile kendine özgü çizgisel bir teknikte ürettiği serinin de adını taşıyan, "Unutulmuş Zaman ve Şimdi" adını verdiği sergisine ev sahipliği yapıyor. Azeri, el yapımı kağıt ve mürekkep kullanarak yapmış olduğu bu sanatsal üretimlerinden özel bir seçkiyi bir araya getiriyor.

Beral Madra sergiyi şöyle anlatıyor: "Azeri, çocuk, kadın ve bu kimliklerin kalıplaşmış ve metalaşmış değerlerinin hakikat-sonrası söylem içinde kendilerine edindikleri müdahale alanını her zaman olduğu gibi ince işlemiş bir hakikat arayışıyla ve bu kez mitolojik imgeleri değerlendirerek gündeme taşıyor. Sanatın düş gücüne ve bilinçaltına etkisini güçlendiren bu imgelerle izleyici, aile kavramının çeşitli ideolojik çıkarlarla çatıştığı, kadın ve çocuk kimliğinin ve haklarının sürekli yıpratıldığı, çevresel sorunların insan yaşamını tehdit ettiği günümüzde Azeri'nin bu soruna 25 yıllık bir üretimle yanıt aramasına tanık oluyor."

Sinematek/Sinema Evi'nde bu hafta

İletişim: sinematek@kadikoy.bel.tr / 0216 77172 79 | Gişe: 0216 771 72 98 | Adres: Osmanağa Mah., Hasircıbaşı Cad., Hasircı Sok. No:16

25.03.2022 Cuma 13.00

• **Yaramaz Çocuklar**

Yönetmen: Ahmet Necdet Çupur
Senaryo: Ahmet Necdet Çupur
Katılımcılar: Ahmet Necdet Çupur, Zeynep Çupur, Mahmut Çupur
Türkiye / 2021 / 92 dk. / Renkli
*Filmin ardından yönetmenle söyleşi düzenlenecektir.
*Film gösterimi ve panele katılım ücretsizdir.

25.03.2022 Cuma 20.00

• **Dangal**

*Sinematek/Sinema Evi'nde son gösterim
Yönetmen: Nitesh Tiwari
Senaryo: Piyush Gupta, Shreyas Jain, Nikhil Mehrota
Oyuncular: Aamir Khan, Sakshi Tanwar, Fatima Sana Shaikh
Hindistan / 2016 / Hinduca, İngilizce / 161 dk. / Türkçe Altyazılı / Renkli

26.03.2022 Cumartesi 15.00

• **Melankolinin 3 Odası (Melancholia 3 huonetta)**

*Sinematek/Sinema Evi'nde son gösterim
Yönetmen: Pirjo Honkasalo
Senaryo: Pirjo Honkasalo
Finlandiya, Danimarka, Almanya, İsveç / 2004 / Rusça, Arapça, Çeçence / 106 dk. / Siyah Beyaz / Türkçe Altyazılı

26.03.2022 Cumartesi 18.30

• **Yok Edici Melek (El ángel exterminador)**

Yönetmen: Luis Buñuel
Senaryo: Luis Buñuel, Luis Alcoriza
Oyuncular: Silvia Pinal, Jacqueline Andere, Enrique Rambal
Meksika / 1962 / Türkçe Altyazılı / 95 dk. / Siyah Beyaz

27.03.2022 Pazar 15.00

• **Gündüz Güzeli (Belle de jour)**

*Sinematek/Sinema Evi'nde son gösterim
Yönetmen: Luis Buñuel
Senaryo: Luis Buñuel, Jean-Claude Carrière, Joseph Kessel (roman)
Oyuncular: Catherine Deneuve, Jean Sorel, Michel Piccoli, Geneviève Page, Francisco Rabal
Fransa, İtalya / 1967 / Fransızca, İspanyolca / 100 dk. / Renkli / Türkçe Altyazılı

27.03.2022 Pazar 18.30

• **Filmkoop ile Bağımsız Türkiye Sineması Seçkisi: Anadolu Leoparı**

Yönetmen: Emre Kayış
Senaryo: Emre Kayış
Oyuncular: Uğur Polat, İpek Türktan, Tansu Biçer, Ege Aydan, Seyithan Özdemir
Türkiye, Almanya, Danimarka, Polonya / 2021 / Türkçe / 113 dk. / Renkli
*Gösterim, yönetmenin katılımıyla gerçekleşecektir. Film sonrası soru cevap bölümünün moderatörlüğünü Kıvanç Sezer üstlenecektir.

29.03.2022 Salı 20.00

• **Miss Holokost Survivor (The Pageant)**

*Sinematek/Sinema Evi'nde son gösterim
Yönetmen: Eytan Ipeker
Senaryo: Eytan Ipeker
Katılımcılar: Sophie Leibowitz
Türkiye, Fransa, İsrail, Almanya / 2020 / 83 dk. / Renkli

30.03.2022 Çarşamba 20.00

• **Viridiana**

Yönetmen: Luis Buñuel
Senaryo: Luis Buñuel, Julio Alejandro, Benito Pérez Galdós (roman)
Oyuncular: Silvia Pinal, Francisco Rabal, Fernando Rey
İspanya, Meksika / 1961 / İspanyolca, İngilizce / 87 dk. / Siyah Beyaz / Türkçe Altyazılı

31.03.2022 Perşembe 20.00

• **Nazarin (Nazarin)**

*Sinematek/Sinema Evi'nde son gösterim
Yönetmen: Luis Buñuel
Senaryo: Luis Buñuel, Julio

Alejandro, Emilio Carballido (diyalog), Benito Pérez Galdós (roman)
Oyuncular: Francisco Rabal, Marga López, Rita Macedo, Noé Murayama, Jesús Fernández Meksika / 1959 / İspanyolca / 95 dk. / Siyah Beyaz / Türkçe Altyazılı

01.04.2022 Cuma 20.00

• **O (Éi)**

*Sinematek/Sinema Evi'nde son gösterim
Yönetmen: Luis Buñuel
Senaryo: Luis Buñuel, Luis Alcoriza, Mercedes Pinto (roman)
Oyuncular: Arturo de Córdova, Delia Garcés, Luis Beristáin, Aurora Walker
Meksika / 1953 / İspanyolca / 92 dk. / Siyah Beyaz / Türkçe Altyazılı

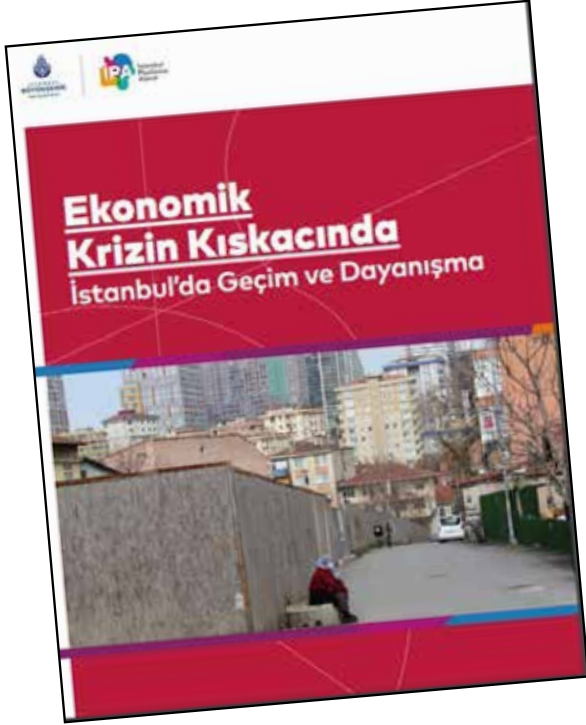
EKONOMİK KRİZİN

● Leyla ALP

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne (İBB) bağlı İstanbul Planlama Ajansı (İPA) tarafından "Ekonomik Krizin Kışkacında-İstanbul'da Geçim ve Dayanışma" araştırması sonuçları yayınlandı. Araştırma kapsamında 572 İstanbul sakiniyle yapılan ankete ek olarak İstanbul'un yoksulluk verilerine göre belirlenmiş 11 öncelikli ilçede yerel öznelere (esnaf, muhtar, dernek vb) 113 yarı yapılandırılmış görüşmenin yanı sıra İBB aracılığıyla ulaşılan 238 ev kadınıyla anket yapıldı.

Araştırma ekibinde Anıl Gencelli, Aysel Öztürk, Ayşe Ece Durmaz, Elanur Aksakal Demir, Elif Yıldız, Erdal Bülbün, Özge Tekçe, Şehide Zehra Keleş Yüksel'in yer aldığı rapora, Prof. Alp Erinc Yeldan, Prof. Aslıhan Aykaç Yanardağ, Doç. Dr. Erdem Yörük, Hakan Özgül, Prof. Kayıhan Pala, Doç. Dr. Murat Öztürk, Dr. Nesrin Nas, Dr. Neşe Şahin Taşşın da katkı sundu.

Araştırmaya katılanların yüzde 88'i ine göre Türkiye'de ekonomik bir kriz yaşanıyor ve ekonomik krizin en önemli sebebi ülkenin yönetim biçimi. Görüşülen İstanbulluların yüzde 74'ü Türkiye'nin izlediği ekonomi politikalarını başarılı bulmuyor. Yüzde 61'i son üç ay içerisinde geçinebilecek kadar para kazanmadığını ifade ediyor. Katılımcılara göre İstanbul'da kirada yaşayan iki çocuklu bir hanenin geçinebilmesi için ayda en az 6.087 lira kazanması gerekiyor.

BEBEK BEZİ TANEYLE ALINIYOR

Araştırma kapsamında görüşülen ev içi emek harcayan kadınların yüzde 62'si temel gıda ürünleri dışında gıda alışverişi yapmayı kesmiş durumda ve yüzde 37'si her gün neredeyse aynı malzemelerle yemek yapıyor. Ev kadınlarının yüzde 42'si taneyle ve gramla alışveriş yapmaya başladığını, temel gıda ihtiyaçlarını ancak bu şekilde karşılayabildiklerini söylüyor. Kadınlar akşam pazarlarına çıkıyor, bebek bezlerini taneyle alabilecekleri mahalle bakkallarını kullanıyor.

Ekonomik kriz yoksul hanelerde aynı zamanda bir sağlık krizine de dönüştü çünkü yeni doğum yapan anneler yeterli beslenemediği için anne sütü yetersiz kalıyor. Bebek mamalarına gelen zamlar nedeniyle de yenidoğan beklere kendilerine uygun olmayan besinler verilmek zorunda kalınıyor.

ÇÜRÜK MEYVE SEBZE ALINIYOR

Araştırma kapsamında görüşülen pazarcıların tümü akşam pazarıyla birlikte "çıktı" diye tarif edilen ve çürümeye yüz tutmuş ürünleri en uygun fiyata, hatta çoğu zaman ücretsiz bir şekilde almaya gelenlerin sayısının son 6 ay içerisinde belirgin bir şekilde arttığını söylüyor.

Görüşülen her iki ev kadından biri akşam pazarlarında "kalan" bu ürünleri çok ucuz fiyata aldığını ifade ediyor.

HİRSIZLIĞI GÖRMEZDEN GELMEK

Araştırmada dikkati çeken sonuçlardan biri de esnaf ve zincir market çalışanları ile yapılan görüşmelerde son bir yıl içerisinde özellikle temel gıda ürünlerine yönelik hırsızlık vakalarının arttığının dile getirilmesi.

Raporda, "Çalınan veya bir şekilde 'hileye' başvurarak alınan ürünlerin büyük oranda temel gıda ürünü olması esnaf nezdinde 'gerçek' bir ihtiyaçla binlerce hırsızlık yapıldığı, hatta hırsızlık yapmaya 'mecbur kaldığı' kanaatiyle tolere ediliyor. Bazen bir paket süt, bir bisküvi, bir kalıp peynir veya bir kilo mandalina raflardan/tezgâhtan eksiliyor fakat 'abartılmadığı sürece' esnaf bunu bir tür dayanışma ilişkisi kurarak 'Helal' ediyor." tespiti yapıldı.

HER ŞEY 'LÜKS'

Araştırmaya göre; temel gıda ürünlerinin dışındaki et, balık, tavuk, kuruyemiş, meyve vb. ürünler; kadınlar için temel bir ihtiyaç olan hijyenik ped başta olmak üzere diğer hijyen ürünleri, kişisel bakım ürünleri ve medikal malzemeler, kıyafet, oyuncak, kitap, destekleyici eğitim materyalleri, ev eşyası hemen hemen herkes tarafından kriz döneminde ilk vazgeçilenler arasında sayıldı.

Kriz nedeniyle vazgeçilen diğer ürünler şöyle:

- ✓ Çocuklar için özel çocuk şampuanlarına geçiyor, ucuz yetişkin ürünleri kullanılıyor.
- ✓ Bebek bezinin pahalılığı sebebiyle çocukların altı daha uzun aralıklarla açılıyor.
- ✓ Gençler, bilhassa genç kadınlar hijyenik ped stoklamak zorunda kalıyor. Çalışan kadınlar iş ortamına uyum sağlayacak bir görünümü korumak için kuaföre gitmeyi bıraktı. Engelliler sık olarak değiştirmesi gereken sarf malzemelerini daha uzun süreli

'Ekonomik Krizin Kışkacında İstanbul'da Geçim ve Dayanışma' araştırmasına göre İstanbullular temel gıda ürünleri dışında alışveriş yapmıyor, krizin yükünü kadınlar üstleniyor. Ekonomik kriz orta direği yoksulluk sınırına, yoksulları ise açlığa çekerken dayanışma olanaklarını da ortadan kaldırıyor

kullanıyor. Yine hayat kalitesini doğrudan etkileyecek sarf malzemeleri ve medikal malzemelerde ucuz ürün tercih ediliyor veya hiç alınmıyor.

- ✓ Kırılan veya bozulan ev eşyalarının yerine yenisinin alınması en çok ertelenenler arasında.
- ✓ Okul harçlıkları kriz döneminde ya giderek bundandı ya da tamamen ortadan kalktı.
- ✓ Hem sağlık kurumlarından randevu almanın giderek zorlaşması hem de yapılan kesintiler sebebiyle hasta olmak kriz döneminde bir lüks haline geliyor. Sağlık hizmetlerinden düzenli bir şekilde yararlanması gereken gruplar ve çocuklar çok büyük bir erişim sorunu yaşıyor
- ✓ Oyuncak kriz döneminde ilk vazgeçilen ürünlerin başında geliyor.

KRİZİN YÜKÜ KADINLARDA

Araştırmanın çarpıcı sonuçlarından biri de krizin yükünü kadınların sırtlıyor oluşu. Görüşülen ev kadınlarının yüzde 84'ünün son altı ay içerisinde sadece kendileri için hiç harcama yapmadıklarını söyledi. Her beş ev kadından biri son altı ayda geçinebilmek için eve iş aldı. Kadınların yüzde 34'ü sadece kendileri evde olduğu zaman doğalgazı komple kapatıyor, yüzde 41'i gerekmedikçe dışarı çıkmıyor.

Çalışan kadınlarla yapılan görüşmeler ise özellikle dar gelirli hanelerde kadınların işgücü piyasasına zaten hanenin asgari geçim giderlerini karşılama yükünü paylaşmak üzere girdiğini, dolayısıyla kadınların kendileri için değil hanenin ekonomik sürdürülebilirliği için gelir kazandığını gösteriyor.

EVDEKİ EŞYALAR SATILIYOR

Araştırma erişimi zor olan bazı ürünlerin ikinci el pazarlarından karşılanması eğiliminin de arttığını gösteriyor. Görüşülen her dört ev kadından biri son 6 ay içerisinde komşusundan, akrabasından veya arkadaşlarından ikinci el eşya edindiğini ifade ediyor. Geçinmek için evdeki eşyaların satıldığı, aynı sosyal yardımların nakde çevildiği belirtilen araştırma raporunda "Evdeki eşyaları satmak, aynı sosyal yardımları çeşitli yöntemlerle nakde çevirmek ve eldekini başka bir ürünle takas etmek oldukça yaygın geçim stratejileri arasında. Bu stratejiler çoğu zaman yalnızca asgari geçim giderleri olan kira ve faturaları karşılamaya yarıyor. Bakkallar tüm esneklikleriyle dar gelirliğin öncelikli ihtiyaçlarına göre ellerindekini takas etmeleri için önemli bir uğrak oluyor. Krizle birlikte eldekini nakde çevirme stratejisinin engelleri için en temel medikal ihtiyaçlar düzeyine kadar düştüğü söyleniyor" deniliyor.

Gençler arasında da ikinci el kıyafet ve kitap alıp satmak oldukça yaygın bir geçim stratejisi.

DAYANIŞMA YOK OLUYOR

Araştırma krizin toplumsal dayanışmayı aşındırdığını ortaya koyuyor. Pandemiyle üst üste gelen ekonomik kriz orta direği yoksulluk sınırına, yoksulları ise açlığa çekerken dayanışma olanaklarını da ortadan kaldırıyor.

Pek çok mahallede bundan birkaç yıl önce "orta hâlli" denebilecek kişiler de artık geçim sıkıntısı çekiyor ve yardımlara başvuruyor. Görüşülen muhtarlar bu dönemde "ilk defa sosyal yardıma muhtaç olanlar"ın sayısının oldukça fazla olduğunu söylüyor.

Herkesin kendi geçim derdine düştüğü bu dönem yoksullaşmayla birlikte yalnızlaşmayı, hem ekonomik hem sosyal anlamda korunmasız kalmayı beraberinde getirdi. Yapılan hane anketlerinde neredeyse her beş kişiden biri ekonomik olarak acil bir ihtiyacı olduğunda kapısını çalacağı kimse olmadığını belirtiyor. Araştırma sonuçlarına göre krizle birlikte orta direğin erimesi ve yoksulluğun artması ile gerçek ihtiyaç ve gerçek muhtaç kategorilerinin bulanıklaştığı, kimin gerçek ihtiyaç sahibi olduğuna dair bir norm ve referans noktasının kalmadığı görülüyor. Yardım isteyen yardımı hak edip etmediğine dair şüphenin büyüdüğü, ne kurumların "gerçek" muhtaçlara hitap ettiğine inancın ne de ihtiyaç sahibi olduğunu iddia edenlere güvenin kalmadığı pek çok kişi tarafından dile getirildi. Görüşülen katılımcılar sosyal yardımların gitmesi gerektiği yere gittiğini düşünmüyor.

Görüşülen ev kadınlarının yüzde 57'si son 6 ay içerisinde ekonomik olarak zora düştüklerinde ailelerinden, yüzde 35'i ise akrabalarından destek gördüğünü belirtti. Aileler evli çocuklarına bebek bezi ve bebek maması başta olmak üzere kritik gider kalemlerinde destek olabiliyor. Küçük ölçekli bu yardımlar dışında aileler de birbirine gerçek bir destek sunamıyor.

Versiyeye alışveriş son fiyat artışlarının ardından yalnızca "tanındıkları", yani geri ödeme yapacağı öngörülenlere sağlanıyor.

KISKACINDAKİ İSTANBUL

"BEN HEP EN UCUZUNU ALIRIM"

'Ekonomik Krizin Kışkacında İstanbul'da Geçim ve Dayanışma' araştırmasında katılımcıların görüş ve deneyimlerine de yer verildi.

Kasap, Sultangazi:

"100 gram eti yazdırmak isteyen var. 5 liralık tavuk kıyması alan kadın oldu geçen. Bunu koysan ne, koymasın ne dedim. Olsun, kokusu yeter dedi. Eskiden kiloyla alınırdı. Bir kilo, iki kilo, olmadı yarım kilo mal isterlerdi. Şimdi lirayla alınıyor. Beş liralık, on liralık ver diyor. Elde ne kadar para varsa ona göre mal istiyorlar."

Asgari ücretli çalışan anne, Sultangazi:

"Önceden 3-5 kilo aldığımız meyveyi şu an sayılı bile alamıyoruz. Kişi sayısına birkaç çeşit meyve aldım ve 95 lira ödeyip çıktım. Çocuk sayısına muz aldım, nar aldım. Kendini zaten hesaba bile katmıyorsun. Küçük çocuklara alıyorsun, bu kez büyükler "Biz de çocuğuz, bize niye yok?" diyorlar. Kim hastaysa ona veriyorsun meyveyi ya da."

Pazarıcı, Gaziosmanpaşa:

"Siz buraya akşam yedide gelin. İnsanlığımдан utanıyorum. Tezgah altından, çöpten meyve sebze toplayan insanların görünce anlarsınız kriz var mı yok mu! Bari yerlerde sürünmesinler diye bir kenarda toplayorum satılamayacakları."

Asgari ücretli çalışan anne, Sultanbeyli:

"Marketlerin çıkma ürünlerini takip ediyorum, indirimleri yakalamak için zorluyorum. Geçen hafta pazara gittim, sadece yeşillik alıp çıktım. En kötüsünü, eziğini büzüğünü alacağın ki paran yetsin. Kalitesine göre sınıflandırıyorlar mesela, farklı fiyatlar koyuyorlar. Ben hep en ucuzunu alırım, o da en kötüsüdür zaten. Olsun."

Ev kadını (48), Kağıthane:

"Gıda alışverişini eşim yapıyor ama Instagram üzerinden market indirimlerini çok fazla takip ediyorum, eşime haber ediyorum. Bazı esnafar haftanın belirli gününü indirim yapıyor. Zamlardan sonra stresim daha da arttı. Ne nerede iyice ölçüp tartıyorum. Zincir marketten çıkıp bakkala gitmeye utandığımdan önce bakkaldan ucuza alacağımı alıp çıkıyorum, oradan markete. Öyle toplaya toplaya..."

YEREL YÖNETİMLER İÇİN ÖNERİLER

Araştırma raporunun sonuç kısmında hükümetin krizden çıkış planını para ve mali politikalara sıkıştırdığı belirtilerek çıkış yolunun sosyal politikalardan, istihdam, eğitim ve tarım politikalarından, kamuda liyakat esaslı güçlü kadrolaşmadan geçtiği ifade edildi. Kriz dönemlerinde yerel yönetimlere sorumluluk devredilirken sorumlulukla orantılı yetki ve bütçenin devredilmediğine dikkat çekilen raporda İstanbul'da yoksullukla kalıcı bir mücadele için yerel yönetimler tarafından öncelikli olarak yapılması gerekenler şöyle sıralanıyor:

- ◆ İstanbul'a dair verinin İstanbul'un ekonomisinin canlanması ve özellikle kent içinde ve çevresinde tedarik zincirinin kopmasının önlenmesi için kullanılması gerekiyor.
- ◆ Gıda yoksulluğunun çözümü için kent içinde ve yakınında bostanların artırılmasına önem verilmelidir. Ayrıca ürünlerin doğrudan tüketiciye ulaştırılması için üretici pazarları uygulaması geliştirilmelidir. İstanbul çevresinin tarım imkanlarının sınırlı olması sebebiyle daha geniş kapsamlı gıda tedarik zinciri kurmak için diğer belediyeler, üretici kooperatifleri ve doğrudan üreticilerle sözleşmeli üretim yoluna gidilebilir.

- ◆ İstanbul'da barınma yoksulları için en büyük gider kalemidir. Dünya Bankası ve çeşitli uluslararası fonlar aracılığıyla kent merkezinde inşa edilecek, konut sahipliğinin belediyenin kendisinde kaldığı fakat çok ucuza kiralanabilecek sosyal konutlar üretilmelidir.
- ◆ Öncelikle emekli nüfus olmak üzere, kente kalıcı olarak istihdamın dışına düşmüş olanları, mesleki eğitim almış uygun mesleklerdeki gençleri kırsal tarım teşvikleri ile desteklemek hem kent yoksulluğunu hem kırsal yoksulluğunu hem de kent nüfusunun yoğunluğu hafifletecektir. Bu kişilere tarım yapma koşullarıyla, yapacakları tarım türüne göre eğitim ve başlangıç yatırımları için aynı (tohum, hayvan gibi) ve nakdi destekler sağlanarak, ürettikleri ürünlere de satın alma garantileri verilerek sürdürülebilir bir kır-kent ilişkisi kurulabilir.

KRİZ BÖBREĞİ VURDU

Ekonomik kriz geçinebilmek için insanları başka yollar denemeye zorluyor. Bunlardan biri de organ satışı. Bir gün gazetesinden Mustafa Kömüş'ün haberine göre Google'da 'Böbreğimi satmak istiyorum' ifadesini aratanların oranı son bir yılda yüzde 400 arttı. "Böbreğimi satmak istiyorum" ifadesi en çok İzmir'de aratılırken onu İstanbul ve Ankara takip ediyor. Ekonomik kriz nedeniyle yurttaşlar, organlarını satılığa çıkarmak zorunda kalırken, bu durumdan faydalanmak isteyenlerin sayısı da arttı. İstanbul'da yapılan iki ayrı operasyonda organ ticareti yaptıkları belirlenen yabancı uyruklu 5 kişi yakalandı. Bunlardan 3'ü tutuklanırken 2'si adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. İnternet üzerinden aracı vasıtasıyla birbirlerini buldukları anlaşılan bir böbrek alıcısı ve vericisini kendilerini, 'dayı-yeğen' olarak tanıttığı, bir başkasının ise hiç tanımadığı kişinin 14 yıllık arkadaşı olduğunu beyan ettiği bilgisi verildi. Daha önce de Samsun'da bir kişi böbreğini satmak isteyince gözaltına alınmış, İstanbul Sultangazi'de ise bir kişi otobüs duraklarına ve çevresine satılık böbrek ilanı asmıştı.

Kira artış oranı ENFLASYONUN iki katı oldu

Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi'nin raporuna göre, şubat ayında Türkiye genelinde ortalama kiralık konut ilan metrekare fiyatındaki yıllık artış oranı yüzde 84,2 olurken, İstanbul'da bu oran yüzde 112,3 oldu

TÜİK'in şubat ayı enflasyon rakamlarını açıklamasının ardından gözler kira artış oranına çevrilmişti. Tüketici enflasyonu aylık yüzde 4,81, yıllık yüzde 54,4 olurken, mart ayı kira artış oranı da belli olmuştu. TÜFE'ye göre belirlenen kira artış oranı 12 aylık ortalama göre yükseldi ve mart ayı kira artış oranı yüzde 25,98 oldu. Ancak İstanbul'daki kiralık konut fiyatlarındaki artış bununla sınırlı değil. Enflasyon-daki hızlı artış hem kiralık hem de satılık konutların fiyatlarını doğrudan etkiliyor.

Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi'nin (BE-TAM) kiralık konut piyasası araştırması yayımlandı. Rapora göre, Türkiye genelinde ortalama kiralık konut ilan metrekare fiyatındaki yıllık artış oranı şubatta yüzde 84,2 olurken, ortalama kiralık konut ilan metrekare fiyatı da 30 TL'ye yükseldi. Yıllık kira artış oranı İstanbul'da yüzde 112,3, Ankara'da yüzde 106,7, İzmir'de ise yüzde 74 oldu. Bu gelişmeler sonucunda ortalama kiralık konut ilan metrekare fiyatları İstanbul'da 49 TL'ye, Ankara'da 24 TL'ye, İzmir'de ise 30 TL'ye yükseldi. Bu sonuçlara göre İstanbul'da 100 metrekarelik kiralık bir konutun fiyatı 4 bin 900 TL oldu.

İSTANBUL İKİNCİ SIRADA

Şubat ayında yıllık ortalama kira artışı ülke genelinde yüzde 84,2 olurken, büyükşehirlerdeki cari kira artış hızları farklılık gösterdi. En yüksek yıllık kira artışının görüldüğü iller Antalya (yüzde 122), İstanbul (yüzde 112,3), Ankara (yüzde 106,7), Mer-

sin (yüzde 98,2) ve Kocaeli (yüzde 88,1) oldu. En düşük kira artışının görüldüğü iller ise Denizli (yüzde 35,8), Trabzon (yüzde 34,5), Van (yüzde 33,6), Mar-din (yüzde 31,6) ve Kahramanmaraş (yüzde 20) oldu.

KİRALIK KONUT ARZI DÜŞÜYOR

Kiralanan konut sayısının toplam kiralık ilan sayısına oranındaki aylık değişimlerin detayları, hem

kiralık konut sayısının hem de kiralanan konut sayısının düştüğünü gösteriyor. Önceki aya kıyasla, kiralık ilan sayısı yüzde 6,7 (191 binden 178 bine), kiralanan konut sayısı ise yüzde 3,1 (47 binden 45 bine) geriledi.

Kiralanan konut sayısının kiralık ilan sayısına oranı, İstanbul'da artarken, Ankara'da ve İzmir'de azaldı. Bu oran şubatta İstanbul'da 1,8 puan yüksel-

miş, Ankara'da 0,2 puan, İzmir'de ise 0,5 puan azalmıştı. Son verilere göre kiralanan konut sayısının kiralık ilan sayısına oranı İstanbul'da yüzde 25,7, Ankara'da yüzde 23, İzmir'de ise yüzde 21,2 oldu. Şubat ayına ait veriler kiralık konut arzının üç büyük ilde düştüğünü, kiralanan konut sayısının İstanbul'da arttığını, Ankara'da ve İzmir'de ise azaldığını gösterdi.

Kiralık ilan sayısı önceki aya göre İstanbul'da yüzde 5,1 (59 binden 56 bine), Ankara'da yüzde 5,8 (16 binden 15 bine), İzmir'de ise yüzde 0,4 (17 bin 709'dan 17 bin 644'e) geriledi. Öte yandan kiralanan konut sayısı bir önceki aya göre İstanbul'da yüzde 2,1 (14 bin 121'den 14 bin 420'ye) arttı.

KİRALIK İLAN YAŞI UZADI

Kiralık konut kapatılan ilan yaşı, kiralanan istenen konutların ne kadar kolay ya da zor kiralandığının bir diğer ölçütü olarak tanımlanıyor. Bu göstergenin artması konutların daha uzun süre ilanda kaldıklarını ve daha zor ya da yavaş kiralandıklarına işaret ederken tersi durumda da konutların daha kolay ya da hızlı kiralandıklarını gösteriyor. Kiralık konut kapatılan ilan yaşı ülke genelinde (1,1 gün), İstanbul'da (0,6 gün) ve İzmir'de (2,4 gün) yükseldi, Ankara'da (0,1 gün) olarak belirlendi. Kiralık konut kapatılan ilan yaşı ülke genelinde 18,1 gün, İstanbul'da 15,4 gün, Ankara'da 17,8 gün, İzmir'de ise 21 gün olarak belirlendi. Raporda, kiralık konutların İstanbul'da daha hızlı kiralandığı belirtildi.

İstanbul'da kadın işsizlerin oranı artıyor

BETAM ve İPA'nın iş birliğiyle hazırlanan "İstanbul İşgücü Piyasası: Yapısal Özellikler ve Sorunlar" araştırma raporuna göre, yükseköğrenim diplomalı kadın işsizlerin toplam işsizler içindeki payı yüzde 42,8'e ulaştı

İBB iştiraki İSPER (İstanbul Personel A.Ş.) İBB Bölgesel İstihdam Ofisleri tarafından düzenlenen "İstanbul'da Gündem İstihdam ve İşsizlik" konulu toplantı İstanbul Kongre Merkezi'nde gerçekleşti. Toplantıda BETAM (Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi) ve İstanbul Planlama Ajansı (İPA) iş birliğiyle hazırlanan "İstanbul İşgücü Piyasası: Yapısal Özellikler ve Sorunlar" araştırma raporu kamuoyuyla paylaşıldı.

Araştırmaya göre, 2021 yılında İstanbul'da yaklaşık 12 milyon 200 bin çalışabilir nüfus var. Bu rakamın yaklaşık 5 milyon 930 bini lise altı, 3 milyon 150 bini lise ve 3 milyon 120 bini de yükseköğretim düzeyinde olduğu tahmin ediliyor. İstanbul Planlama Ajansı'nın sahada 10 bin 83 kişiyle birebir görüşerek yaptığı araştırmaya göre 2021 yılında uzun süreli işsizlerin toplam işsizler içindeki payı yüzde 43 olarak kayıtlara geçti.

YÜZDE 42,8'E ULAŞTI

Raporda, ülke genelinde yükseköğrenim diplomalı işsizlerin toplam işsizler içindeki payının kadınlarda hızla arttığına dikkat çekildi. İstanbul'da yüksek eğitime sahip iş arayan erkeklerin toplam işsizler içindeki payı 2014'te yüzde 15,3'ten 2020'de yüzde 20,7'ye yükselirken, yükseköğrenim diplomalı kadın işsizlerin toplam işsizler içindeki payı, 2014'te yüzde 32,3'ten yıllar içinde adım adım yükselerek 2020'de yüzde 42,8'e ulaştı.

Raporda, genç kuşak kadınlarda eğitim düzeyinin hızla yükseldiğine dikkat çekilirken şu görüşlere yer verildi: "İPA anketi, İstanbul çalışabilir nüfus içinde orta yaş (30-49) yüksek eğitimli kadınların payını yüzde 22,2, yüksek eğitimli genç kadınların (15-29) payını ise yüzde 46,3 olarak tahmin etmektedir. Bu paylar erkeklerde sırasıyla yüzde 24,6 ve yüzde 36,5'tir. İstanbullu genç kuşakta yüksek eğitimli kadınlar, erkeklerin uzak ara önüne geçti. Bir yandan bu olumlu gelişme yaşanırken diğer yandan iş arayan yüksek eğitimli kadınların iş bulmaları zaman içinde giderek güçleşmektedir. Bu güçlüğün çözümüne öncelik verilmesi gereken yapısal bir soruna dönüştüğü açıktır."

GENÇ İŞSİZLİĞİN YÜKSELİŞİ

Rapora göre İstanbul'da genç işsizlik oranı da yükseldi. Bu oran erkeklerde yüzde 22,8 olurken; kadınlarda ise yüzde 30'a dayandı. İşgücüne katılım oranı bir yıl içinde erkeklerde yüzde 77,1'den yüzde 71,9'a gerilerken; kadınlarda bu oran yüzde 37,6'dan yüzde 33,6'a geriledi.

Son yıllarda İstanbul'da genç işsizlik oranının ülke geneline kıyasla daha yüksek olduğu belirtilirken şu veriler paylaşıldı: "2019 yılında işsizlikte meydana gelen ani yükseliş ile birlikte genç işsizlik, Türkiye'de hızla yükselerek erkeklerde yüzde

22,5'e kadınlarda (yüzde 30,6'ya) ulaştı. Pandemi şokunun yaşandığı 2020'de ise genç işsizlikte İstanbul, ülke genelinden adeta bir kopuş yaşandı. Türkiye genelinde genç işsizlik oranı kadınlarda yüzde 30,6'dan 30,3'e gerilerken erkeklerde hemen hiç değişmemiştir: yüzde 22,5 ve 22,6. Buna karşılık İstanbul'da genç kadın işsizlik oranı yüzde 29,2'den 29,9'a, genç erkeklerde yüzde ise 22,1'den 22,8'e yükseldi. Bu olgular İstanbul'da genç işsizliğinin bazı yapısal etkenlerle hızlı bir artış sürecine girdiğine işaret etmektedir."

UZUN SÜRELİ İŞSİZLİK ARTIYOR

Uluslararası Çalışma Örgütü bir yıl ve daha uzun süredir iş arayanları "uzun süreli işsizler" olarak adlandırıyor. Rapora göre erkek işsizlerde uzun süreli işsizlerin payı, uzun süre yüzde 17 civarında seyrettikten sonra 2020'de yüzde 19,2'ye yükseldi. Kadınlarda zaten daha yüksek olan uzun süreli işsizlik payı, uzun süre yüzde 22 civarında seyrettikten sonra 2019'da yani pandemi öncesinde yüzde 24'e yükseldi. 2020'de ise büyük bir sıçrama yaparak yüzde 29,4'e ulaştı.

RAPORDA ÖNE ÇIKAN VERİLER ŞÖYLE

- ◆ İstanbul'da ortalama eğitim süresi yaklaşık 11 yıla ulaştı.
- ◆ İstanbul çalışabilir nüfusun yüzde 25,6'sı yükseköğretim mezunu; yüzde 25,9'u lise mezunu; yüzde 48,6'sı lise altı mezun.
- ◆ 15-29 yaş kuşağında yüksek eğitimlilerin payı kadınlarda yüzde 46,3, erkeklerde yüzde 36,5. Yüksek eğitimde genç nüfusta kadınlar erkekleri açık ara geride bıraktı.
- ◆ Genç kadınlar erkeklerle kıyasla daha eğitilmiş ama aynı zamanda, yukarıda gösterildiği gibi, işsiz olma ihtimalleri daha yüksek oldu.
- ◆ İstanbul'da çalışanların yüzde 17,8'i işinden memnun değil. İşten memnuniyetsizlik erkeklerde yüzde 19,1, kadınlarda ise yüzde 14,5. İşten memnuniyetsizliğin en yaygın nedeni gelir düşüklüğü: yüzde 63,4.
- ◆ İstanbul'da kadın işgücünün yüzde 46'sı iş ararken eve yakın olması koşulunu önemli görüyor.
- ◆ İstanbul'da işini kaybedenlerin yüzde 68'i işsizlik ödeneğinden mahrum kalıyor. İşsizlerin ise sadece yüzde 6,5'i işsizlik ödeneğinden yararlanabiliyor.
- ◆ 2021'de SGK kaydı olmadan çalışan sayısı 950 bin civarında olduğu olarak tahmin ediliyor. Bunların sadece 22 binini yani yüzde 2,3 oranı kayıtlı bir iş arıyor.

● Erhan DEMİRTAŞ

İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yerel Yönetimler, Kent ve Çevre Çalışmaları Anabilim Dalı'nda yüksek lisans tezini tamamlayan Esin Yüksel, akademik çalışmasında Kadıköy'ün kültür sanat alanındaki yerini araştırdı. Kadıköy'ün tarihi mekanlarına yer vererek semt-teki değişimi kayıt altına alan Yüksel, tezinde son yıllarda yapılan kültür sanat çalışmalarına da yer verdi. Araştırmasının detaylarını ve sonuçlarını konuştuğumuz Yüksel, "Beyoğlu'nda yaşayan, kültürel üretim yapan, eğlenen, vakit geçiren insanlar tüm bu olumsuzluklardan uzak, daha özgür, yaratıcılığı teşvik eden bir yer aramaya başladı. Bu arayış pek çok kişi için büyük ölçüde Kadıköy'de karşılığını buldu. Böylece Beyoğlu yıllar içinde önemli kültürel mekânlarını kaybederken Kadıköy ise kültürel mekânlarına yenilerini eklemeye başladı." diyor.

• **Kadıköy'ü çalışma sebebiniz neydi, neden burayı tercih ettiniz?**

Kültür endüstrilerinin ya da diğer adıyla yaratıcı sektörlerin kentlerde görünürlüğü gittikçe artmaya başladı. Artık kültür, sosyal faydalarının yanı sıra kentin pazarlanmasında ve markalaşmasında öne çıkan başlıca değerlerden biri haline gelmiş durumda.

Kültürel politikalarda da bu yönde adımlar atılmaya başlandı. Böylece özellikle metropoller kültürel mekânlarıyla ön plana çıkar oldu.

Yaratıcı sektörlerin mekânsallaşma deneyimleri, özellikle Gezi sonrası dönemde büyük ölçüde Kadıköy'de gerçekleşmeye başladı.

Geçmişten bugüne çok kültürlülüğüyle dikkat çeken Kadıköy, kültürel potansiyelini geliştirirken bir yandan da İstanbul içinde önemli bir konuma yerleşti. Benim de üniversite yıllarımdan itibaren içinde bulunduğum ve deneyimlediğim bu süreç Kadıköy'ü çalışmamda etkili oldu.

• **Kadıköy'ün özellikle son yıllarda kültür sanat alanında önemli bir merkez olduğuna olumsuz değişimin de bunda etkili olduğunu belirtiyorsunuz.**

Kadıköy'ün kültür sanat alanında son yıllarda ön plana çıkması ve insanların burayı tercih etmesi aynı nedenlere bağlıyor aslında. Osmanlı döneminden bugüne İstanbul'un kültür-sanat merkezi olarak görülen Beyoğlu'nda olumsuz anlamda büyük bir dönüşüm gerçekleşti. Gezi direnişi ile başlayan ideolojik baskılar, Beyoğlu'nun mevcut kültürü ile tamamen uyumsuz bir AVM kültürünün yükselişi, bölgenin çok kültürlülük zemininde önemli bir değişime yol açan, pek çok insanın yerinden edildiği kentsel dönüşüm projeleri, işçi hareketinin sembolü olan Taksim Meydanı'nın dönüşümü, yıllardır tartışması süren

AKM'nin durumu gibi pek çok neden sayılabilir. Beyoğlu'nda yaşayan, kültürel üretim yapan, eğlenen, vakit geçiren insanlar tüm bu olumsuzluklardan uzak, daha özgür, yaratıcılığı teşvik eden bir yer aramaya başladı. Bu arayış pek çok kişi için büyük ölçüde Kadıköy'de karşılığını buldu. Böylece Beyoğlu yıllar içinde önemli kültürel mekânlarını kaybederken Kadıköy ise kültürel mekânlarına yenilerini eklemeye başladı.

OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE...

• **Kadıköy'ün kültür sanat alanındaki yerini konuşurken bugünden geçmişe de gitmek gerekiyor sanırım.**

Osmanlı döneminden bahsedilince kültür-sanat alanında herkesin aklına tabii ki Beyoğlu geliyor. Fakat Kadıköy'ün de kültürel potansiyelinin köklerini 1800'li yılların sonlarında arayabiliriz. Örneğin 1873 yılında Kadıköy Rum Cemaati tarafından Apollon Tiyatrosu yaptırılmış. Daha sonraları sinemaya dönüştürülen bu mekânda 1920 yılında Afife Jale'nin sahneye çıkışı, Müslüman bir kadının ilk kez sahneye alması olarak tarihe geçmiş. Apollon Tiyatrosu, son dönemdeki adıyla "Hale Sineması" 1961 yılında yıkıldıktan sonra "Rexx Sineması" inşa edilmiş. Kültürel tarihin önemli bir parçası olan Rexx'in kısa bir süre önce kapanması ise büyük bir kayıp.

Tekrar geçmişe baktığımızda Opera Sineması, Yeldeğirmeni Sineması, Kuşdili Tiyatrosu, Mısırlıoğlu Sineması, Süreyya Sineması gibi mekânlarıyla Kadıköy'ün 1900'li yıllarda da tiyatro ve sinemaya ev sahipliği yaptığını söyleyebiliriz.

• **Kadıköy ve İstanbul için önemli mekanlardan biri olan Süreyya Operası'na da ayrıca değiniyorsunuz.**

1920'li yıllarda, Avrupa'daki tiyatrolar örnek alınarak inşa edilen Süreyya Operası Kadıköy'ün tarihine tanıklık eden önemli bir yapı. Sahne bölümü gösteri sanatlarına uygun bir biçimde tamamlanamadığı için uzun yıllar sinema olarak kullanılmış. Hatta sinemanın müdürlüğünü bir süre Nazım Hikmet'in babası Hikmet Bey üstlenmiş.

Kadıköy Belediyesi'nin 2006 yılında attığı önemli adım, Süreyya Operası'nın bugünkü kültürel ortama dahil olmasını sağladı. Tarihi eser niteliğinde olan yapı, belediye tarafından kiralanana kadar farklı işletmelere kiraya verilmiş. Örneğin balo salonu konfeksiyon imalathanesi olarak, sahnenin bir kısmı ise bilardo salonu olarak kullanılmış. Bu durum yapının pek çok bölümünün zarar görmesine neden olmuş. Restorasyon sürecinden geçerek 2007 yılında açılan Süreyya Operası, AKM'nin yokluğunda sahnesiz kalan Devlet Opera ve Balesi'ne kapılarını açarak kentin tek opera sahnesi haline gelmişti.

"BAZILARININ İZLERİ SİLİNDİ"

• **Rexx'in kapanmasını kültür sanat tarihi açısından önemli bir kayıp olarak değerlendiriyorsunuz. Kadıköy'ün kaybolan başka sinemaları da var ancak bazıları korunabilmiş.**

Kadıköy'de bir buluşma noktası haline gelmiş

Kadıköy'ün kültür sanat coğrafyası

Akademik araştırmasında Kadıköy'ün kültür sanat mekanlarını ve Kadıköy Belediyesi'nin kültür politikalarını inceleyen Esin Yüksel, "Geçmişten bugüne çok kültürlülüğüyle dikkat çeken Kadıköy, kültürel potansiyelini geliştirirken bir yandan da İstanbul içinde önemli bir konuma yerleşti" diyor

süre "Moda Sineması" olarak kullanıldıktan sonra kapatılmıştı. Büyük bir dönüşüm geçirerek 2013 yılında "Moda Sahnesi" adıyla tiyatro ve sinema gösterimlerine yeniden başladı. Moda Sahnesi'nin aynı zamanda Gezi sonrası Kadıköy'de yer seçen bağımsız tiyatroların öncülerinden biri olduğunu söyleyebiliriz.

• **Tezinizde özellikle Yeldeğirmeni Sanat Merkezi, Süreyya Operası ve Moda Sahnesi üzerinde yoğunlaştığınızı görüyoruz. Bunun özel bir sebebi var mı?**

Her mekân konuyu tartışmak için farklı bir bakış açısını temsil ediyor. Süreyya Operası'ndan sıkça bahsettim. Yeldeğirmeni Sanat Merkezi'nin üretim sürecinde ise atıl ve kullanılmayan bir şapelin Kadıköy Belediyesi tarafından satın alınarak yeniden işlevlendirildiğini görüyoruz. Yapı ölçeğinde bakıldığında kültür-sanat alanı için önemli bir atılım olsa da Rasimpaşa Mahallesi Canlandırma Projesi'nin bir parçası olarak büyük tabloya da bakmak gerekiyor. Kamusal alanlar üretmek kültürel bir canlanma yaratma ve yerel kimliği koruma hedefleriyle yola çıkan bu proje, bölgede soyulaşma sürecini tetikleyen bir duruma evrilirken tüketim mekânlarının da kontrolsüzce çoğalmasına neden oldu.

Moda Sahnesi ise kültürel alanda özel sektör bakış açısını temsil ediyor. Aynı zamanda daha önce bahsettiğim gibi Gezi sonrası Kadıköy'de açılmaya başlayan sahnelerden ilki. Kadıköy günümüzde 30'dan fazla sahneye ve 70'ten fazla tiyatro topluluğuna

ev sahipliği yapıyor. Bu kalabalık grubun içinde özel sektörün yakındığı ortak noktalar var. Bunlar yeterli desteği görmedikleri ve vergiler nedeniyle finansal sıkıntılar yaşadıkları yönünde. Bu konuyla ilgili Moda Sahnesi kurucuları ile yapılmış pek çok röportaj var. 2016 yılında İstanbul genelinde bağımsız tiyatrolarla yapılmış bir anket çalışmasının sonucu da bu durumu destekler nitelikte.

• **Tezinizde Kadıköy Belediyesi'nin kültür sanat alanında yaptığı çalışmalara da ayrıca yer verdiğiniz görüyoruz. Yerel yönetim açısından nasıl bir değerlendirme yapıyor?**

Büyük bir mücadelenin ürünü olan Müze Gazhane projesi, son İBB yönetiminin süreci hızlandırmasıyla nihayet hayata geçirildi. Bu mücadelenin öncüleri Gazhane Gönüllüleri olsa da Kadıköy Belediyesi'nin de süreç içinde gönüllülerle iletişimleri ve çabaları çok değerli. Bir diğer örnek tezimi yazdığım sırada henüz proje aşamasında olan Alan Kadıköy. Kısa zaman önce Kadıköy Belediyesi tarafından hizmete açılan Alan Kadıköy projesinin, mimarların, sanatçıların ve Kadıköy Tiyatrolar Platformu'nun görüşleri alınarak gerçekleştirilmiş olması oldukça önemli. Başka bir örnek ise hem sinema gösterimleri hem de arşivleriyle önemli bir kültür-sanat mekânı haline gelen Sinematek. Genel olarak baktığımızda Kadıköy'de kültür-sanatın gelişimi yönünde belediyenin katkısı çok önemli bir yere sahip.

Moda Sahnesi, dönüşümden önce Moda Sineması olarak hizmet veriyordu

GazeteKadıköy

Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylülere adına
Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı

Av. Şerhil Dara ODABAŞI

YAYIN KURULU

Dinç ÇOBAN, Serkan TAŞKENT, Leyla ALP

Genel Yayın Yönetmeni

Yüksel KOÇ

Yazı İşleri Müdürü

Semra ÇELEBİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Serkan OKAY

Sayfa Tasarımı

Yasemin ÖZGÜNEŞ - Sinem HAMARAT

Haber Merkezi

Gökçe UYGUN - Erhan DEMİRTAŞ

Reklam Servisi

Özge ÖZVEREN MUSLU

Reklam: (216) 345 82 02

Adres: Hasanpaşa Mahallesi
Sarayardı Caddesi
Khalikeden İş Merkezi No: 98
Kadıköy
Tel: (216) 348 70 60
Reklam: (216) 345 82 02

www.gazetekadikoy.com.tr
www.facebook.com/gazetekadikoy
www.twitter.com/gazetekadikoy
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu
(0532) 727 01 07

Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad.
İhlas Plaza No:11/A / 21 Yenibosna / İSTANBUL Tel: (212) 454 30 00

Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

FIRAT
BUDACI

Neyim var benim?

Nice insan, ağrılar ve öleceğine dair kaygılar içinde acile gitmiş, gerekli tetkiklerin ardından o gün ölmeyeceği ima edilerek eve geri gönderilmiştir. Gerçekten de eve gönderilen insanların büyük bir çoğunluğunun ölmediği ve üstelik ertesi sabah işe gittiği görülmüştür.

Tıp bazen bir ima bilimidir, insana olan saygısı dolayısıyla, kalkıp gece yarıları acile kadar gelen bir insana, “Hiçbir şeyin yok, hadi eve git!” demez. İşte bu yüzden tıp, ret cevabını sözle değil kas gevşetici, ağrı kesici, gaz giderici türü formlarda verir. Mesela acillerde sabaha karşı yazılan “miyorelaksanlar”, Türkiye’ye tam anlamıyla, “aslında bir bok yok sende, ama şimdi sen ilgilenmediler dersin, en iyisi al şu kas gevşeticiyi sa-

bah akşam iç... Tabi tabi tok karnına iç” olarak çevrilebilir. Ne olursa olsun hiçbir insan sabaha karşı gittiği acilden eli boş gönderilmeyi kabullenemez. Acıllık insan, “kuruntu” değil “hastalık” damgası yemeyi bekler. Bu, bir tür varoluş sorunudur. Ölümcül ağrılar gaz kaynaklı bile olsa, tedavi gaz çıkarma yoluyla değil en azından bir spazm gidericiyle sağlanmalıdır. Modern insanın “yellenmeyi deneyin” tavsiyesi yerine, “günde iki defa Spasmomen” almaya hakkı vardır.

Kalp krizi geçirdiğime emindim. Göğsüme bir fil oturmıştı, ellerim ayaklarım uyuşuyordu, bayılmak üzere olduğumu hissediyordum. Ayağa kalkmaya korkuyordum. Ayağa kalkarsam daha hastaneye ulaşmadan öleceğimi düşünüyordum. Kalbimin ritmi telasıma, telasıma kalbimin ritmini artırıyordu. Paradoks içinde ölecektim. Yattığım yerden torunlarıma son sözlerimi mırıldanmadan, gencecik yaşımda, tek başıma, öğlen sıcakta ölecektim. Fakat bir türlü olmadı, bunca sağlam belirtiye rağmen bir türlü ölemedim. Nihayet, kısmen rahatladığım bir anda ayaklanmayı başardım. Asansörü beklerken fil geri geldi, bu sefer arka-

daşlarını da çağırmış gibiydi, kalbim sanki bedenimin dışındaymış gibi dakikada yaklaşık 400 kere atmaya başladı. Kurtulma ümidiyle ayaklanmıştım, ama maalesef asansör beklerken ölüyordum. Evde değil, hastane yollarında değil, ambulans görke miyle değil, bir asansörde ölecektim. Beşinci kattan zemine doğru, dikey bir kabinde, kalbimin çırpınına bakılırsa ikinci kat civarında ruhumu teslim edecektim. Zeminde kapı açıldığında, asansörü bekleyen bir kadının tepkisi ölümünden yeryüzüne dağılan ilk çığlık olacaktı. “Yapacak bir şey kalmamış” diyeceklerdi, “sağlık görevlileri olay yerine vardığında çoktan ölmüş.” Normal ölenlerin aksine ruhu aşağıdan yukarıya değil, asansör yüzünden yukarıdan aşağı yolculuk etmiş. Ters bir insandı zaten rahmetli.

Yolum kısaydı. Apartmanın tam karşısında bir hastane olduğundan kendi kendimin ambulansı olma şansım vardı. Soğuk terler eşliğinde kalbimi tutarak girdim acilden içeri.

Derdimi anlatamadan yığılıp kalırsam en azından elimle tuttuğum yerin doktorlara yol göstereceğini düşünüyordum. Karşılama

görkemli oldu. Sağ olsunlar bütün profesyonelliklerine rağmen telaş etti çalışanlar, beni hayata bağlamak için seferber oldular.

Fakat şaşırtıcı bir biçimde bana gösterilen ilgi hızla azaldı. Tansiyonumu ölçüp ardından EKG’ni çeken hemşirenin yüzüne manalı bir tebessüm yayıldı. Ölmek üzere olduğum dakikalarda, “Biraz rahatlamaya çalışın, birazdan doktor gelecek” diyordu hemşire.

“Birazdan” benim için çok geçti. Çünkü ben birazdan ölecektim. Hesaplarıma göre, doktor geldiğinde ben çoktan gitmiş olacaktım. Ah doktor! Birazdan elektroşok cihazını hazırlamaları için hemşirelere bağıracaksın. Şoku yiyen bedenim hayata geri dönmek arzusuyla bir umut zıplayacak. Kalbim geri dönmekte ısrar ettikçe şiddeti artıracaksın. Beni daha çok zıplatacaksın. Ben sana bir şey demiyorum doktor, sen yine ver şokunu, istediğin kadar zıplat şu zavalı kulunu, rutin meslek hayatında bir heyecandır bu, ama ne yazık ki olmayacak. Sen

“Grey’s Anatomy” tadı yaşayacaksın, ama ben, düşük prodüksiyon eşliğinde İkinci namazını müteakip “Doktorlar” dizisinden is-

kartaya ayrılacağım. EKG sonucuma bakan doktorun yüzüne de tıpkı hemşire gibi manalı bir tebessüm yayıldı. Ortam ölüne-yecek kadar rahattı. Doktor bir süre dinlenmemi salık vererek odadan ayrıldığında, buraya girerken yaşadığım telaştan eser kalmamıştı. Birkaç dakika sonra hemşire de odadan çıkınca ortalık iyice sakinleşti. Belki de huzur içinde ölmemi istiyorlardı.

Yaklaşık bir ay sonra, yeniden gittiğim acilde aynı aşamalardan geçtim. Bu sefer yüze yayılan tebessümler daha belirgindi. Hatta neredeyse, “Hah geldi yine!” gibi bir tavırla karşılaştığımı söyleyebilirim. Tıp emekçileri, psikolojik temelli de olsa fiziksel bulguları ciddiye almak zorunda olduklarından her defasında tansiyon ölçmeye, EKG çekmeye devam ederler, ama çıkacak sonuçtan neredeyse emin olduklarından yüzlerine yayılan sırıtsı da engelleyemezler. Fakat bana kalırsa bu sefer haddinden fazla sırttılar. Ayıp ediyorlardı.

Aslında aynı acile gelmekle hata yapan ve “Hah geldi yine!” teşhisini koyduran bendim. Bir kere daha ölecek olursam başka hastaneye gitmeye karar verdim.

İstanbul Caz Festivali kapılarını 25 Haziran’da, 29’uncu kez açmaya hazırlanıyor. Festival bu yaz da cazın önde gelen isimlerini ve güncel müziğin yıldızlarını İstanbul’un farklı mekânlarında müzikseverlerle buluşturacak

● Gökçe UYGUN

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSŞV) tarafından, 25 yıldır Garanti BBVA sponsorluğunda gerçekleştirilen 29. İstanbul Caz Festivali, caz ve güncel müzik dünyasının en sevilen isimleriyle dolu bir programla müzikseverlerle buluşmaya hazırlanıyor. #BiziBuluşturanFestival temasını taşıyan festival bu yıl 25 Haziran-7 Temmuz tarihleri arasında 200’ü aşkın yerli yabancı sanatçıyı ağırlayacak.

13 günlük festival maratonunda konser verecek isimler arasında güncel cazın efsane sesi ve beş Grammy Ödüllü kraliçesi Dianne Reeves, zarif popcaz vokali ile ülkemizde geniş bir hayran kitlesine sahip olan Melody Gardot, 3 farklı nesli caz ve rock gitarcılığıyla tanıştıran gerçek bir müzik üstadı John McLaughlin, ilk İstanbul konseriyle modern caza yenilikçi bir nefes getiren Enrico Pieranunzi, Türkiye’nin en büyük rock yıldızlarından Teoman, gitarına eşlik eden eşsiz sesiyle Kalben, insan ruhuna dokunabilmeyi amaç edinmiş klarinet ustası Yom, farklı tınılarını müziğinde işleyen rock grubu Boom Pam, afrobeat ile funk’tan beslenen Kutiman ve daha nice isim var.

Festivalde 20 yıldır devam eden Genç Caz projesi 20. yılında Genç Caz+ adını alarak yaratıcı genç müzisyenleri daha geniş bir çerçevede desteklemek üzere yola çıktı. İlk defa geçen sene Mehmet Uluğ Fonu’nun desteği, Sony Music Türkiye ve Babajim İstanbul Stüdyoları’nın işbirliğiyle hayata geçirilen Genç Caz+ albümü, bu yıl da Genç Caz+ finalistlerine armağan edilecek. Genç Caz+’ya seçilecek müzisyen ve topluluklar ayrıca Parklarda Caz etkinliklerinde uluslararası sanatçılarla aynı sahneyi paylaşma imkânını bulacak.

PROGRAM AÇIKLANDI

29. İstanbul Caz Festivali’nin programı 16 Mart Çarşamba akşamı Salon İKSŞV’de düzenlenen bir basın toplantısıyla açıklandı. Toplantıya, İKSŞV Genel Müdürü Görgün Taner ve Garanti BBVA Genel Müdürü Recep Baştuğ ile İstanbul Caz Festivali Direktörü Harun İzer konuşmacı olarak katıldı. İKSŞV Genel Müdürü Görgün Taner, “İstanbul Caz Festivali müzikal çeşitliliği ve kente ilişkisi açısından öne çıkan, İKSŞV’nin en genç, en dinamik etkinliklerinden biri. Bugüne dek festival aracılığıyla Türkiye ve yurtdışından çok sayıda önemli ismi müzikseverlerle buluşturduk. Genç Caz gibi programlarla genç müzisyenlere festivalde alan açtık. Vitrin Türkiye Güncel Müzik Buluşması’yla ülkemizdeki müzisyenlerin uluslararası bağlar kurmalarına aracılık ettik. Festival tüm bu özellikleriyle dünya çapında caz festivalleri arasında saygın bir yer edindi. 29. İstanbul Caz Festivali’nin de her zamanki gibi yaratıcılığı tetikleyen, merakı cezbeden, düşünce ufkumuzu genişleten bir festival olacağını ümit ediyorum.” dedi.

Toplantıda daha sonra söz alan İstanbul Caz Festivali Direktörü Harun İzer, “Bu yıl İstanbul Caz Festivali için hazırlanırken odağımıza kültür ve sanat etkinliklerinin birleştirici yönünü aldık. Festivaller ve kültürel etkinlikler aslında bizleri buluşturduğu, bir araya getirdiği için de hayatımızda önemli bir yere sahip. Bunu özellikle geçtiğimiz iki yılda çok daha iyi anladık ve bunu düşünerek bir program oluşturduk. Bu yaz da ağırlıklı olarak açık hava mekânlarında gerçekleştirecek festivalde, içimizi ısıtacak tanıdık isimlerin yanı sıra birbirinden özel, farklı projeler ve yeni müzisyenler yer alıyor. Bir arada olmak, festivalde buluşmak eminim hepimize iyi gelecek; bütün müzikseverleri festivalimize bekliyoruz.” dedi.

GECE GEZMESİ
KADIKÖY'E
GERİ DÖNÜYOR

İstanbul Caz Festivali’nin son yıllarda en çok dikkat çeken etkinliklerinden +T’li Gece Gezmesi, müzikseverlerin keyfine artı bir kata-rak bu yıl da bir cumartesi akşamı, farklı mekânlar arasında bir müzik turu olarak karşımızda. Anadolu yakasının nabzını tutan mekânlarda izleyeceğimiz gruplardan ilki, 1970’lerin saykodelik ruhunu günümüze yansıtan, Erkin Koray’dan Dick Dale’e kadar geniş bir kaynaktan ilham alan Ayyuka. Türkiye hip-hop’in efsane gruplarından Mode XL ile Ankara sound’unun yaratıcılarından VeYasin’in heyecan verici elektronik projesi Hey! Douglas da aynı gece enerjili yükseltecek. Güney Doğu Asya’nın 60’lı ve 70’li yıllarının müziklerinden etkilenirken disko, funk öğelerini elektronik bir dünyada buluşturan Hollandalı Yin Yin ise hem solo olarak hem de Ayyuka sahnesinde karşımızda olacak. +T’li Gece Gezmesi etkinliğinin bir diğer önemli ismi ise dingin ve hipnotize edici besteleriyle Yann Tiersen, Radiohead, Sigur Rós gibi isimlere yakın duran, Portekizli müzisyen David Santos’un dahiyane projesi Nolserv. Kadıköy’de gerçekleştirilecek tek gecelik bu dopdolu etkinlik farklı mekânlarda birbirinden etkileyici isimlerin performanslarına tanıklık edecek.

PARKLARDA CAZ YENİDEN!

Festivalin yeşille cazı bir araya getiren Parklarda Caz konserleri her yaştan takipçisini İstanbul’un çeşitli parklarına davet edecek. Festival boyunca beş güne yayılarak İstanbul’un beş farklı parkında ücret-siz olarak gerçekleştirilecek konserlerde yerli sahneden isimlerle Genç Caz+ gruplarının performanslarının yanı sıra dünyanın farklı şehirle-rinden ve kültürlerinden sanatçıları bir araya getiren Botticelli Baby ile New Orleans’in zengin müzik mirasını İstanbul’a taşıyacak Tuba Skinny sahnedne olacak.

- ✓ 25 Haziran Cumartesi, Sanatçılar Parkı, Beşiktaş
- ✓ 25 Haziran Pazar, Beylikdüzü Yaşam Vadisi
- ✓ 4 Temmuz Pazartesi, Habitat Parkı, Şişli
- ✓ 5 Temmuz Salı, Göztepe Özgürlük Parkı, Kadıköy
- ✓ 6 Temmuz Çarşamba, Küçükçekmece Göl Kenarı Amfi Tiyatro

Diren İnaç’tan
“Ser”

● Simge KANSU

Diren İnaç, 11 Mart’ta yeni albümü Ser’i müzikseverlerle buluşturdu. Nana Yapım etiketiyle tüm dijital platformlarda dinleyicileriyle buluşan albümün, Kadıköy Motto Sahne’de lansman konseri gerçekleşti. Müzik kariyerine 2012’de başlayan, modern akımın dikkat çeken müzik tarzı elektronik müzik ile Anadolu halk müziğini harmanlayan Diren İnaç, Ser albümünde yoğun ilgi ile karşılaştı. Dijital platformlarda en iyiler listesinde zirveye oturan albümde en fazla dinlenen parça ise Hazreti Şahın Avazı oldu.

Uzun yıllar izole kalması sebebiyle kendine has kimliğini koruyabilmiş olan Anadolu halk müziğinin renklerinin yer aldığı albüm, Türkçe, Kürtçe ve Ermenice olmak üzere toplam 7 şarkıdan oluşuyor. Albümde Anadolu halklarının ağıtları, sevd türkülleri, halayları yer alıyor.

“SAKLADIĞIM DUYGU AÇIĞA ÇIKTI”

Üniversitede kazandığı bölümü yarıda bırakarak müzik hayatına başlayan İnaç, “2012 yılında şan dersleri almaya başladım. Bu dönemde iyice motive oldum ve bir albüm sürecine girdim. Yani aslında içten içe sakladığım bir duygu açığa çıktı diyebilirim. Devamında ise ilk albümüm Xoriye’yi çıkarma ve konservatuvara giriş sürecim başlamış oldu.” dedi.

“Ser” ismini verdiği son albümü hakkında konuşan İnaç, “Ser albümü pandemi başlamadan ortaya çıkan bir projeydi. Pandemiyle beraber birçok badire atlattı ve 2022 doğumlu oldu. Ser albümü daha çok zannetmek üzerine yola çıktığım bir albüm oldu. Sanmak, yanılmak temelliydi. Elektronik müzikle bir açıdan yan yana gelme teorisinden ortaya çıktı. Yani Anadolu halk ezgileri ne kadar izole desek de, taşıdıkları anlam ve duygu çok evrensel oldu ama müzikal olarak izoleydi.” ifadelerini kullandı.

“KADIKÖY’DE HUZURLU HİSSEDİYORUM”

İnaç, Kadıköy Motto Sahne’de gerçekleşen lansman konseri hakkında da konuştu: “Çok uzun süredir solo bir konser vermemiştim. Hem çok tedirgin hem de heyecanlı ve mutluydum. Pasımızı atmaya başladık diyebilirim. Çok keyifli ve güzel geçti. Devam edebilmek ve devam edebilecek seyircilerle olmak önemliydi. İzmir’den İstanbul’a geldiğimden beri Kadıköylüyüm. Kadıköy daha huzurlu ve güvende hissettiğim bir alan. Daha önce de Kadıköy’de iki konser verdim. Hepsi de çok keyifliydi. Birbirimize dokunup, hissedip konser verebildiğimiz güzel bir yer Kadıköy. Kadıköy’ün açık ve farklılığı seven bir dinleyici kitlesi var, bu çok güzel bir şey.”

Pandemi önlemlerinin büyük çoğunluğunun kaldırılması fakat gece 12.00’den sonra müzik yaşamının devam etmesi konusunda da konuşan İnaç, “Müziğin evrensellüğünden ve iyileştirme yönünden bahsederken, yaşanan facialarda hep önce müziğin susturulmasından yorulmuş birisiyim. Yaşadığımız bu süreç de değişecek-tir.” şeklinde konuştu.

HPV

aşı bedeli

geri ödenecek

Önce Çocuklar ve Kadınlar Derneği, HPV aşısının ücret iadesi talebiyle açtığı davayı kazandı. Aşı bedeli iade edilecek!

● Gökçe UYGUN

Rahim ağzı kanserini önleyen HPV aşısının ücretsiz olması için bir süredir kampanya yürüten Önce Çocuklar ve Kadınlar Derneği, önemli bir yasal kazanım elde etti. Dernek avukatlarından Nilda Baltalı detayları anlattı.

◆ **Öncelikle bu kazanılan dava nedir, içeriğini açıklayalım mı?**

Şöyle ki HPV aşısını olmayan, adını bile duymayan milyonlarca kadın var. Toplumun çok büyük bir kesimi HPV kapabiliyor. 200'e yakın türü olan bu virüsün birçok türü ağır sonuçlara yol açabiliyor. HPV, başta dünyada en yaygın 4'üncü kanser türü olan rahim ağzı kanseri olmak üzere pek çok kanser türüne sebep olmakla biliniyor. Yalnızca kadınlarda değil, erken yaşta erkek ve kız çocuklarında yaygın bir aşılanma programının uygulanması, hem yetişkinlikteki hastalık riskini azaltmak hem de hastalığın yayılmasını engellemek için büyük önem taşıyor. HPV aşıları 2006 yılından beri dünyada kullanımda ve 132 ülkede ulusal aşı programı kapsamında.

Geçtiğimiz yıl temmuz ayında, HPV aşısının ücretsiz olması için Sosyal Güvenlik Kurumu'na yap-

tığımız başvuru reddedilmişti. Ardından derneğimiz hukukçuları vekilliğinde SGK hakkında açılan davalarından ilki, ücretsiz aşı hakkı mücadelemiz için önemli bir kazanımla sonuçlandı.

◆ **Ne zaman açmıştınız davayı, sonuç ne zaman çıktı?**

Davamızı Eylül 2021'de Ankara'da açtık. 10 Mart'ta karar verildi, yani 6 ay gibi kısa bir sürede sonuçlandırıldı.

◆ **Karar tam olarak nedir?**

Aşı bedelinin iadesi kararı çıktı. Bizim davadaki temel argümanımız sunduğumuz delillerdeki bilimsel makalelerin de ortaya koyduğu üzere devlete yurttaş başına 2400 TL ye belki de daha ucuzuna mal edilebilecek bir aşının öldürücü kanser türlerinin tedavisinde harcanan bütçeye göre çok düşük olması. Fakat yoksulluk sınırının altında çalışan bir emekçi kadın için bu meblağ oldukça yüksek. Etkinlik maliyet karşılaştırması yapan halk sağlığı uzmanları kanserin tedavisine değil önleyici sağlık uygulamalarına geçilmesine vurgu yapıyor.

◆ **Bu kararın manası, #HPVAşısıÜcretsizOlsun mücadelesine katkısı ne olacak?**

Eşit ve parasız sağlık hakkı için HPV aşısı ülke-

mizde de ulusal aşı programına alınmalı. Ölümcül bir hastalığı önleyebileceğimiz HPV aşısı aynı zamanda güvenli ve özgür bir cinsel yaşamın da gereğidir. HPV aşısı ulusal aşı takvimine alınana kadar mücadelemize devam edeceğiz. Çünkü devletin kadınların yaşam hakkını koruyamadığı artan kadın cinayetleriyle ortada olduğu gibi bize kalırsa tedavisi olan bir kanser türünün önüne geçilmeyerek de cinayet işlenmektedir. Bu nedenle HPV aşısının ücretsiz aşı takvimine alınmasının zorunlu olduğunu düşünüyoruz. Bizim amacımız ödenen aşı ücretlerinin tek tek iade edilmesi değil, HPV aşısının ücretsiz olması ve ulusal aşı takvimine alınması. Bu amacı gerçekleştirmek için hukuk kanalıyla SGK'yı ve Sağlık Bakanlığı'nı buna zorlamak is-

tedik. Aslında bilim bizim yanımızda ve argümanlarımız sağlam demiş oluyoruz. Zira davamızda alınan bilirkişi raporu da halk sağlığı alanında aşı çalışmalarının etkinlik – maliyet karşılaştırması yapılarak aşının koruyuculuğunun çok yüksek olduğu ve devlete maliyetinin çok düşük olduğunu vurguluyor. Fakat bu işi yurttaşlara bırakırsak sağlık hakkımızla aç kalmamak arasında bir tercih yapmaya zorlanıyoruz. İnsanlar kanser olsa zaten devlet bu hastalıkları tedavi etmek zorunda kalıyor maliyet artıyor. Asgari ücretle çalışan bir emekçinin karşılamayacağı bu aşığı devletin karşılaması gerekiyor.

ÖRNEK BİR KARAR

◆ **Emsal teşkil etmiş oluyor mu? Herkes HPV aşı ücretinin iadesi için başvurabilecek mi?**

Evet emsal karar teşkil etmiş oluyor. Aşının 3 dozunu da olan yetişkin her birey kendisi için bu davayı açabilir ancak hukuki süreci tek başına yürütmelerini önermiyoruz. Sizler de HPV aşısı olduktan sonra, aşı ödemesini gösterir belgelerinizle birlikte ilgili SGK müdürlüğüne bir dilekçe ile başvurarak ödediğiniz bedelin iadesi talebinde bulunabilirsiniz. Bu talep olumsuz cevap alırsanız yasal süreçte herhangi bir cevap verilmezse hasım olarak SGK Başkanlığını göstereceğiniz ve iş mahkemesinde açacağınız bir dava ile ücret iadesi isteyebilirsiniz. Tüm bu süreç boyunca bir avukat eşliğinde hukuki destek almanızı öneririz.

“TORUNUMU BEKLERKEN”

DEVAM EDİYOR

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy Belediyesi, ailenin yeni üyesinin gerginlikten uzak, keyifli bir şekilde karşılanması, be-beğin gelişimine zarar verecek uygulamalardan kaçınılması amacıyla 2016 yılında “Torunumu Beklerken” projesini hayata geçirdi. Anne ve baba adaylarının en büyük endişelerinden birinin bakış açısı farkı nedeniyle ebeveynleri ile yaşayabilecekleri çatışmalar olduğu gözlemlendi. Bu endişeyi ortadan kaldırmayı amaç edinen projede; büyükanne ve büyükbabalarla kuşak çatışması, bebeklerde acil durum uygulamaları, bebek bakımında doğru bilinen yanlışların öğretilmesi, bebek bakımında büyükanne ve büyükbabaların rollerinin netleştirilmeye çalışılması hedefleniyor.

Kadıköy Belediyesi'nin ailenin yeni üyesinin çatışmadan uzak, keyifli bir şekilde karşılanması amacıyla hayata geçirdiği “Torunumu Beklerken” projesi sürüyor

İKİ GÜNLÜK EĞİTİMLER

Büyükanne ve dedelerden yıl içinde gelen taleplere göre 15 kişilik gruplar halinde gerçekleştirilen eğitimler iki gün sürüyor. Doktor Demet Özkan ile Doktor Osman Ağa Önal tarafından verilen eğitimlerin konu başlıkları ise şu şekilde: “Bebek bakımı”, “Bebek ve Çocuklarda Acil Durum Uygulamaları”, “Bebek Bakımında Doğru Bilinen Yanlışlar”, “Yeni Anne ile Baba ve Torun ile İletişim”, “Büyükanne ile Büyükbabalık Rolü”, “Kuşak Çatışması.” Acil durumlarda ilk yardım yöntemleri eğitimi, maket bebekler üzerinden anlatılıyor. Önümüzdeki dönem eğitimi de 29-30 Mart günlerinde 10.00 ile 14.00 saatleri arasında Rana Beşe Sağlık Polikliniği'nde yapılacaktır.

Eğitimler hakkında ayrıntılı bilgi almak isteyenler (0216) 348 40 27, (0216) 418 88 30 numaralı telefonları arayabilir. Proje kapsamında eğitim almak isteyenler de (0216) 348 40 27 numaralı telefonu arayarak randevu oluşturabilir.

GELİŞİM TIP LABORATUVARLARI
Kuruluş 1993

Değerli Dostlar;
Solunum yolu enfeksiyonları yalnızca Covid19'dan ibaret değildir. Covid-19 dışında, çok sayıda virüs ve bakteri, solunum yolu enfeksiyonlarına neden olabilmektedir. Moleküler ve ileri bir test olan Solunum Yolu Multiplex PCR Testi ile biz, Covid-19 ile birlikte 22 farklı virüs ve bakteriyel etkeni kısa sürede tespit etmekteyiz.

www.gelisimlab.com.tr gelisim@gelisimlab.com.tr

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

MERKEZ: Bağdat Cad.No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Recep Peker Caddesi No:23/A Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad.No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad.No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad.No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikonağı Cad.No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad.No:21/3 (Haseki Hst.yanı) Tel: (0212) 529 89 79
Acarkent: 0537 9742385 / **Ataşehir:** 0537 9742472 / **Kurtköy:** 0539 4422093

facebook.com/gelisimtiplab
instagram.com/gelisimtiplab

SMA hastası Sevinç için kampanya

Kadıköy Belediyesi çalışanı Turan İngin'in SMA Tıp 1 Kas hastası kızı Sevinç Nur İngin'in yurt dışında yapılabilecek tedavisi için valilik onaylı kampanya sürüyor. Kampanya kapsamında ayrıca 25 Mart Cuma günü yardımlaşma konseri düzenlenecek. Koz-yatağı Kültür Merkezi'nde yapılacak konserde Gülçihan Koç ve Candaşı sahneye çıkacak. Sürpriz sanatçılarındaki yer alacağı konser saat 19.30'da başlayacak. Sevinç Nur İngin için valilik onaylı banka bilgileri ise şöyle:

Türkiye İş Bankası
Alıcı: Sevinç Nur İngin
TL: TR92 0006 4000 0011 0254 5729 13
USD: TR22 0006 4000 0021 0254 1594 93
EURO: TR86 0006 4000 0021 0254 1595 05

NEZLE Mİ? GRİP Mİ? KORONA VİRÜS MÜ? ALERJİ Mİ?

SEMPTOMLAR

KORONA VİRÜS

NEZLE

GRİP

ALERJİ

ATEŞ

YAYGIN

NADİR

YAYGIN

HAYIR

YORGUNLUK

YAYGIN

NADİR

YAYGIN

NADİR

ÖKSÜRÜK

SEYREK

YAYGIN

YAYGIN
(kuru öksürük)

NADİR

HAPŞIRMA

HAYIR

YAYGIN

HAYIR

YAYGIN

SANCI VE AĞRI

NADİR

YAYGIN

YAYGIN

HAYIR

BURUN AKMASI

YAYGIN

YAYGIN

NADİR

YAYGIN

BOĞAZ AĞRISI

YAYGIN

YAYGIN

NADİR

NADİR

İSHAL

NADİR

HAYIR

NADİR

HAYIR

BAŞ AĞRISI

YAYGIN

NADİR

YAYGIN

NADİR

NEFES DARLIĞI

ÇOK NADİR

HAYIR

HAYIR

NADİR

KOKU VEYA TAT
KAYBI

SEYREK

NADİR

NADİR

NADİR

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | /kadikoybelediye

K KADIKÖY
BELEDİYESİ

Oysa spor ayırıştırılmaz, birleştirir...

UĞUR VARDAN

İnsanlığın evrimsel gelişiminde, doğaya, çevreye uyumunda etkin olan faaliyetler, hamleler, rutinler tarihsel süreç içinde adeta dönüşüm geçirdi ve modern zamanlara gelindiğinde form, amaç ve hedefleri farklı bir biçimde yine hayatın içinde kendisine yer buldu. Atalarımız ayağa kalkıp önce yürüdüler, sonra koştular, atladılar, zıpladılar, yüzdüler vs... Toplu halde yaşama kültürünü edinirken ve yavaş yavaş mülkiyet refleksleri ön plana çıkarken malum, giderrek çoğaldılar, dilleri oluştu, gelişti, sonrasında topluluklar büyüdü. Ortaya devletler, imparatorluklar çıktı, kabileler azaldı, kimi coğrafyalarda derebeylikler belirdi. Vahşi hayvanlara karşı kullanılan savunma araçları zamanla kendi türüne karşı da kullanılır oldu; oklar, mızraklar, baltalar derken barutun keşfiyle iş ateşli silahlara kadar uzandı...

Uygarlığın adımları nispeten daha güçlü hissedilirken 'spor' kavramı da önemli hale geldi. Bu kavramın içinde hareket eden disiplinler, kategoriler sanki insanlığın hafızasında biriken 'savaş dürtüsü'nün bir tür yeniden üretilmesi ve tüketilmesi idi. Eski Yunan'daki bir uygulamanın yüz yıllar sonrasında taşınma fikriyle ortaya çıkan 'Modern' Olimpiyatlar, artık ulus devlet formunda yaşanan bir düzende ülke temsilcilerini ait oldukları branşlarda yarıştıyordu. Sadece olimpiyat oyunları değil, 19. yüzyıl sonunda belirlemeye başlamış fut-

bol, 20. yüzyılda kimliğini bulmuş basketbol, voleybol gibi dallar da popüler kategoriler olarak dikkat çekiyordu artık...

Spor 20. yüzyılda artık hayatın bir parçasıydı. Bireylerin kendi pratiğinde bir sağlık sıhhat meselesiydi ama genel olarak bambaşka bir oluşumun ifadesiydi. Gündelik rutinin, zorlu iş hayatının sıkıştırdığı kitlelerin boşalma, dertlerinden uzaklaşma seçeneğiydi. Muhatabı 'seyirci' denen topluluktan ve her şey onun gönlünü almak içindi. Bu gönül alma işi uzun süre 'amatör ruh'la devam etti, sonra işin içine büyük paralar girdi, (şimdilerde bahis mevhumu da var!), müsabakalar sıradan insana bir tür şans oyunu fırsatı yaratır oldu.

Meselenin birçok ayağı var elbette ama bu yazı dahilinde beni ilgilendiren yanı; sporun geçmişte savaşın yarattığı etkileri, bir anlamda faaliyetin icra alanında yeniden üretmesiydi. Özellikle 70'lerde futbol, televizyon destekli bir yapı içinde tüm dünyada ilgi çekerken ve ilk naklen yayınların gerçekleştirildiği 1974 Dünya Kupası'yla birlikte kendisine yeni 'müşteriler' kazanırken, hatırlıyorum da o zamanın medyasında meseleye sosyolojik bakış atan dosya konularında bu oyunun geçmişteki gladyatör gösterilerinin yerini aldığı ve statların, modern arenalar olduğu şeklinde görüşler sıkça dile getirilirdi. Bu saptamalarda elbette haklılık payı vardı ama işin kötüsü insanlık eski histerisinden bir türlü vazgeçmiyor, spor müsabakaları savaşlara benzetilirken gerçek savaşlar da bütün şiddetiyle bir şekilde devam ediyordu.

20. yüzyılın ortasından içinde bulunduğumuz 21. yüzyıla uzanan bir süreçte aslında çok büyük meblağların döndüğü birçok sporda eski refleksler geride kalmıştı. Şöyle ki ulusal tanımlı, eski anlamların çok uzagındaydı. Mesela Fransa Milli Takımı, 98 Dünya Kupası'nı alırken takımında 'saf Fransız'lardan çok Cezayir, Bask, Arjantin, Ermeni, Guyana, Guadelape, Yeni Kaledonya kökenli (çoğu eski sömürgelerine uzanıyordu bu kökenler) oyuncular vardı ve faşist politikacı Le Pen,

"Bunlar seremonide marşımızı söyleyemiyorlar" diye sızlanıyordu! Hollanda çok uzun süredir sömürgesi Surinam'ın, kendi topraklarında doğup büyüyen Gullit, Rijkaard, Kluivert, Davids, Seedorf gibi oyuncularıyla birçok başarıya imza attı. Benzer şekilde Almanya 2014'de 'Dünya Kupası'nı kucaklarken kadrosunda Leh, Türk (Mesut Özil) ve Mısır kökenli futbolcular vardı. Keza İsviçre Milli Takımı'nda da neredeyse 30 yıllık bir süreçte eski Yugoslavya'nın birleşimi oyuncuların yanı sıra Türk kökenli futbolcular (Kubilay Türkyılmaz, Murat ve Hakan Yakın) forma giydi, şimdilerde takımda özellikle Arnavut-Kosova kökenliler dikkat çekiyor. Norveç, İsveç, Danimarka, Finlandiya gibi İskandinav ülkelerinin milli takımlarında birçok siyah oyuncuya rastlıyorsunuz. Özetle geçmişin klasik şablonları yerlerini çoktan başka değerlere, oluşumlara bıraktı.

Öte yandan yakın bir zaman önce patlak veren 'Ukrayna İşgali', her savaş gibi masum insanların (ve de hayvanların elbette) canlarına mal olup birçok kişinin kurulu düzenlerinin bozulmasına, göç dalgalarının yaratılmasına neden oldu. Yeniden kutuplaşan bir dünya düzeni içinde, silah tüccarları ellerini ovuştururken pandemiyle yeterince kötü günler geçmiş olan gezegen daha eski ve en bilinen felaketini de hatırladı ve savaş olgusu bir kez daha trajik olduğu kadar ekonomik yönleriyle de bütün bir insanlığın gündemini ele geçirdi. Tarih kitapları, filmler, oyunlar vesilesiyle gördüğümüz, işittiğimiz, bizatihi tanıklarından dinlediğimiz kadarıyla biliyoruz ki böyle zamanlarda akıl, mantık, sağduyu geri çekilir, türmüzün en ilkel, en vahşi halleri sahaya çıkar. Uygarlık tarihinde elde edilen onca kazanım neredeyse sıfırlanır, atılan onca adıma rağmen neredeyse start çizgisine dönülür.

Bir yandan iki cephede de dezenformasyonun kendisini fazlasıyla etkisini hissettirdiği bu son krizde duyduklarımızı gerçek olduğuna inanmakta zorlandığımız kimi dönemlerle karşılaştık. Rusya nefreti dolayısıyla Dostoyevski'yi, Yuri Gagarin'i yok sayma ya da yasaklama hamleleri gibi... Tabii ki zirva çabaları bunlar. Öte yandan meselenin spor boyutu var. 'Soğuk Savaş Dönemi'ndeki kutuplaşmada bu işin icracı kısmında yer alan grup, kendi

Moskova Olimpiyat Oyunları

sanatlarını gösterme alanındaki en büyük vitrin olan Olimpiyat Oyunları'nda yer almazdı mesela. Moskova Olimpiyat Oyunları'nı Batı, Los Angeles Olimpiyat Oyunları'nı da Doğu cephele (yani biri ABD'nin, diğeri Sovyetler Birliği'nin başını çektiği oluşumlar) boykot etmiş ve birçok sporcu hayallerini süslediği hedeflere ulaşamamış, spor siyasetin gölgesinde kalarak filiz verememişti. Şimdilerde ise boykot yok, yasak var. İşgalin hemen hemen ilk safhasında Rus takımları uluslararası organizasyonlardan men edildi, futbolda Şampiyonlar Ligi'nde zaten temsilcileri yoktu ama Avrupa Ligi'nde Leipzig'le eşleşen Spartak Moskova turnuva dışında kaldı. Keza basketbolun Avrupa'daki en üst oluşumu Euroleague'de CSKA Moskova, UNICS Kazan ve Zenit benzer şekilde turnuva dışına itildiler.

Derdim bu kararlar 'doğru mu değil mi'den öte hem ikiyüzlü tavra dikkat çekmek hem de yukarıda belirttiğim çok kimlikli bir dünyada spor üzerinden böyle bir yaklaşımın çok da gerçekçi, mantıklı ve hakkaniyetli olmadığını belirtmek. Mesela şu anda Rusya Futbol Ligi devam ediyor ve aralarında Yusuf Yazıcı'nın da bulunduğu birçok yabancı oyuncu, bu savaş ortamında maçlara çıkmayı sürdürüyor. Keza Rusya Basketbol Ligi'ndeki müsabakalar da sürüyor, ama örneğin CSKA Moskova'daki yabancı yıldızlar; İtalyan Daniel Hackett, Gürcü Shengelia, Danimarkalı Lundberg, Litvanyalı Grigonis, Alman Voigtman) takımdan ayrıldı ve sadece Ruslar kaldı. Takımın başında ise halen Yunan koç Dimitris Itoudis bulunuyor. Premier Lig cephesinde ise bilindiği gibi Chelsea'nin sahibi Roman Abramovich kulübe elinden çıkarmak zorunda kaldı

(Rus oligarklar kimi kulüpleri satın alırken taraftarlar bu gelişmelere çok sevinmiş, yarışta daha güçlü olacaklarını inan-

mışlardı. Ama şimdi o oligarklar birden kötü oldu, servetlerine el konulmaya başlandı). Fransa Futbol Federasyonu Rus Milli Takımı'nın Dünya Kupası Avrupa Play-off Elemeleri'nde çıkarılmasını istedi. Uluslararası Judo Federasyonu Putin'e verdikleri 'Onursal Başkanlık' unvanını askıya aldı.

Görüldüğü gibi işgal sporun birçok dalına yansımış durumda. Oysa iç içe geçmiş kültürel kimlikler etrafında, asıl motivasyonun para olduğu bir sistem vardı uzun süredir. Büyük meblağların gelmesi ya da sağlanması durumunda, sporun diğer amaçlarının geri çekildiği, önemsenmediği bir düzen hâkimdi. Ki yine hâkim, sadece işgalle birlikte Rus takımları (ve de sermayesi) oyun dışına itilmiş durumda. Mesela bir nevi 'Zenginler Kulübü' oluşumu tıdındaki 'Avrupa Süper Ligi' projesi yeniden sahaya sürülmek üzere bekliyor. Bir başka mesele bu yıl Katar'da düzenlenecek Dünya Kupası için yaklaşık 10 yıllık bir süre zarfı içinde yapılan tesislerin inşaatlarında Hindistan, Pakistan, Nepal, Bangladeş ve Sri Lanka kökenli 6500'den fazla göçmen işçinin hayatını kaybetmiş olduğu geçşi. Futbolun baronları bu sorunu görmezden geldiler, bazı itiraz sesleri yükseldi ama elbette katilma hakkı kazanan takımlar tipis tipis Katar'a gidip turnuvada yer alacaklar.

Sonuç? Bence işgal dolayısıyla nasıl Rus kültürün dünya medeniyetini katkıda bulunan değerlerinden vazgeçmek mümkün değilse sporun birleştirici ruhu göz önünde bulundurularak men cezalarına da başvurulmamalıdır. Hele hele Rusya'da 'savaş karşıtı' onca insanın cesurca kendilerini ortaya koyduğu gibi bir gerçek de göz önünde bulundurulursa -belki fazla 'romantik' bakıyorum ama- sporun 'barışçıl' yanından yararlanılabilir, sporcular 'barış elçisi' olarak kullanılabilirler.

Shengelia ve Hackett

KENDO:
Kökeni 11. yüzyıla kadar inen bir Japon samuray kılıç sanatına dayanan kendo, 'kılıcın yolu' anlamına gelir. Geleneksel Japon kıyafetlerine koruyucu zirh giyen iki kişinin bambudan yapılan bir kılıçla karşılıklı yaptıkları

oyunda asıl amaç iki puan almaktır. Beş dakika süren müsabakalarda iki puana ulaşan ilk sporcu maçı kazanır. Kazanan çıkmazsa karşılaşma üç dakika daha oynanır. Sporcular puan alabilmek için rakibin elleri, gövdenin sağ yanı, gövdenin sol yanı, rakibin boğazı, başın sol yanı, başın sağ yanı ve başın üstüne bambu sopayla vuruş yapmalıdır. Koruyucu kıyafetleri ve puan sistemiyle modern eskrimle benzeyen Kendo, Japon kökenleri sebebiyle de çok törensel geleneklere ve kurallara sahiptir. Kendo'da amaç dövüşçünün bedensel becerileri kadar zihinsel disiplinini de yukarı çekmektir.

KULE ATLAMA: Yüzme havuzuna değişik yükseklikteki trampren ve kulelerden akrobatik ve estetik olarak atlama üzerine kurulu olan bu spor ilk kez 1904 oyunlarında olimpiik spor olarak kabul edilmiştir. Sporun kökeni ise 19. yüzyıla kadar iner. Ancak ilk dönemlerinde sadece çivileme atlama ve suya giriş yaptıktan sonra suyun altında ne kadar gideleceği üzerine kurulu olan spor zamanla tamamen estetik ve akrobatik hareketlerle evrim geçirmiştir. Bu evrimde panayirlerde atlama yapan cambazların oynadığı rol büyüktür. Günümüzde bu sporda amaç, 10, 7,5 ve 5 metre kule ile 3 ve 1 metre tramprenlerden atlayan sporcuların parrende, takla, ters takla gibi hareketleri havada tam olarak yapmaları ve suya dik olarak girmelerine dayalıdır. Hakemler puanlamayı hareketlerin zorluk derecesine, hareketin tamamlanmasına ve sporcunun havuza dik olarak girmesine göre 10 üzerinden verir. Seyir zevki yüksek bu spor ayrıca çift kişilik senkronize takımlarıyla da yapılır. Senkronize de puanlamayı iki sporcunun hareketlerini aynı anda yapması da belirler.

Kadıköy takımlarının maç programı

Kadıköy'ün altı takımla temsil edildiği İstanbul 1. Amatör Küme'de sezon iki hafta önce açılmıştı ancak olumsuz hava şartları nedeniyle sadece ilk hafta maçları oynanabilirdi. Sezonun 2. hafta maçları geçtiğimiz hafta da kar yağışı sebebiyle ertelendi. TFF İstanbul temsilciliği yaptığı açıklamada, sıkışık fikstür sebebiyle ertelenen maçların hafta içi oynanacağını bildirdi. Bu fikstür ise önümüzdeki günlerde açıklanacak.

MAÇ PROGRAMI:

26 Mart Cumartesi / 12.00 / Alemdağ Stadyumu: Erenköy Acarspor – Taşdelen
26 Mart Cumartesi / 12.30 / Kartal 75. Yıl Sahası: Heybeliada – Bostancı
26 Mart Cumartesi / 12.30 / Başbüyük Tuncay Karartı Stadı:

Acıbadem – Maltepe Yıldız
27 Mart Pazar / 14.00 / Selimiye Stadı: Hasanpaşa – Harb İş
27 Mart Pazar / 14.30 / Yehisahra Suni Çim Stadı: Kozyatağı – Ortadağspor
27 Mart Pazar / 15.00 / Fenerbahçe Fikirtepe Tesisleri: Fikirtepe Dumlupınar – Karabekirspor

Onişçenko bunu neden yaptı?

Takvim yapıkları 1976 yılının temmuz ayına geldiğinde dünya yeni bir olimpiyat oyunları heyecanını yaşamaya başlamıştı. Kanada'nın Montreal şehrinde yapılacak organizasyon 1970'li yılların kaotik yapısından tabii ki üstüne düşeni almıştı. O güne kadar oyunlara ev sahipliği yapan diğer şehirlerin hepsinden kat be kat daha fazla para harcayan şehir ve merkezi yönetim yerel halkın hedefindeydi. Protesto gösterileri tam gaz devam ediyor, şehrin geneline bir huzursuzluk hâkim oluyordu. Yeni Zelanda rugby takımının oyunlar öncesi Güney Afrika takımıyla hazırlık maçı yapması da Afrika ülkelerini çileden çıkarmıştı. Irkçılığın sembolü haline gelmiş, Güney Afrika apartheid rejimiyle hazırlık maçı yapılmasını kabul etmeyen Afrika ülkeleri Yeni Zelanda'nın oyunlardan men edilmesini istedi. Olimpiyat Komitesi isteğe karşı çıkınca Afrika ülkeleri toplu olarak Montreal 1976'yı protesto etme kararı aldı. 1972 Münih'te yaşanan kanlı terör saldırısının mirası da Montreal'e aşırı güvenlik tedbirleri olarak kalmıştı. Oyuncular ve teknik ekipler sıkı tedbirlerden şikâyet etse de güvenliklen taviz verilmiyordu. Ve tabii ki sisi, ağırlığı tüm o yıllara sirayet eden ABD liderliğindeki batı ile SSCB önderliğindeki doğu arasındaki Soğuk Savaş atmosferi. İşte tüm bu gergin ve katolik arka plan içinde 1976 Montreal'in kırılma noktasının sadece bir eskrim maçı ve basit bir eskrim kılıcı olacağı kimsenin aklının ucundan geçmemişti.

'SUBAY VE CENTİLMEN' DEĞİL

1937'de o zaman SSCB toprakları içinde kalan Ukrayna'da doğan Boris Onişçenko, çocuk yaşlarından itibaren iyi bir sporcu oldu. Yüzme alanında başarılıydı. Spor kariyerinin yanında ordu da subay olmuştu ve askerlikle sporculuk kariyerini aynı anda yürütüyordu. Yüzme, atıcılık, kros, binicilik ve eskrim gibi beş ayrı dalın birleşiminden oluşan pentatlon dalında başarıları dünyanın dikkatini çekmişti. 1967'deki dünya şampiyonasında uluslararası arenada boy göstermesinden sonra, 1968 Mexico City olimpiyatlarında takım halinde üçüncü, 1972 Münih'te takım halinde ikinci olarak podyum gördü. Dünya şampiyonu da oldu ancak olimpiyat altını bir türlü gelmiyordu ve Onişçenko, Montreal öncesinde 38 yaşına girmişti. Olimpiyat altını için son şans Kanada'nın bu şeh-

rinde yatıyordu. Üstelik SSCB'de olimpiyat altını demek, kendine ait daha büyük bir ev, sağlam bir emeklilik maaşı ile hem ordu hem de parti içinde terfi demektir. Onişçenko kazanacaklarını düşününce 'subay ve centilmen' olmayı filmlere bırakıp hayatın gerçeklerine odaklanmış olabilir...

'BUNUN ADI HİLEKARLIK'

Pentatlon yarışlarında sıra eskrim geldiğinde Onişçenko otoriteler tarafından doğal favori olarak görülüyordu. Daha önce bu daldaki başarıları, yeteneği ve solak oluşu rakipleri üzerinde üstünlük kuruyordu. Solak olmasından dolayı el yapısına uygun kılıçlarını da özel olarak ürettiklerini olimpiyat köyünde diğer sporcularla yaptığı sohbetler sırasında dile getirmişti.

İlk rakibi İngiliz Adrian Parker'ı yenmeyi başardı Onişçenko ancak rakibinin teknik ekibinde şüphe uyandırdı. İngilizler, Rus sporcunun kılıcının rakibine değmeden daha havada puan kazanacak elektronik bağlantıyı hareket geçirdiğine inanıyorlardı. Ancak bu zamana kadar böyle bir hile hiç ya-

şanmadığı için itirazda tereddüt ettiler; ne de olsa çok ciddi bir iddiaydı bu... Ancak ikinci rakip yine İngiliz Jim Fox'a karşı olan karşılaşmada kelimelerin tam anlamıyla ipler koptu. Onişçenko kılıcını salladığında Fox geriye doğru kaçarak kendini sayı tuşundan kaçırda da elektronik skorboard'da Rus sporcunun hanesine sayı yazıldı. İngiliz teknik ekip artık itiraz vaktinin geldiğini anladı ve maçı durdurdu. Onişçenko'nun kılıcında bir sorun vardı. Hakemler ilk kontrolde, kılıcın uçunda yer alan ve rakibin vücuduna değdiğinde hassas olarak skorboarda sayı teması gönderen aparatın hatalı olduğunu düşündü. Evet bir sorun ancak hile gibi gözükmeyen basit bir sorun... Ancak inceleme sırasında bir hakem özel olarak üretilen solak kılıcın kabzasında farklılık keşfetti. Baş parmağın geldiği yerde küçük metal bir nokta. Sonrası ise çorap söktüğü gibi geldi ve karşılaşılan şey inanılmazdı. Modern olimpiyatlarda doping dışında başvurulanan spor tarihinin en büyük hilekarlıklarından biri.

Onişçenko, kılıcının kabzasından en ucuna kadar elektronik metal bir aksan yerleştirmişti. Kibololarla sağlanan bağlantı kabzada baş parmağın oturduğu yerde küçük bir düğmeyle bitiyordu. Onişçenko bu düğmeye ne zaman bassa, rakibinin vücuduna değen ya da değmesin skorboarda sayı olarak düşüyordu.

HAYALLERDEN ACI GERÇEĞE

Gerçekler açığa çıktığında büyük bir şok yaşandı. Onişçenko, komite tarafından sadece oyunlardan değil tüm spor müsabakalarından hayatının sonuna kadar men edildi. SSCB, Onişçenko'yu apar topar Kanada'dan götürdü. Sporcudan uzun süre haber alınmayınca söylentiler aldı yürüdü; çalışma kampına gönderildiğinden intihar ettiğine kadar bir dizi iddia ortada geziyordu. Üstelik Montreal'de madalya tablosunda ilk sırada yer alan SSCB sporcuları üzerine ABD ve batı medyasının attığı iddiaların da temel dayanağı olmuştu. Rus tarafı bir süre sonra Onişçenko'nun yaşadığını açıkladı. Ancak SSCB Lideri Brejnev tarafından özel olarak huzura çağırılmış ve spor ile ahlak üzerine bir 'söylev' çekilmişti. Subaylıktan men edildi, para cezasına çarptırıldı. Batı medyasında

her şeyini kaybettiği Ukrayna Kiev'e taksicilik yaptığı yazıldı. Belki sadece olimpiyat altını alma hırsı belki de o altını ülkesinde getireceği maddi olanaklar için yapmıştı bu hileyi Onişçenko; bugün bile bunun cevabını kimse bilmiyor çünkü Onişçenko bu olaydan sonra hiç konuşmadı.

KADIKÖY'ÜN KRONOLOJİSİ (16)

M.Ö.

685

M.S.

2020

Tarihsever Gazete Kadıköy okurları; bugüne dek sizlere ilçemizin geçmişine dair pek çok haber sunduk, köşeler yayınladık ve yayınlamaya da devam ediyoruz. 'KADIKÖY'ÜN KRONOLOJİSİ' de bu zincirin halkalarından... Bu yazı dizisinde temel rehberimiz Marmara Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. F. Nalan Türkmen'in Yeditepe Yayınevi tarafından basılan "Kadıköy Kronolojisi" adlı kitabı. Bu eserden alıntılarımız kimi ilginç tarihsel olayları, kendi arşivimiz ve diğer kaynaklarla zenginleştirerek size sunuyoruz.

● Hazırlayan: Gökçe UYGUN

1924

■ 29 Nisan: Besteci Rahmi Bey Sahrayıcedid'de öldü. Amatör bir bestekâr olduğu halde, Hacı Arif Bey ve Şevki Bey gibi dâhilerle rahatlıkla karşılaşılabilecek eserler üretti.

■ 1 Kasım: mimar Kemalettin tarafından inşa edilen Göztepe Mektebi İptidaisi Pansiyonlu İlkokulu (Taş Mektep) eğitime başladı

■ Süreyya İlmen tarafından Bahariye'de yaptırılan Süreyya Sineması inşaatına

başlandı. Mimari Kavaf-yan Efendi idi. Giriş cephesindeki heykeller de ilham Özsoy tarafından yapıldı.

■ Süreyya İlmen, Moda İskelesi ile Ferit Tek So-kağı birbirine bağlayan merdivenli geçişli mimar Kavafyan Efendi'ye yaptırdı.

■ Nazım Hikmet'in babası Hikmet Bey, Hale Sineması'nı kiraladı.

■ Kadıköy çarşısının en eski dükkânlarından olan İngiliz Kooperatifi, Rumlara satıldı. 19.yy.'da İngiliz mallarının satıldığı Kadıköy'ün ilk perakende ticarethanesi olarak kurulmuştu. 1884'te inşa edilen iki katlı yapının ilk sahipleri Ar-diti ailesi idi. 2006 yılından sonra tadilat görekerek özel bir ayakkabı mağazasına dönüştü.

■ Kuşdili sinema ve tiyatrosu açıldı.

1925

■ Eylül: Haydarpaşa Garı ve Gebze hattı İngilizlerden teslim alındı.

■ Halitağa Caddesi'nde 35. ilkokul adıyla bir okul açıldı. 1927 yılında Gazi Mustafa Kemalpaşa İlköğretim Okulu adını aldı.

■ Celal Ulug ve Zeki Rıza Sporel, Fenerbahçe'de ilk deniz tesislerini kurdu.

1926

■ 16 Şubat: Eleştirmen, yazar, yayıncı ve eğitimci Mehmet Fuat Erenköy'de doğdu. Memet Fuat, Nazım Hikmet'in üvey oğludur. Şairin şiirlerinde "Oğlum Mehmet!" diye seslenerek dünyaya tanıttığı kişi kendisi değil, Mehmet Hikmet'ti.

■ Eski Kadıköy İskelesi binası inşa edildi.

■ Kadıköy İskelesi ile Moda arasında özel otobüs seferlerine başladı.

■ Caddebostan Gazinosu, ilk kır kahvesi olarak açıldı.

■ Kadıköy Ermeni Surp Takavor Kilisesi'nde ilk çok sesli seslendirme çalışmaları Hovhannes Karıbyan yönetiminde yapıldı.

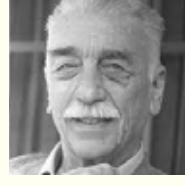
1927

■ 6 Mart: Süreyya İlmen tarafından Süreyya Opera binası açıldı.

■ 5 Ağustos: Atatürk, Moda deniz yarışlarını izledi.

■ Birinci ulusal mimarlık üslubundaki Caddebostan İskelesi yıkıldı.

■ Kadıköy meydanında Haldun Taner binası olarak bilinen eski hal binası, mimar Ferrari tarafından inşa edildi.

■ Yazar, gazeteci, siyasetçi Çetin Altan, Göztepe'de doğdu. Türk basınında edebiyatçı köşe yazarı kuşağının son temsilcisi olan Altan, dünyanın en çok köşe yazarı yazmış yazarları arasında kabul edilir. "Enseyi karartmayın" sloganıyla tanınır.

■ Bestekar Zeynettin Maraş Süadiye'de doğdu. İstanbul Belediye Konservatuari'na girdi. Dönemin en büyük hocaları Münir Nurettin Selçuk, Şefik Gürmeriç, Mesut Cemil, Nevzat Atlığ, Refik Fersan ve Şerif Muhiddin Targan'dan dersler aldı ve 1953 yılında mezun oldu. Sözleri Necla Tarzi'ye ait olan "Gözyaşlarını Dardime Derman Ettim Akşam" isimli ilk bestesini 1949'da, Ankara Radyosu'nda o yılların ses sanatçısı Muzaffer İlkar okudu. 1966 yılında yaptığı 26. bestesi "İnleyen Nağmeler", büyük bir çıkış yaptı.

1928

■ 12 Mart: Balıkhan Nazırı Ali Rıza Bey Çiftehavuzlar'da öldü. Mütareke dönemi ve Cumhuriyetin ilk yıllarında muhtelif gazete ve mecmualarda eski İstanbul hayatı hakkında yazılar yazdı. Bu yazılar daha sonra çeşitli araştırmacılar tarafından kitaplaştırıldı.

■ 10 Temmuz: "Ayşe" opereti Kadıköy Hale (Apollon) Sineması'nda sahnelendi.

■ 8 Ekim: Hale Sineması'nda Fransız Lehar'ın "Şen Dul" operası sahnelendi.

GÖNÜLLÜLERDEN GELENLER

Kriton Curi'den "Zafere Doğru" etkinliği

Kriton Curi Gönüllüleri, Çanakkale Zaferi'nin 107.yılıni Türk eğitim tarihi araştırmacısı, Cumhuriyet Gazetesi yazarı Ceylan Adanalı Kabadayıoğlu'nun katıldığı "Zafere Doğru" programıyla kutladı. Kabadayıoğlu, "Bir ilçe değil Türkiye Cumhuriyetinin medeniyete ve Cumhuriyete bakan aydınlık yüzüdür Kadıköy. Kalplerinde Atatürk sevgisi, insan sevgisi hayvan sevgisi, doğa sevgisi olan şarkı, şiir, kitap tutkusu olan insanların yeridir Kadıköy." dedi. Zaferin nasıl ve hangi koşullarda kazanıldığının görsellerle anlatıldığı etkinlikte Kriton Curi gönüllüleri Evi Vokalist Pop Korosu zafer türkülleri seslendirdi. Kadıköy Belediye Meclis Üyeleri Süleyman Şahin, Turanay Gelirli, Sami Can Okakın'ın katıldığı etkinlik sonunda Gönüllü Evi başkanı Oktay Özdil Ceylan Adanalı Kabadayıoğlu'na çiçek takdim ederek teşekkür etti.

FİKİRTEPE'DEN sağlık etkinliği

Fikirtepe Gönüllüleri, Sağlık Komitesi'nin düzenlediği etkinlik çerçevesinde Kadıköy Belediyesi Mamografi ve Kadın Sağlığı Merkezi'ne ziyarette bulundu. Burada muayene olan gönüllüler ilgilerinden dolayı yetkililere teşekkür etti.

Erenköy'den "yeni doğan" desteği

Erenköy Gönüllüleri Eğitim ve Gençlik Komitesi, Erenköy Gönüllüleri Evi'ne bağış yapılan bebek arabası ve bebek beşiğini, yeni doğmuş bir bebeğin ailesine teslim ettiler. Gönüllüler bağışta bulunan Dr. Emrah Güvenenler'e ve ailesine teşekkür ettiler.

Fenerbahçe TSM kulakların pasını sildi

Şef Mehmet Özka-ya yönetimindeki Fenerbahçe Gönüllüleri, TSM Korusu Ebru Toğuşlu'nun sunumuyla konser verdi. Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesinde gerçekleşen usta besteci Neveser Kökdeş'in şarkılarının seslendirildiği konser ilgi ile izlendi.

"Acıbadem'e bekliyoruz"

Acıbadem Gönüllüleri, Kadıköy'e hizmet arzularını gerçekleştirmek, projeler üretmek, mahallelerini sahiplenmek, yeni dostluklar kurulmasını isteyen tüm mahalleliyi Acıbadem Gönüllü Evi'ne bekliyor. Acıbadem Gönüllü Evi'ne Ata Sokak No: 14 Ceren Damar Parki adresinden ya da (0216) 325 78 38 telefon numarasından ulaşabilirsiniz.

KADIKÖY BELEDİYESİ GÖNÜLLÜLERİ
HAFTALIK ETKİNLİK PROGRAMI
26 - 31 MART 2022
Başvuru Tel: 0216 346 57 57

MISRA TSM KOROSU
Şef Aylin Şengün Taşı
Tarih/Saat: 28.03.2022 / 20.00
Yer: Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi
Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

NEVBAHAR TSM KOROSU
Şef Semra Çıtır
Tarih/Saat: 29.03.2022 / 20.00
Yer: Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi
Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

NLP SOHBETLERİ
NLP Uzmanı Cengiz Eren
Tarih/Saat: 30.03.2022 / 14.00
Yer: Fenerbahçe Gönüllü Evi
Düzenleyen: Fenerbahçe Gönüllüleri

FİKRET KARAHAN TSM KOROSU
Şef Füsün Batum
Tarih/Saat: 31.03.2022 / 20.00
Yer: Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi
Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

YENİ BİR NEFES KOROSU
Şef İtler Burak Kalay
Tarih/Saat: 31.03.2022 / 20.00
Yer: Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi
Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

Mutfağımızdan

tarifler

Hazırlayan: Özge ÖZVEREN MUSLU

Merhaba, bu haftada sizlere yapımı pratik ama lezzetli tarifler vereceğim. Şimdiden hepimize afiyet olsun.

PIRASALI KİŞ

Pirasa sevmeyenlere bile sevdirecek çok güzel bir tarif...

Malzemeler;

Tart Hamuru için;

- 2 tane yumurta
- 200 gr oda sıcaklığında tereyağı
- Yarım su bardağı su ya da süt
- 1 çay kaşığı tuz
- 3-3,5 su bardağı un

İç harı;

- 2 tane pirasa
- Peynir, Tuz, karabiber, kırmızı biber

Sosu için;

- 2 yumurta
- 1 kutu krema
- Tuz, karabiber, kırmızı biber

Yapılışı;

İlk önce tart hamurunun yapımına başlıyoruz; un ve tuz hariç diğer malzemeleri bir yoğurma kabına alıyoruz ve karıştırıyoruz, ölçülü olarak unu ve tuzu ilave edip yumuşak bir hamur elde ediyoruz. Tart kalıbını tereyağı ile yağlayıp iki yağlı kağıt arasında hamuru açıp kalıba koyuyoruz ve kenar kısımlarını düzeltiyoruz.

Hamurun üzerine çatal ile delikler açıp önceden ısıtılmış 180 derece fırında 10 dk.pişirip fırından alıyoruz. Pirasayı ince ince doğrayıp sıvı yağın içinde soteliyoruz. Tuz ve baharatlarını atarak ocaktan alıyoruz ve kiş hamurunun üzerine yayıyoruz. Üzerine ezilmiş peyniri ekleyip sosu için de gerekli malzemeleri iyice karıştırıp döküyoruz tekrar 180 derece fırında pişirmeye bırakıyoruz pişmesine yakın üzerine kaşar rendesi ekleyip güzelce kızarana kadar pişiriyoruz,dilimleyerek servis yapabilirsiniz.

PASTANE USULÜ POĞAÇA

Malzemeler;

- 250 gr tereyağı
- 2 su bardağı ılık su (25 0ml bardak)
- 2 yumurta akı (sarısu üzerine)
- 3 yemek kaşığı şeker
- 1,5 tatlı kaşığı tuz
- 1 paket yaş maya
- 1 kg un (7 su bardağı)

İçi için;

Beyaz peynir (istediğiniz malzemeyi koyabilirsiniz)

Üzeri için;

2 yumurta sarısı, 1 tatlı kaşığı süt

Yapılışı;

Karıştırma kabına tereyağı, ılık su, şeker, yumurta akı ve mayayı ekleyip biraz karıştırılmalı yavaş yavaş unu ve tuzu ekleyerek yumuşak bir hamur yoğuralım. Hamuru mayalanmak için üzerine kapatıp 1 saat kadar bekletelim ve sonrasında 18 eşit parçaya bölelim. Parçaların ortasını elimizle açarak içersine peyniri koyalım ve üstüne hafif bastırarak kapatalım. Yağlı kağıt serilmiş fırın tepsinine aralıklarla dizelim. 15-20 dk. üzeri kapalı tepside bekletelim sonra yumurta sarısını sürüp önceden ısıtılmış 190 derece fırında alt üst ayarında pişirelim.

SÜTLAÇ

Malzemeler;

- 1lt süt
- 1fincan yıkanmış pirinç
- 1 bardak su
- 1 su bardağı şeker (biraz daha az şekerli olsun dersanız 3/4 koyabilirsiniz)
- 1 çimdik tuz
- 2 yemek kaşığı dolusu buğday nişastası
- Dilerseniz 1 paket vanilya

Yapılışı;

1 fincan yıkanmış pirinç 1 bardak suda hafif dişe gelir şekilde pişiriyoruz. Üzerine 1 lt sütü ilave edip kaynamaya bırakıyoruz. Sütlü pirinç karışımı kaynadıktan sonra 1 su bardağı şekerimizi ve 1 çimdik tuzumuzu ilave ediyoruz. 10 dakika daha şeker eriyene kadar karıştırıyoruz. 2 tepelime kaşık nişastayı 1/2 su bardağı suda çözüyoruz ve süzgeçle kaynayan karışıma döküyoruz. Bir taşım daha kaynatıktan sonra kaplarımıza alıyoruz. Eğer üstünü yakmak isterseniz 200 derece fırında üstlerini kızartıyoruz.

BULMACA

Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmececi@hotmail.com

KELİME AVI BULMACA

S O N U N D A E O K Y A
E N U S E U G N K Ö R D
Ü K Ğ Ü N H E E D O S E
R I M R M V R A K N S K
D E İ E H N L A A L E E
N M L E K İ R L M E E Y
E H A K C Z E E I R D M
I R V İ E S E D D A Ğ C
I D K O K R U Ğ A J U L
A E Ş E T İ Ğ İ N D E A

Aşağıdaki sözcükleri
bulmacada arayın ve
bulduklarınızı karalayın.
Geride kalan harfler
bir şairin dizesini
oluşturacaktır.

EHRAM EKLER
EHVEN EKMEK
EJDER EKOSE
EKİCİ EKSELANS
EKLEM

SUDOKU BULMACA

					1	5		3
		9		5	2			7
7		5			9			
3	2	1						
						4		2
				9	7			
			6	8			1	
	4						8	
	7		1				3	4

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir.
Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

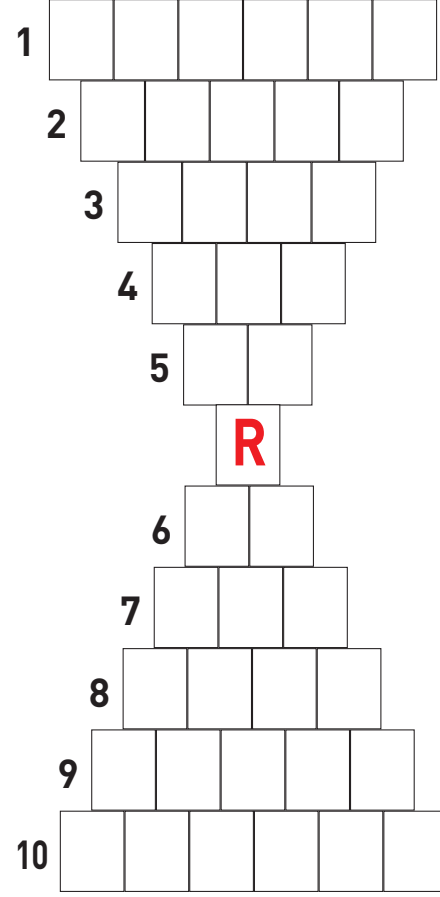
1. Resimdeki şair - Ürüne karışmış yabancı madde - Bir yapı elemanında eğik bir yüzey elde etmek amacıyla keskinliği giderme 2. Yetersiz - Zambakgillerden, soğanından ilaç olarak yararlanılan birtakım maddeler elde edilen çok yıllık bir bitki - Kuş yuvası 3. Açık, ortada, meydanda - Muğla'nın bir ilçesi - Buğday ve arpa tarlalarında ekinle birlikte yetişen, buğdayla birlikte yenilirse baş dönmesi yapan bir ot - Kaynak 4. Geçerli - Kekliğin boynundaki siyah halka - Dut ve incir ailesinden bir ağaç - Suda haşlanmış tahıl (yöresel) 5. Bir şeyin gelişimi için gereken ilk öğeler - Çift, eş, ikiz - Yapılmış, gerçekleşmiş iş - Yaşam sıvımız 6. Arkadaş, yakın dost - Halifelik - Tantal elementinin simgesi 7. Mesaj - Bobin 8. Azeri çalgısı - Geçirimsiz bir tür toprak - Din ve mezhep işlerini ele alan, bunlarla ilgili bulunan 9. Mısır'ın plaka işareti - Baryum elementinin simgesi - Sakin, huzurlu 10. Herhangi bir alanda başarıyı tespit etmek için gerekli olan şart - Gelenek 11. Daire ve kürede çap - Kabaca evet ünlemi - Bir yazarın bütün eserlerini içeren dizi, külliyat 12. Ceviz - Duygu ve düşünce - Kerestesi değerli bir Afrika ağacı - Bayağı 13. Atletizmle uğraşan kimse - Sandalı kıçtan yürüten kısa kürek 14. Fotoğrafta net olmayan görüntü - Telefon sözü - Bir iş veya sözde doğru biçim - Su 15. Biçimsiz - Genel kurul (kısa) - Sadist 16. Silindirle sıkıştırılarak

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

1	F	A	K	A	K	İ	R	A	A	Y	İ	K	F	E	S	İ	H					
2	A	L	İ	A	Ğ	A	A	R	A	O	T	Ö	R	İ	T	E	A					
3	R	O	T	L	İ	N	K	T	K	I	R	A	B	İ	L	I	M					
4	İ	S	Ç	A	M	U	K	A	E	B	R	U	E	L	E	M	E					
5	Z	A	M	S	E	M	A	H	A	N	E	G	E	R	E	N	L					
6	A	U	L	U	A	S	U	D	E	Y	A	D	N	M								
7	E	R	E	N	E	R					N	E	V	P	A	K						
8	A	R	A	S	Z	A					B	E	C	E	N	E						
9	N	N	E	M	A						K	İ	F	A	Y	E	T					
10	K	L	A	P	A	E					A	Y	A	Z	T	E	A					
11	L	A	A	N	O	T					R	A	İ	P	L							
12	A	L	İ	S	İ	N					S	T	O	P	A	J						
13	V	A	Z	E	L	İ	N				I	S	S									
14	N	O			A	K					A	C	A	R		R	E					
15	İ	G	L	O		S					İ	S	P	İ	T	D	E	K	O	V	İ	L
16	K	A	A	M	A						Ö	N	E	R	M	E	K	D	A	M	A	
17	A	T	U	R	U	Ç	E	R	K	P	İ							A	R	A	M	
18	K	Ö	R	E	Ş	E					A	S	E	N	A			D	A	A	T	İ
19	S	U	R		K	A	M	A	N		N	İ	S	P	E	T	E	N				Y
20	İ	Z		K	A	K				F	İ	L	K	A	T	A	N	T	E			

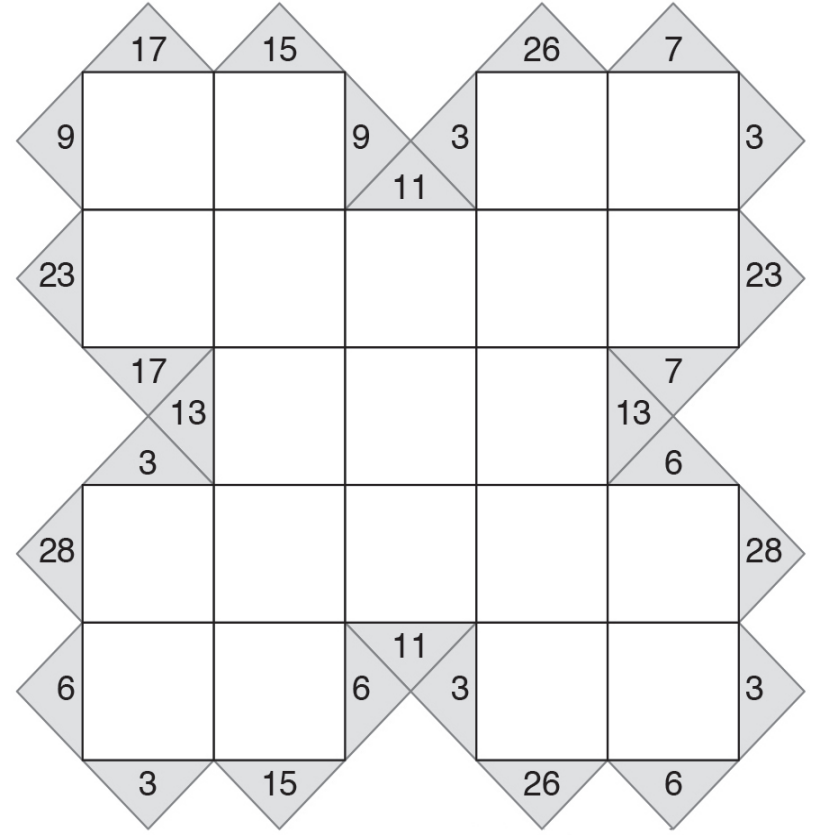
KUM SAATİ

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. **R** harfini ipucu olarak veriyoruz. **R**'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

- Baskı kalıbı.
- Yergi.
- Hint ulusal giysisi.
- Çıplak.
- Ütlenme duygusu.
- Aşamasız asker.
- Radyasyon dozu birimi.
- Geçerli, yürürlükte olan.
- Randıman.
- İnkılap.

KAKURO BULMACA

Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun. Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

KELİME AVI BULMACA

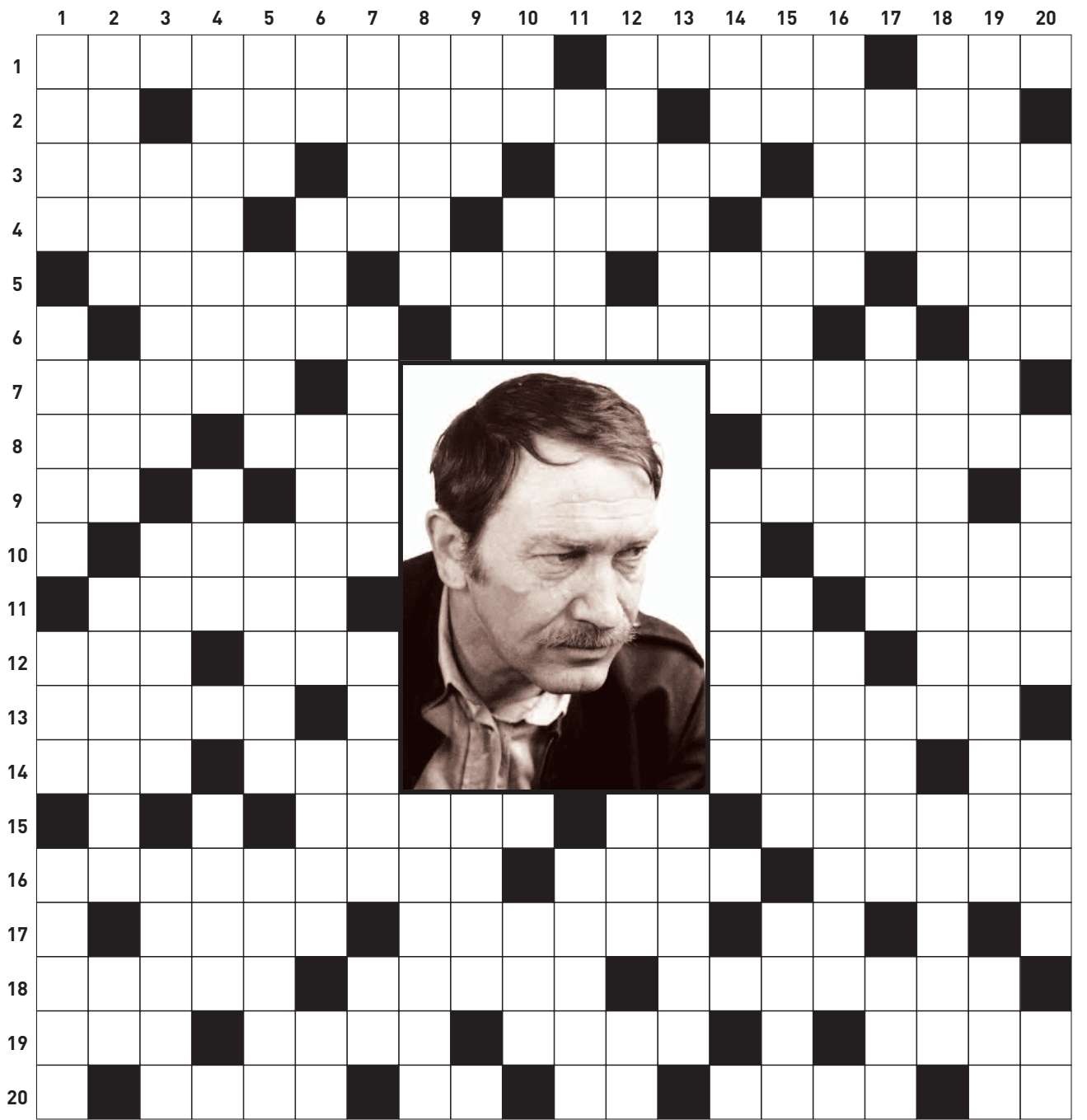
Sonunda okyanusu gördüğünde / İrmak dinlenmeye hazırdır / Ve dağıcı doruğa ulaştığında

KUM SAATİ

1. Matris. 2. Satır. 3. Sattı. 4. Arit. 5. Ar. 6. Er. 7. Rem. 8. Mert. 9. Verim. 10. Devrim.

ÇÖZÜMLER

9	7	8	1	2	5	6	3	4
1	4	6	9	7	3	2	8	5
2	5	3	6	8	4	7	1	9
8	6	4	2	6	7	3	5	1
5	6	7	3	1	8	4	6	2
3	2	1	5	4	6	9	7	8
7	1	5	4	3	6	9	8	2
6	3	6	8	5	2	1	4	7
4	8	2	7	6	1	5	9	3

Kapıyı içeri den ve dışarı den açıp kapamaya yarayan ve başparmakla basılarak işletilen düzen 10. Eski Mısır tanrısı - İtalya Krallığı ile Osmanlı İmparatorluğu arasında Trablusgarp Savaşı sonunda imzalanan antlaşma - Kalça kemiği 11. Güney Asya'da bir ülke - İkaz 12. Çam vb. reçineli ağaçların yağlı ve çabuk yanmaya elverişli bölümü - Siyahın tonu - Favori 13. Yerinme - Manda pastırması 14. "Octavio ..." (Meksikalı yazar, şair) - Çayın tayı - Hz. Muhammed'i görmüş ve onun sohbetinde bulunmuş Müslümanlar 15. Benzer -

Genellikle altı telli, telleri iki parmak arasında çekilerek çalınan bir tür çalgı - Çeşitli renk ve büyüklükteki karelerden oluşan desen veya kumaş - Mihrak 16. Yağ uru - Manisa'nın bir ilçesi - Vakit kazanmak için aldatma 17. Sene - Tahin rengi - Bal - Bir ilimiz 18. Ani dehşet duygusu, büyük korku - Ay takviminin dokuzuncu ayı, üç ayların sonuncusu - Vakit 19. Bir şeyin ilk kez yetiştiği, görüldüğü yer - Pişmanlık - İyi talih, iyi haber 20. Güzel, hoş kadın - "Selim ..." (yazar) - Takimada - Ülkemizin plaka işareti.

Günümüzde Ayrılık Çeşmesi dendiğinde genellikle akıllara ilk gelen, raylı sistemlerimizden Marmaray ve Metro'nun Kadıköy'deki önemli bir aktarma durağı oluyor. Ayrılık Çeşmesi, hem bu durağa yakın mesafede oturan Kadıköylülerin, hem bir araçtan diğerine aktarma yapmak isteyenlerin, hem de aynı yerde bulunan büyük alışveriş merkezini ziyaret etmek için gelenlerin buluşma noktası. Tarih boyunca şehrin yani İstanbul'un bir nevi giriş ve çıkış sınırlarını belirleyen Kadıköy'ün bu bölgesi, kafilelerin, kervanların ve orduların da bir buluşma ve toplanma, sonrasında da yola çıkış noktaları olmuş. Bizans döneminde kafele ve orduların buradaki su kaynağında soluklanıp yola koyulmaları gibi, Osmanlı döneminde de kafele ve ordular Haydarpaşa ve İbrahim Ağa çayırılarındaki toplanıp soluklanmış ve buraya bir namazgâhla birlikte yaptırılan çeşmeye de aylarca sürebilecek bir ayrılığın, hatta belki de hiç dönemeyecek olmanın ruhuna yakışan Ayrılık ismi verilmiş.

VEDALAŞMA NOKTASI

Çeşme ve namazgâh XVI. yüzyıl sonunda Saray'ın Babüssade (Kapı) ağası Gazanfer Ağa tarafından yaptırılmış. Yapım için seçilen yer Gazanfer Ağa'nın dönümlerce vakıf bağlarının bulunduğu arazilerin yakınıdır. Daha sonraları Ağa Bağlı olarak adlandırılacak İbrahim Ağa çayırının yakınındaki bu bölgeye bir has bahçe eklenecek ve II. Mahmut döneminde şehzade Abdülmecid'in okumaya başlama töreni de burada yapılacaktı. Ayrılık Çeşmesi, Anadolu'ya giden kervanların, Mekke'ye giden hacıların ve Surre alayının, sefere giden orduların güzergâhının başlangıç noktası olmuştur. Burası ayrıca Surre alayını uğurlayan halktan ve devlet erkânından kişilerin de alayla vedalaştığı ve onlarla son kez namaz kıldıkları yer haline gelmişti. Zaman içinde harap olan çeşme 1741'de yine bir Kapı ağası olan Ahmed Ağa tarafından ihya edilmiş. IV. Murat'ın 1638 yılında Bağdat seferinden zaferle dönmesinin ardından Bağdat Yolu olarak adlandırılmaya başlanan günümüzün Bağdat Caddesi üzerinde de menzil çeşmeleri yapılmaya başlandığını biliyoruz. Ayrılık Çeşmesi, Hicaz Demiryolu'nun açılışına kadar bir anlamda bu önemli güzergâhın başlangıç noktası olmuş. Haydarpaşa sahrasında toplanan ordu birliklerinin her çeşit seferi levazımata ikmal edildikten sonra birlikler, buradan ve Ayrılık çeşmesi önünden hareket ederek Bağdat caddesini takiben İzmir'e doğru yol alırlarmış. Çeşmenin 1921 yılında bir kez daha tamir edildiğini "Dürrîye Sultan"ın ruhu için el-fatihâ 1340(1921)" yazan alttaki kitabesinden anlıyoruz. Söz konusu Dürrîye Sultan, V. Mehmed Reşad'ın oğlu Şehzade Mehmed Ziyaeddin Efendi'nin kızıdır. Kendisi de bir Kadıköylü olan merhum sanat tarihçimiz Semavi Eyice'nin "küfeki taşından itinalı bir şekilde yapılmış, saçağı yine taştan yontulmuş bir dizi tomurcukla süslenmiş, değişik bir biçimde yapılmış olan kemeri sebebiyle benzerleri arasında sanat değerine sahip bir eser hüviyeti kazanmıştır" dediği çeşme, 2010 yılında Marmaray çalışmaları sırasında Kadıköy Belediyesi tarafından yürütülen bir projeye kurtarılmıştı. Hem namazgâh ortaya çıkarılmış hem de çeşme ve yalakları onarılmıştı.

AYRILIK ÇEŞMESİ MEZARLIĞI

Ayrılık Çeşmesi'nin namazgâh dışında ismini verdiği bir diğer tarihi miras da mezarlıktır. Ayrılık Çeşmesi Mezarlığı, Üsküdar'dan başlayarak Kadıköy üzerinden Kızıltoprak'a kadar uzanan Büyük Karacaahmet Mezarlığı'nın bir bakıma son önemli ucu. Demir yolu hattıyla birlikte Yeldeğirmeni semtinin doğu sınırını belirleyen mezarlıkta genellikle saraya mensup kişilerin kabirleri bulunur. Mezarlığa 18.yy. sonlarına doğru defin yapılmaya başlanmış ve 20.yy. başlarına kadar devam etmiştir. 1960'lardan itibaren ağaçlar ve mezar taşları tahrip edilmeyle başlanmış ve neticede Acıbadem Caddesi'nden inerken sağ tarafta kalan bölüm on yıl içinde tamamen yok olmuş. Ayrılık Çeşmesi Mezarlığı'nın tren yolu tarafındaki diğer parçasıysa Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu'nun 1970-1975 yıllarındaki müdahalesiyle bir dereceye kadar kurtarılmıştı. Semavi Eyice, Ayrılık Çeşmesi Me-

Hazırlayan:
Emre MUŞAZLIOĞLU

KADIKÖY'ÜN Kültür Atlası⁽¹⁶⁾

Ayrılık Çeşmesi

Ayrılık Çeşmesi Sokağı

Ayrılık Çeşmesi

Mezarlık

Ayrılık Çeşmesi Metro Panosu Nasuhi Hasan Çolpan

zarlığı'nda gömülü, sarayda hizmet vermiş yirmi altı kişinin ismini vermiştir. Ayrıca hanedan mensuplarından 3.Osman'ın eşi Leyla Sultan 1798'de, 3.Mustafa'nın dördüncü eşi Rifat Sultan da 1803 yılında Ayrılıkçeşmesi Mezarlığı'na defnedilmişlerdir. Bunun yanı sıra mezarlıkta üzerlerinde bağlı oldukları cemaat ve bölük işaretlerinin yer aldığı yeniçeri mezar taşları da mevcuttur.

KADIKÖY'ÜN PARİS MAHALLESİ

Rasim Paşa Mahallesi Yeldeğirmeni semtinin yine bu çeşme ve mezarlığın ismiyle anılan bir de sokağı vardır: Ayrılık Çeşmesi Sokağı. Sokağın bir tarafında mezarlık duvarı, diğer tarafındaysa demir yolu hattı vardır. Genelde Haydarpaşa Garı çalışanları için yapılan iki katlı ahşap evlerin bulunduğu bu dar sokak İstanbul'un işgal yılları sırasında apayrı bir şöret kazanıp Kadıköylüler tarafından Paris Mahallesi diye adlandırılmıştır. Bölgeye yerleşen İngiliz ve Fransız askerleri için Galata'daki umumhanelerden gelen hayat kadınlarının bir kısmının bu sokağı mesken tutmaları ve sonrasında güvenlik birimlerinin farklı mahallelerde bulunan umumhanelerin hepsini bu sokakta toplamalarından dolayı sokak, Kadıköylüler tarafından tarihte bir süre Paris Mahallesi diye anılmıştı. İşgal yıllarının ardından eski cazibesini kaybeden Paris Mahallesi'nin sonu, rahmetli Müfit Ekdal'ın naklettiğine göre şöyle olmuştur. Bir gece kafayı iyice çeken kadınlar, aşağıdan geçen treni taşlar ve trenin camları kırılır. Bu saldırı Kadıköy'de günlerce konuşulur. Derhal alınan bir kararla genelevler bulundukları yerden kaldırılır ve Paris Mahallesi ismi de tarihe karışır. Sokağın ismiyse Ayrılık Çeşmesi sokağı olarak, evlerinin bir kısmı Marmaray çalışmaları sırasında yıkılmış da olsa günümüze kadar gelir.

ALMAN GAZETECİNİN VEDA ŞİİRİ

Yüzyıllar boyunca İstanbul'dan ayrılış ve veda sahnelerinin yaşandığı Kadıköy Ayrılık Çeşmesi, tarihte bilinen son acıklı veda sahnesini de 1.Dünya Savaşı sonunda İngiliz işgali neticesinde kaçıp şehri terk etmek zorunda kalan bir Alman'ın hikayesinde yaşar. 1891-1918 yılları arasında İstanbul'da yaşayan filolog, sanat tarihçi ve gazeteci Friedrich Schrader, kendilerini "Turkeideutschen" diye adlandıran, İngiliz işgali sonrası İstanbul'u terk etmek zorunda kalan binlerce Alman'dandır. Schrader Robert Kolej'de hocalık ve gazetecilik yapar. İki evliliğinden olan üç çocuğu da İstanbul'da doğar. Robert Kolej'de tanıştığı Tefik Fikret'in eserlerini Almanca'ya çevirir. Almanca-Fransızca yayın yapan Osmanischer Lloyd gazetesinin kurucularındandır. Namık Kemal haricinde, Şinasi, Halide Edip, Ahmet Mithat ve Halit Ziya'dan da Almanca'ya çeviriler yapar. Schrader, itilaf devletlerinin İstanbul'u işgali sonrası İngilizlerin kendisi hakkında tutuklama kararı çıkarmaları üzerine şehri terk edip kaçmak zorunda kalır. Almanya'ya kaçış hikayesi Ukrayna'ya giden bir gemiye başlar. Haydarpaşa açıklarında günlerce bekleyen gemiden karaya çıkıp son kez karısını görüp vedalaşır. Limanda bekleyen Alman askerlerinin içinde Çanakkale cephesinde savaşmış oğlu da vardır ama onunla görüşemez. Gemisine döndüğünde tarihi hikayesini bildiği "Ayrılık Çeşmesi" üzerine bir şiir yazar. Ayrılık Çeşmesi'nin yüzlerce yıllık dokunaklı tarihini kendi ızdırabıyla birleştirip mükemmel bir şiire imza atan Schrader, şiirin altına 5 Aralık 1918 tarihini not düşmüştür. Orada Kadıköy'de Bağdat Caddesi'nin başında / Uzun, gri, taşlarla döşeli yolun hemen yanında / Durur bir çeşme / Güneşler içinde *** Gerçi tatlıdır suyu ama / Çöker ondan içenlerin üstüne / Dünyanın tüm acısı... *** Veda Çeşmesi, Ayrılık Çeşmesi'dir adı, / Ve gözyaşlarından çimenler sarıdır gri taşı / Ve yaşlı ağaçlarda / Eser sanki kabusun yeli, / Ve duyulur sonbahar fırtınalarında eskisi gibi, yitip giden vedanın sesi: / 'Allah korusun seni!' (.....) Eşlik ederler çeşmeye kadar, / Babalar, evlatlar, oğullar, analar, kızlar, kadın erkek / Eğilir onlar eyerden bir kez daha / Çeşmeden bir yudum daha almaya / Yaşlı genç yanaklardan dökülür gözyaşı seli / Ve bir kere daha çarpıp yanarlar onlarca değerli bir kalbin ateşinde. / Sonra kervan gururla düzülür yola / Davullar gümbrür, salınır at kuyrukları ve sancıklar üstünde... / Güneşler içinde, / Orada durur çeşme...

Ayrılık Çeşmesi'ni ve çeşmenin yakınlarında olup ismini bu yazıda da verdiğimiz diğer bazı yerleri, 1938 yılında yayımlanan "Kadıköy'ün Romanı" adlı romanında bir paragraf içinde kullanıp bize adeta bir güzergâh çizen Safiye Erol'u da anmak istedim: "Nesrin orta süratle İbrahimağa'ya inmiş. Haydarpaşa Çayırı'nı geçmiş. Ayrılıkçeşmesi yanından mezarlık arasından Acıbadem yoluna çıkmış. Kırbağalı'ya sarmış. Kızıltoprak'tan Bağdat Caddesi'ne sürmüş. Yolda her görenin gözüne çarpıyormuş. Sekiz silindirli bir lüks otomobili kullanan genç, güzel bir kız ..."

Friedrich Schrader

KADIKÖY BOSTANLARI

MODA BOSTAN-FENERBAHÇE BOSTAN-KOŞUYOLU BOSTAN-GÖZTEPE BOSTAN

KAYITLARIMIZ
BASLIYOR

BAŞVURULAR 21 MART - 01 NİSAN TARİHLERİ ARASINDA
bostan.kadikoy.bel.tr ÜZERİNDEN ALINACAKTIR.

Sonuçlar, 04 Nisan Pazartesi günü
kura çekimi ile belirlenecektir.